

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานใน
ประเทศไทย

Happiness Watch Report Year 1: January - June 2012

รายงาน
สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย
ปีที่ 1

รอบครึ่งปีแรก
(มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2555)

สนับสนุนโดย

Happiness Watch Report Year I: January - June 2012

รายงาน
สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย
ปีที่ 1

รอบครึ่งปีแรก
(มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2555)

เฉลิมพล แจ่มจันทร์
กาญจนา ตั้งชลทิพย์
จรัมพร ไหล่สายอง
ศรินันท์ กิตติสุขสถิต

รายงานสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2555)

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย
ในช่วงปี พ.ศ.2554 – 2557 (Happiness Watch in Thailand 2011 – 2014)
โดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

รายงานสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2555) = Happiness Watch Report Year I : January - June 2012 / ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต ... [และคนอื่นๆ] . -- พิมพ์ครั้งที่ 1. -- นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC), 2556. (เอกสารทางวิชาการ/สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ; หมายเลข 408)

ISBN 978-616-279-215-1

คณะนักวิจัย : เฉลิมพล แจ่มจันทร์, กาญจนา ตั้งชลทิพย์, จรัมพร ไหล่ยง, ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต

1. ความสุข – ไทย – วิจัย. 2. ความสุขในการทำงาน. 3. ความพอใจในการทำงาน. 4. คุณภาพชีวิตการทำงาน.

I. เฉลิมพล แจ่มจันทร์. II. กาญจนา ตั้งชลทิพย์. III. จรัมพร ไหล่ยง. IV. ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต. V. มหาวิทยาลัยมหิดล. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. VI. ชื่อชุด.

HF5549.5. J63 r451 2556

ที่ปรึกษา

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

รศ. ดร.ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา รศ. ดร.สุรียพร พันธุ์

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

ดร.วสันต์ ภัทรอริคม

คณะนักวิจัย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต จรัมพร ไหล่ยง เฉลิมพล แจ่มจันทร์ กาญจนา ตั้งชลทิพย์

วรรณภา อารีย์ บุรเทพ โชครณานุกูล วิภาพร จารุเรืองไพศาล พอตตา บุญยศิริณะ

ชาริตา ประสิทธิ์หิมะ อารยา ศรีสาพันธ์

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

เฉลิมพล สายประเสริฐ กิตติพงศ์ หิริโด้ป๊ะ ภัรณยู ก่ออำพน

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2555 จำนวน 1000 เล่ม

จัดพิมพ์

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล

จังหวัดนครปฐม 73170

โทร. 02 441 0201 ต่อ 407 โทรสาร 02 441 9333

E-mail: happinometer@gmail.com website: www.happinometer.com

พิมพ์ที่

บริษัท ธรรมดาเพรส จำกัด

86 ซอย 50/1 ถนนเจริญสุขนิทวงศ์ แขวงบางยี่ขัน

เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700

โทรศัพท์ 02 883 0342-4 โทรสาร 02 435 6960

คำนำ

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินการสำรวจคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยทุกภาคส่วนแบบ Real time ด้วยเครื่องมือวัดความสุขด้วยตนเอง: HAPPINOMETER ภายใต้โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทยในช่วงปี 2554 - 2557 (Happiness Watch in Thailand 2011 – 2012) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง ข้อสำคัญ สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานได้ทันที

ในการสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2555) ได้รับการตอบกลับจำนวนทั้งสิ้น 10,596 ราย จาก 64 องค์กร ผลการสำรวจ พบว่า ความสุขคนทำงานในประเทศไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม เท่ากับ 61.1 ซึ่งอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

มิติที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุดของคนทำงานในประเทศไทย คือ จิตวิญญาณดี (Happy Soul) มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมรายมิติ เท่ากับ 68.6 ซึ่งอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

มิติที่มีค่าคะแนนความสุขต่ำที่สุดของคนทำงานในประเทศไทย คือ ผ่อนคลายดี (Happy Relax) มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมรายมิติ เท่ากับ 51.3 ซึ่งแม้ว่า จัดอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” แต่ระดับคะแนน เกือบตกอยู่ในค่าคะแนนเฉลี่ยรวมรายมิติที่ต่ำกว่า 50.0 ซึ่งอยู่ในระดับ “UNHAPPY” หรือ “ระดับความสุขต่ำกว่าเป้าหมาย”

คณะวิจัย คาดหวังว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม และค่าคะแนนเฉลี่ยรวมรายมิติ ทั้ง 9 มิติ ของคนทำงานในประเทศไทย สามารถใช้ประโยชน์เป็นตัวเทียบเคียง “ความสุขคนทำงาน” ให้กับทุกองค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อการพัฒนาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขคนทำงานอย่างต่อเนื่อง

คณะวิจัยขอขอบพระคุณ นายแพทย์ชาญวิทย์ วสันต์ธนารัตน์ ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) ที่ให้การสนับสนุน ขอขอบพระคุณที่ปรึกษาโครงการฯ รศ. ดร.ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา รศ. ดร.สุรียพร พันพิ่ง และดร.วสันต์ ภัทรอริคม และสุดท้าย ขอขอบพระคุณคนทำงานในประเทศไทยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการสำรวจครั้งนี้

คณะวิจัย

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย
ในช่วงปี 2554 – 2557

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	11
1.1 หลักการและเหตุผล	13
1.2 วัตถุประสงค์	16
1.3 เครื่องมือวัดความสุข HAPPINOMETER	16
1.4 ระเบียบวิธี	25
1.5 นิยามปฏิบัติการ	27
บทที่ 2 การสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2555)	29
2.1 อัตราการได้รับแบบสอบถามกลับคืน	31
2.2 ลักษณะทั่วไปของคนทำงาน	33
บทที่ 3 สถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2555)	41
3.1 ความสุขภาพรวมของคนทำงาน	43
3.2 ความสุขของคนทำงานแยกรายมิติ	54
บทที่ 4 การพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงานในประเทศไทย	95
4.1 การค้นหาประเด็นที่ได้จากการวัดความสุขคนทำงานในประเทศไทย (แก้ตรงไหน)	97
4.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงานในประเทศไทย (แก้อย่างไร)	99
4.3 การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน (Routine to Happiness: R2H)	99
ภาคผนวก	103

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	32
สรุปลักษณะแบบสอบถามคืนกลับมาทั้งหมด ของการสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน 2555)	
2.2	34
กลุ่มอายุ จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
2.3	35
การศึกษา จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
2.4	36
สถานภาพสมรส จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
2.5	37
จำนวนบุตร จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
2.6	38
ลักษณะงาน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
2.7	39
สถานภาพการจ้างงาน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
2.8	40
ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
3.1	45
คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวม และรายมิติ	
3.2	46
คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวม และรายมิติ จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
ภาคผนวก	
ตารางสรุป	104
คะแนนความสุขของคนทำงานในประเทศไทย และรายมิติจำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	
คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย	
ตาราง ก1	105
จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ก2	105
จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ก3	106
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ก4	107
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ก5	107
จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ก6	108
จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ก7	108
จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในการทำงาน	
คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)	
ตาราง ข1	109
จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ข2	109
จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ข3	110
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตาราง ข4	111
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ข5	111
จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ข6	112
จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	
ตาราง ข7	112
จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	
คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)	
ตาราง ค1	113
จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ค2	113
จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ค3	114
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ค4	115
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ค5	115
จำแนกตามลักษณะงานที่ทำ ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ค6	116
จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	
ตาราง ค7	116
จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	
คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)	
ตาราง ง1	117
จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ง2	117
จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ง3	118
จำแนกตาม สถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ง4	119
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ง5	119
จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ง6	120
จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	
ตาราง ง7	120
จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ	
คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)	
ตาราง ซ1	121
จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ซ2	121
จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงานและเพศ	
ตาราง ซ3	122
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ	

สารบัญรูปภาพ

รูปที่	หน้า	
3.1	คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาคการทำงาน	46
3.2	คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามการศึกษา และภาคการทำงาน	47
3.3	คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพสมรส และภาคการทำงาน	49
3.4	คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามจำนวนบุตร และภาคการทำงาน	51
3.5	คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะงาน และภาคการทำงาน	52
3.6	คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสภาพการจ้างงาน และภาคการทำงาน	53
3.7	คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน และภาคการทำงาน	54
3.8	คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	56
3.9	คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	60
3.10	คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	65
3.11	คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	71
3.12	คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	74
3.13	คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	79
3.14	คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	83
3.15	คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	88
3.16	คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ	92

Happiness Watch Report Year I: January - June 2012

รายงาน
สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย
ปีที่ 1
รอบครึ่งปีแรก
(มกราคม - มิถุนายน
พ.ศ. 2555)

1
หน้า

1.1 หลักการและเหตุผล

การวิเคราะห์ทุนเพื่อพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2549–2554) ที่เน้นการพัฒนาคน โดยสร้างความสมดุลระหว่างทุน 3 ทุน คือ ทุนเศรษฐกิจ ทุนสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน และการวิเคราะห์ทุนของประเทศในระยะต่อไป คือ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555–2559) มุ่งเน้นความเชื่อมโยงระหว่างทุน 6 ทุน คือ ทุนธรรมชาติ ทุนกายภาพ ทุนสังคม ทุนมนุษย์ ทุนการเงิน และทุนวัฒนธรรม ซึ่งเป็นความท้าทายและโอกาสของเศรษฐกิจไทยที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบทใหม่ของโลก และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกใน 20 ปี ข้างหน้า จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 นี้ เห็นได้ชัดเจนว่า ทุนทั้ง 6 ดังกล่าวนั้น ใกล้เคียงกับมิติคุณภาพชีวิตและความสุขของมนุษย์มากที่สุด ดังนั้น การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงาน จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่จะต้องส่งเสริมให้คนทำงานไทยเป็นแรงงานคุณภาพและมีสุขภาวะดี ทั้งร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ

อย่างไรก็ตาม พลวัตของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก ทำให้มาตรการในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนไทยที่เคยใช้ได้ผลในทศวรรษที่ผ่านมาไม่เพียงพอ จึงต้องการนวัตกรรมใหม่ และต้องการภาคีเครือข่ายทุกระดับทั้งในประเทศ ภูมิภาค และระดับโลกเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว¹

ในขณะเดียวกัน ใน ปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) หรืออีก 3 ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกในภูมิภาค 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ประเทศสมาชิกเหล่านี้จะร่วมมือช่วยเหลือ และสนับสนุนกันใน 3 เสาหลัก คือ เสาหลักด้านความมั่นคง (ASEAN Security Community – ASC) เพื่อให้ประชาชนในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีความปลอดภัยและมั่นคง เสาหลักด้านประชาสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC) เพื่อให้ประชากรในประเทศสมาชิกอยู่ร่วมกันภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคม และเสาหลักด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และการอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน อันจะทำให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง ประชากรมีความอยู่ดีกินดี และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้

¹ อ้างในทิศทางการเป้าหมายและยุทธศาสตร์ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555 - 2564) หน้า 3, กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

เมื่อพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ดังกล่าวข้างต้น ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ให้คนทำงานในประเทศไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข ในขณะเดียวกัน คนทำงานในประเทศไทย ก็ต้องเผชิญกับการตั้งรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) ดังนั้น ความต้องการข้อมูลด้านสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขคนทำงานในประเทศไทยจึงเป็นเรื่องสำคัญ ในการนำมาวิเคราะห์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์คนทำงานในประเทศไทยเมื่อเข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน ข้อสำคัญ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานคุณภาพทั้งธุรกิจภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ และภาครัฐบาล ในการตั้งรับเสาหลักด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC)

ในรอบทศวรรษที่ผ่านมา สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร ภายใต้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ดำเนินบทบาทในการพัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาเครือข่าย และพัฒนานโยบายสาธารณะ จนเกิดนวัตกรรมที่เป็นรูปแบบการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนและสร้างเสริมโครงการ Happy Workplace หรือ Happy 8 จนสามารถเชื่อมโยงไปยังสุขภาวะของบุคลากร ครอบครัว สังคม และชุมชนที่เกี่ยวข้องให้มีสุขภาวะที่ดีขึ้น ทั้งยังมีการพัฒนาเครื่องมือในการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์เพื่อรองรับการเติบโต และการขยายตัวในการทำงานของกลุ่มองค์กรที่สนใจเข้าร่วมโครงการในอนาคต บทบาทของสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กรดังกล่าวนี้ จึงเป็นการดำเนินการพัฒนาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง สามารถใช้

เป็นฐานรากสำคัญที่แข็งแกร่งในการเตรียมความพร้อม ทั้งในเชิงรับและเชิงรุก อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหนึ่งในเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร ในการพัฒนา เครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุข ที่เรียกว่า HAPPINOMETER ซึ่งเป็นทั้งคู่มือและเครื่องมือในการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขด้วยตนเองของคนทำงานในองค์กรต่างๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดระยะเวลาในการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยได้แบบ Real-time เป็นระยะๆ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยได้ทุกภาคส่วน ข้อสำคัญ สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานได้ทันที

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อรายงานสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทย ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป อย่างต่อเนื่อง ระหว่างปี 2555-2557 โดยทำการสำรวจและรายงานสถานการณ์ทุกรอบครึ่งปี

1.3 เครื่องมือวัดความสุข HAPPINOMETER

1.3.1 พัฒนาการของ HAPPINOMETER

HAPPINOMETER เป็นแนวคิดการวัดความสุขระดับบุคคล ที่ต่อยอดจาก แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง (Self Assessment: SAS) ซึ่งแบบสำรวจนี้ ต่อยอดการพัฒนาจากเครื่องมือวัด “คุณภาพ

ชีวิตคนทำงาน” ที่สร้างขึ้นโดย “โครงการวิจัยคุณภาพชีวิตคนทำงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ” ปี 2551 สนับสนุนโดย สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และ “โครงการพัฒนาระบบเงินเดือน ค่าตอบแทน สิ่งจูงใจและคุณภาพชีวิตข้าราชการ: การศึกษาเพื่อพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของข้าราชการ” ปี 2552 สนับสนุนโดย สำนักงาน ก.พ. ทั้ง 2 โครงการ ดำเนินการโดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

HAPPINOMETER ประกอบด้วย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตคนทำงานที่พัฒนาจากวิถีชีวิตของคนทำงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ตลอดจน คนทำงานในภาครัฐบาล ดังนั้น ตัวชี้วัดทั้งหมดจึงเป็นตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่ใกล้เคียงกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนทำงานทั้งในสถานประกอบการทั้งสองภาค และภาครัฐบาลมากที่สุด รวมทั้งมีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาใช้เป็นเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงาน

การพัฒนาตัวชี้วัดความสุข HAPPINOMETER เป็นการศึกษาคำที่ 1) มีความตรงตามเนื้อหา จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และประชุมร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านคุณภาพชีวิต ความสุข สุขภาพจิต เพื่อพิจารณาความตรงตามเนื้อหาที่ต้องการประเมิน จำนวน 9 ครั้ง 2) มีความตรงตามโครงสร้างจากการวิเคราะห์ด้วยหลักการวิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) (ยกเว้นข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็นว่าเป็นต้องมีข้อนี้ จึงไม่คำนึงถึง ค่า factor loading) และ 3) มี ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่า Cronbach's alpha coefficient ซึ่งจำแนกตามองค์ประกอบหลัก

HAPPINOMETER จึงเป็นเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุขที่น่าเชื่อถือ ที่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือวัดความสุข (HAPPINOMETER) ตลอดจน ผ่านการวิเคราะห์จากกระบวนการวิจัย ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพชีวิต และความสุขของคนทำงานทั้งคนทำงานในภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่เป็นภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและภาคบริการ

1.3.2 ข้อตกลงเบื้องต้นของ HAPPINOMETER

HAPPINOMETER เป็นเครื่องมือวัดระดับความสุขของคนทำงานที่สนับสนุนแนวคิดองค์กรแห่งความสุข 8 ประการ (Happy 8) ที่ได้กำหนดตัวชี้วัดความสุข 8 ประการไว้ ได้แก่ **สุขภาพดี (Happy Body) น้ำใจดี (Happy Heart) ม่อนคลายดี (Happy Relax) ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จิตวิญญาณดี (Happy Soul) สุขภาพเงินดี (Happy Money) ครอบครัวดี (Happy Family) สังคมดี (Happy Society)**

HAPPINOMETER จึงจัดตัวชี้วัดความสุขของคนทำงานไว้ทั้งหมด 56 ตัวชี้วัด โดยมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับความสุข 8 ประการ เพื่อประโยชน์ต่อ องค์กรหรือหน่วยงานทั้งหมดที่ดำเนินตามแนวคิดของความสุข 8 ประการ ได้มีเครื่องมือที่สามารถวัด ติดตาม และประเมินผล ความสุขคนในองค์กรได้อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ น่าเชื่อถือ และสามารถนำผลการวัด ติดตาม และประเมินผลไปใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้เครื่องมือ HAPPINOMETER มีดังต่อไปนี้

- 1) ความสุขของบุคคลเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพียงแต่ มากหรือน้อย ช้าหรือเร็ว HAPPINOMETER สามารถวัดได้ เป็นความสุขระยะสั้น เป็นรายไตรมาส
- 2) เป็นเครื่องมือวัดความสุขระดับบุคคล โดยมุ่งไปที่คนทำงาน แต่ละคน แต่สามารถให้ภาพรวมสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในระดับองค์กรได้
- 3) เป็นเครื่องมือซึ่งใช้ประเมินประสบการณ์ด้านอารมณ์ และระดับความชื่นชอบชีวิตโดยรวมของบุคคล ทั้งทางบวกและลบ
- 4) เป็นเครื่องมือวัดความสุขระดับบุคคล ซึ่งประเมิน จากองค์ประกอบคุณภาพชีวิตและความสุข 9 มิติ 56 ตัวชี้วัด ทั้งนี้ ต้องเป็นไปภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้
 - ก) ผู้ตอบ ตอบตามความรู้สึกที่ใกล้เคียงความรู้สึกของตนเองมากที่สุด
 - ข) ผู้ตอบ ให้ความหมายของแต่ละตัวชี้วัดด้วยความรู้สึก หรือประสบการณ์ของตนเอง
 - ค) ผู้ตอบ มีความซื่อสัตย์ในการตอบทั้งข้อมูลเชิงประจักษ์ ความรู้สึก และประสบการณ์ที่ปรากฏเป็น คำถามใน HAPPINOMETER
 - ง) ผู้ตอบ ตอบให้เสร็จในเวลาที่กำหนด

1.3.3 องค์ประกอบของ HAPPINOMETER

เครื่องมือ HAPPINOMETER ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป รวม 8 คำถามตัวชี้วัดความสุข 9 มิติ รวมทั้งหมด 56 คำถาม และระดับความสุขมวลรวม 1 คำถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ มี 8 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด สถานภาพสมรส จำนวนบุตร สภาพการจ้างงาน ลักษณะงาน ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 – 10 เป็นข้อคำถามของคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานใน 9 มิติ ดังนี้

ตอนที่ 2 **มิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)** หมายถึง การที่บุคคลมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมส่วน มีพฤติกรรมการบริโภคที่ปลอดภัย มีความพึงพอใจสภาวะสุขภาพของตนเอง

มิตินี้ มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ค่า BMI และ เส้นรอบเอว การทานอาหารเข้า การออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความพึงพอใจกับสุขภาพกาย

ตอนที่ 3 **มิติที่ 2 ม่อนคลายดี (Happy Relax)** หมายถึง การที่บุคคลสามารถบริหารเวลาในแต่ละวันเพื่อการพักผ่อนได้อย่างมีคุณภาพ พึงพอใจกับการบริหารจัดการปัญหาของตนเอง และทำชีวิตให้ง่ายสบายๆ

มิตินี้ มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความเพียงพอที่ได้รับในการพักผ่อน การทำกิจกรรมที่เป็นการพักผ่อนหย่อนใจในรอบสัปดาห์ การมีความเครียดโดยรวม การมีชีวิตที่เป็นไปตามที่คาดหวังโดยรวม ความสามารถในการจัดการปัญหาโดยรวม

ตอนที่ 4 **มิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)** หมายถึง การที่บุคคลมีจิตสาธารณะ มีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม และมีเมตตากับคนรอบข้าง

มิตินี้ มี 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความเอื้ออาทรหรือห่วงใยต่อคนรอบข้าง การให้ความช่วยเหลือแก่คนรอบข้าง การให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม ความสัมพันธ์ในที่ทำงานเหมือนพี่เหมือนน้อง การสื่อสารพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนแบบอย่างการทำงานระหว่างกัน ความเต็มใจและยินดีในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม การทำกิจกรรมที่สามารถทำได้ด้วยตนเองและมีประโยชน์ต่อสังคม

ตอนที่ 5 **มิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)** หมายถึง การที่บุคคลมีความตระหนักถึงคุณธรรม และศีลธรรม รู้แพ้รู้ชนะ รู้จักให้ และมีความกตัญญูรู้คุณ

มิตินี้ มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศาสนา การให้ทาน การปฏิบัติกิจตามศาสนาเพื่อจิตใจสงบ การยกโทษ และให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้สำนึกผิด การยอมรับและขอโทษในความผิดที่ทำหรือมีส่วนรับผิดชอบ การตอบแทนหรือช่วยเหลือผู้มีพระคุณ

ตอนที่ 6 **มิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)** หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกผูกพัน เชื่อใจ มั่นใจ และอุ่นใจกับบุคคลในครอบครัวของตนเอง

มิตินี้ มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีเวลาอยู่กับครอบครัวอย่างเพียงพอ การทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว การมีความสุขกับครอบครัว

ตอนที่ 7 **มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)** หมายถึง การที่บุคคลมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนบ้าน ไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบผู้คนรอบข้าง ไม่ทำให้สังคมเสื่อมถอย

มิตินี้ มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ เพื่อนบ้านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเรา การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม ความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เมื่อมีปัญหาสามารถขอความช่วยเหลือจากคนในชุมชน ความรู้สึกที่สังคมไทยทุกวันนี้มีความสุข การใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

ตอนที่ 8 มิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) หมายถึง การที่บุคคลมีความตื่นตัว กระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อปรับตัวให้เท่าทันและตั้งรับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และพอใจที่จะแสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ

มิตินี้ มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การแสวงหาความรู้ใหม่ ความสนใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต โอกาสที่จะได้รับการอบรม ศึกษาต่อ ดูงาน

ตอนที่ 9 มิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) หมายถึง การที่บุคคลมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน มีความสามารถและพึงพอใจในการบริหารจัดการระบบการรับ จ่าย และออม เงินในแต่ละเดือน

มิตินี้ มี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ภาวะในการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ การผ่อนชำระหนี้สินตามกำหนดเวลา การมีเงินเก็บออมในแต่ละเดือน ค่าตอบแทนที่ได้รับเพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน

ตอนที่ 10 มิติที่ 9 การงานดี (Happy Work-life) หมายถึง การที่บุคคลมีความสุขสบายใจในที่ทำงาน มีความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในองค์กร มีความมั่นใจในอาชีพรายได้ และมีความพึงพอใจกับความก้าวหน้าของตนเองในองค์กร

มิตินี้ มี 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีความสุขกับสภาพแวดล้อมโดยรวมขององค์กร การได้รับความดูแลเกี่ยวกับสุขภาพที่ดีจากองค์กร ความพึงพอใจกับสวัสดิการที่องค์กรจัดให้ การได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติ หรือระเบียบต่างๆ การได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ปรับขึ้นค่าจ้างที่ผ่านมาด้วยความเหมาะสม การมีอาชีพที่มั่นคง การได้รับค่าตอบแทนที่คุ้มค่างับความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการทำงาน การได้รับค่าตอบแทนถูกต้องและตรงตามเวลา ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในข้อเสนอแนะกับหัวหน้างานหรือนายจ้าง การมีโอกาสในการพัฒนาต่อยอดการศึกษาและกลับมาพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร การมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุคลากรขององค์กร การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมขององค์กร และการทำงานอย่างมีความสุข

1.3.5 กำกับเนระดับความสุขและความกาย

คุณประโยชน์ของ HAPPINOMETER คือ เป็นเครื่องมือวัดความสุขคนทำงานในองค์กรที่สามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของบุคคลได้ทันที

องค์กร สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจ ติดตาม ประเมินผล คุณภาพชีวิตและความสุขของบุคลากรในองค์กรได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

HAPPINOMETER ได้พัฒนาโปรแกรมวัดความสุขสำเร็จรูป (โปรแกรม Excel) ซึ่งโปรแกรมนี้ สามารถใช้วัดค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ประหยัด มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขจากการวัดโดยเครื่องมือ HAPPINOMETER สามารถตีความและให้ความหมาย ได้ดังต่อไปนี้

Very Unhappy = คะแนน 0.00 – 24.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้นต่ำกว่าเป้าหมายมากที่สุด เป็นสัญญาณระบุให้ผู้บริหารต้องให้การพัฒนาสนับสนุน Happy 8 Plus ทันที

Unhappy = คะแนน 25.00 – 49.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้นต่ำกว่าเป้าหมาย เป็นสัญญาณระบุให้ผู้บริหารต้องให้การพัฒนาสนับสนุน Happy 8 Plus อย่างจริงจัง

Happy = คะแนน 50.00 – 74.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้น ตามเป้าหมาย เป็นสัญญาณว่า ผู้บริหารควรให้การพัฒนาสนับสนุน Happy 8 Plus ต่อไป

Very Happy = คะแนน 75.00 – 100

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้น เกินเป้าหมาย เป็นสัญญาณว่า ผู้บริหารควรให้การพัฒนาสนับสนุน Happy 8 Plus ต่อไปและยกย่องเป็นแบบอย่าง

1.4 เปรียบวิธี

1.4.1 วิธีการสำรวจ (Survey Design) และเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ คือ เครื่องมือวัดความสุข Happinometer ซึ่งทำการสำรวจคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยเป็นรายครึ่งปี

เครื่องมือนี้ ประกอบด้วย “แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง” และโปรแกรมสำเร็จรูป (Excel) ในการวัดค่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตและความสุข ซึ่งคนทำงานในองค์กรต่างๆ สามารถวัดคุณภาพชีวิตและความสุขด้วยตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของตนเองได้ทันที

การสำรวจสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทยนี้ ใช้แบบสอบถาม HAPPINOMETER ฉบับยาว ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 10 ตอน รวม 65 คำถาม โดยการให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามในเครื่องคอมพิวเตอร์ (Online-based) หรือกรอกแบบสอบถามเป็นรายฉบับ (Paper-based)

ก) ระบบ Online-based ทาง Internet ซึ่งเหมาะสำหรับคนทำงาน หรือบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าถึง Internet โดยผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งานแบบวัดความสุขออนไลน์ได้ที่เว็บไซต์ www.happinometer.com ซึ่งประกอบด้วยฉบับสั้น และฉบับเต็ม โดยการใช้งานในระบบออนไลน์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) สำหรับคนทำงานและบุคคลทั่วไป คือ ไม่ระบุหน่วยงาน หรือองค์กรต้นสังกัด และ 2) สำหรับคนทำงานในองค์กร เครือข่ายความสุข คือ สมัครสมาชิก และ Login จากหน่วยงานต้นสังกัด โดยผู้ใช้งานต้องมี user name และ password เพื่อเข้าสู่ระบบ ในการทำแบบวัดความสุขด้วยวิธี

ออนไลน์ได้ตามความต้องการ เพื่อเก็บข้อมูลรวมของหน่วยงาน และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ เมื่อบันทึกข้อมูลตามขั้นตอนเรียบร้อยและกด submit แล้ว ผู้บันทึกข้อมูลจะทราบผลของคะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพชีวิตและความสุขของตนทันที หลังจากนั้นข้อมูลทั้งหมดก็จะถูกส่งผ่านไปเก็บไว้ที่ฐานข้อมูลของโครงการ

ข) ระบบ Manual-based ผ่านโปรแกรม Excel เครื่องมือที่อยู่ในรูปของ “แบบสำรวจ” ที่เป็น “แบบสอบถาม” เหมาะสำหรับการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานทุกระดับ ผ่านการกรอกข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้ปากกาหรือดินสอ วิธีการนี้เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับคนทำงานที่ไม่สามารถเข้าถึงการใช้ระบบ Internet การใช้เครื่องมือนี้ ผู้บริหารและบุคลากรฝ่าย HR หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการในการบริหารจัดการให้บุคลากรขององค์กร มาตรการกรอกข้อมูลในแบบสำรวจดังกล่าว เป็นรายบุคคล เมื่อกรอกข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว HR หรือผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลลงในโปรแกรม Excel เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยตามลำดับต่อไป เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกจัดเก็บไว้ที่ฝ่าย HR หรือฝ่ายที่ดำเนินการก่อน

1.4.2 กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ คนทำงาน อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่ทำงานในองค์กรภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน

1.4.3 การสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างจาก กรอบตัวอย่าง (Sampling Frame) ที่รวบรวมจำนวนหน่วยงานและจำนวนบุคลากร ทั้งที่ภาครัฐ และภาคเอกชนที่เป็นสถานประกอบการจากทำเนียบหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (PMAT) ทำเนียบโรงพยาบาลเอกชน ทำเนียบธนาคารในประเทศไทย ทำเนียบโรงแรมในประเทศไทย

1.4.4 กระบวนการเก็บข้อมูล

1) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยทำหนังสือเชิญตัวอย่างที่สุ่มได้ ทั้งในระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร หรือทรัพยากรบุคคล หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับบริหารและปฏิบัติ มาร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการใช้เครื่องมือ และการฝึกทดลองการใช้เครื่องมือ

การใช้เครื่องมือ HAPPINOMETER คณะนักวิจัย จะทำการฝึกอบรมวิธีการใช้ให้ และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ฝ่าย HR หรือฝ่ายดำเนินการ ก็สามารถนำเครื่องมือนี้ และสามารถนำไปถ่ายทอดให้เกิดการใช้อย่างต่อเนื่อง

2) การส่งแบบสอบถาม และเชิญชวนให้หน่วยงานสมัครใจใช้แบบสอบถามในแต่ละประเภท

3) กำหนดระยะเวลาในการส่งแบบกลับคืน โดยแต่ละหน่วยงานหรือองค์กร ต้องส่งแบบกลับคืน ภายในระยะเวลา 4 สัปดาห์ นับจากตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม

1.4.5 การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสถิติเพื่อสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) วิเคราะห์ผล และนำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยความถี่ ร้อยละ

1.5 นิยามปฏิบัติการ

ก) **จับตาความสุข** หมายถึง การสำรวจ ติดตาม และประเมินผล คุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทย โดยมีการนำเสนอผลเป็นแบบ Real time เป็นรายครึ่งปี คือ เวลาจริงของคุณภาพชีวิตและความสุข ที่คำนวณจากการเก็บข้อมูลโดยเครื่องมือ และสูตรการคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Excel

ข) **คนทำงานในประเทศไทย** หมายถึง ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน อายุ ตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป และกำลังปฏิบัติงานทั้งระดับบริหาร ระดับอำนาจการระดับปฏิบัติการ และระดับแรงงาน ทั้งในภาครัฐบาล อาทิ กระทรวงต่างๆ ภาครัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน อาทิ สถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรม บริการ และอื่นๆ เป็นต้น

Happiness Watch Report Year I: January - June 2012

รายงาน
สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย
ปีที่ 1
รอบครึ่งปีแรก
(มกราคม - มิถุนายน
พ.ศ. 2555)

2

การสำรวจปีที่ 1
รอบครึ่งปีแรก

(มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2555)

2.1 อัตราการได้รับแบบสอบถามกลับคืน

การสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2555) ได้รับการตอบกลับจำนวนทั้งสิ้น 10,596 ราย จาก 64 องค์กร โดยร้อยละ 70.5 เป็นการตอบแบบ Paper-based และร้อยละ 29.5 เป็นการตอบแบบ online-based อย่างไรก็ตาม แบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้คงเหลือจำนวน 9,596 ราย โดยจำนวนที่ขาดหายไป มาจากการตอบแบบ Paper-based ทั้งสิ้น จำนวน 1,000 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 9.4 ของจำนวนการตอบกลับมาทั้งหมด จำนวนที่ขาดหายไป 1,000 ราย เป็นผู้ตอบที่กรอกข้อความใน 9 มิติความพึงพอใจไม่ครบทุกข้อ จำนวนที่ขาดหายไปนี้ไม่นำมารวมวิเคราะห์ เนื่องจากจะทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจรวมไม่มีความน่าเชื่อถือ

แม้ว่า การตอบแบบ online-based จะได้คำตอบครบทุกข้อคำถามในทุกมิติก็ตาม แต่ในการตอบกลับแบบสอบถามแบบ online-based นี้ มีอัตราการตอบกลับอยู่ที่ ร้อยละ 10 – 15 ขณะที่ การตอบกลับแบบ Paper-based มีอัตราการ

ตอบกลับครบร้อยละ 100 นอกจากนี้ การบริหารจัดการเพื่อให้ตอบกลับนั้น แบบ Paper-based สามารถติดตามและได้กลับคืนแบบมากกว่าแบบ online-based (ตามตาราง 2.1)

ตาราง 2.1 สรุปจำนวนแบบสอบถามคืนกลับมาทั้งหมดของการสำรวจปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน 2555)

จำนวนแบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบกลับ		จำนวน (N=10,596)	ร้อยละ (%)
รวมทั้งหมด	Paper-based	7,473	70.5
	Online-based	3,123	29.5
	Total	10,596	100
แบบสมบุรณ์ ทุกมิติความสุข*	Paper-based	6,473	61.1
	Online-based	3,123	29.5
	Total	9,596	90.6
แบบเสีย**	Paper-based	1,000	9.4
	Online-based	0	0
	Total	1,000	9.4

* แบบสมบุรณ์ทุกมิติความสุข หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบข้อความของ 9 มิติความสุขครบทุกข้อในทุกมิติ (รวม 56 ข้อ) แม้ว่าจะตอบข้อความในหมวดคำถามทั่วไป (มี 8 ข้อคำถาม) ครบทุกข้อหรือไม่ก็ตาม แบบสมบุรณ์นี้ นำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ความสุคนทำงานในประเทศไทย

** แบบเสีย หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบข้อความของ 9 มิติความสุขไม่ครบทุกข้อในทุกมิติ (รวม 56 ข้อ) แบบเสียนี้ ไม่นำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ความสุคนทำงานในประเทศไทย

2.2 ลักษณะทั่วไปของคนทำงาน

การสำรวจรอบแรก (มกราคม – มิถุนายน พ.ศ. 2555) มีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 9,596 คน ในจำนวนนี้เป็นคนทำงานในหน่วยงานเอกชน 4,754 คน และเป็นคนทำงานในหน่วยงานภาครัฐจำนวน 4,842 คน เมื่อแยกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนทำงานหญิง (ร้อยละ 64.7)

ในการนำเสนอข้อมูลทั่วไปนี้ อธิบายเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานในหน่วยงานเอกชน และคนทำงานในหน่วยงานภาครัฐตามด้วยการเปรียบเทียบระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 IWF

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ร้อยละ 64.7 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง และมีเพศชายเพียงประมาณหนึ่งในสาม เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีสัดส่วนของเพศหญิงสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (ร้อยละ 71.4 และร้อยละ 58.0 ตามลำดับ) เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ คือ 18-24 ปี 25-34 ปี 35-44 ปี 45-54 ปี 55-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานระยะต้นถึงปานกลาง คือ ร้อยละ 39.2 และ ร้อยละ 28.2 อยู่ในกลุ่มอายุ 25-34 ปี และ 35-44 ปี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการกระจายตามรายอายุแยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนมีอายุน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ โดยกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี มีสูงถึงร้อยละ 90 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี มีเพียงร้อยละ 62.5 นอกจากนี้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนที่มีอายุ 18-24 ปี มีสูงถึงร้อยละ 12.6 ซึ่งคิดเป็น 3 เท่าตัวของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่มีอายุ 18-24 ปี (ตาราง 2.2)

ตาราง 2.2 กลุ่มอายุ จำแนกตามภาคการก้างาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	8.6	8.4	8.4	3.2	5.1	4.6	12.4	12.8	12.6
25-34 ปี	39.3	39.1	39.2	29.1	33.4	32.2	46.7	46.7	46.7
35-44 ปี	30.0	27.2	28.2	27.2	25.2	25.8	32.0	29.9	30.8
45-54 ปี	15.8	17.9	17.2	26.2	23.5	24.3	8.4	10.3	9.5
55-60 ปี	6.0	6.8	6.5	13.6	11.7	12.3	0.5	0.2	0.4
61 ปีขึ้นไป	0.3	0.6	0.5	0.7	1.0	0.9	0.0	0.0	0.0
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

2.2.2 ระดับการศึกษา

เมื่อพิจารณาตาม**ระดับการศึกษา** พบว่า มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 54.9) ของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาสูงกว่าหรือเทียบเท่าระดับปริญญาตรี โดยสองในห้า (ร้อยละ 40.4) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และอีกร้อยละ 14.5 จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าหรือเทียบเท่าระดับปริญญาตรีในภาครัฐมีสูงกว่าภาคเอกชน (ร้อยละ 74.1 และ ร้อยละ 35.6 ตามลำดับ) อย่างไรก็ตาม ในภาครัฐกลับพบสัดส่วนผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาสูงถึงร้อยละ 10.5 การที่กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีผู้จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน อาจเกี่ยวข้องกับอายุที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนมีอายุน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างใน

ภาครัฐ ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18- 24 ปี จะยังไม่จบปริญญาตรี (ตาราง 2.3)

ตาราง 2.3 การศึกษา จำแนกตามภาคการก้างาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	5.0	6.5	6.0	2.0	1.2	1.4	7.0	13.1	10.5
ม.ต้น	9.6	6.3	7.5	2.6	1.0	1.5	14.4	12.9	13.5
ม.ปลาย	12.4	10.2	11.0	4.7	4.1	4.3	17.8	17.6	17.7
ปวช.	5.7	3.9	4.5	3.9	2.5	2.9	7.0	5.6	6.2
ปวส.	14.6	6.9	9.6	5.0	3.9	4.2	21.2	10.6	15.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1.2	1.2	1.2	0.7	1.3	1.1	1.6	1.2	1.3
ปริญญาตรี	33.9	44.0	40.4	44.5	51.2	49.3	26.6	35.0	31.5
สูงกว่าปริญญาตรี	12.6	15.5	14.5	24.7	24.8	24.8	4.3	4.0	4.1
ไม่ได้รับการศึกษา	4.9	5.5	5.3	12.0	9.9	10.5	0.0	0.0	0.0
อื่นๆ	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

2.2.3 สถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาตาม**สถานภาพสมรส** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด และแต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีการกระจายตัวพอๆ กัน (ร้อยละ 44.0 และร้อยละ 43.2 ตามลำดับ) ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสคู่ คือ แต่งงานและอยู่ร่วมกันร้อยละ 43.2

แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 3 และอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน ร้อยละ 4.7 เมื่อพิจารณาสถานภาพสมรสแยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ เป็นโสดสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (ร้อยละ 49.4 และร้อยละ 38.6 ตามลำดับ) สัดส่วนของหญิงที่เป็นโสดสูงกว่าสัดส่วนของชายที่เป็นโสด ในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ (ร้อยละ 53.2 และร้อยละ 40.0 ตามลำดับ) (ตาราง 2.4)

ตาราง 2.4 สถานภาพสมรส จำแนกตามภาคการก้างาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	39.2	46.6	44.0	40.0	53.2	49.4	38.7	38.5	38.6
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	47.6	40.8	43.2	51.5	37.4	41.4	45.0	45.1	45.1
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	3.3	2.9	3.0	2.6	2.9	2.8	3.8	3.0	3.3
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	6.4	3.8	4.7	2.5	1.7	1.9	9.2	6.4	7.6
หม้าย	0.5	1.9	1.4	0.7	1.7	1.4	0.4	2.1	1.4
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	2.9	3.9	3.6	2.8	3.2	3.1	3.1	4.8	4.0
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

2.2.4 จำนวนบุตร

เมื่อพิจารณาตามจำนวนบุตร พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีบุตร ประมาณหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 23.5) ของกลุ่มตัวอย่างมีบุตร 1 คน และประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 19.5) ของกลุ่มตัวอย่างมีบุตร 2 คน มีเพียงร้อยละ 4.1 ที่มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป เมื่อพิจารณาจำนวนบุตรแยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า

สัดส่วนของผู้มีบุตรในภาครัฐต่ำกว่าเอกชน (ร้อยละ 41.0 และร้อยละ 53.2 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาเพศร่วมกับการมีบุตร พบว่า สัดส่วนหญิงที่มีบุตรต่ำกว่าชายอย่างชัดเจน ในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ในขณะที่หญิงและชายที่มีบุตรในกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนมีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก (ตาราง 2.5)

ตาราง 2.5 จำนวนบุตร จำแนกตามภาคการก้างาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	48.8	55.2	52.9	50.7	62.2	58.9	47.5	46.3	46.8
มี จำนวน 1 คน	24.0	23.3	23.5	19.6	18.3	18.6	27.0	29.5	28.5
มี จำนวน 2 คน	22.0	18.2	19.5	23.1	16.3	18.2	21.2	20.5	20.8
มีจำนวน 3-4 คน	4.9	3.3	3.9	6.3	3.1	4.0	4.0	3.5	3.7
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	0.3	0.1	0.2	0.3	0.1	0.2	0.3	0.1	0.2
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

2.2.5 ลักษณะงาน

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงาน ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างทำงานสำนักงาน งานด้านการผลิต และงานด้านการบริการในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 31.3 27.4 และร้อยละ 31.2 ตามลำดับ การกระจายของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน จากการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาครัฐทำงานสำนักงาน และงานด้านการบริการเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.8 และร้อยละ 39.5 ตามลำดับ) ในขณะที่ส่วนน้อยทำงานด้านการผลิต (ร้อยละ 5.4) ซึ่งสัดส่วนของผู้ทำงานด้านการ

ผลิตในภาครัฐนี้ต่ำกว่าภาคเอกชนประมาณ 5 เท่าตัว เป็นที่น่าสังเกตว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่ทำงานด้านบริหารน้อยกว่าเพศชาย แต่สัดส่วนของเพศหญิงที่ทำงานสำนักงานกลับมากกว่าเพศชาย ทั้งในกลุ่มภาครัฐและเอกชน (ตาราง 2.6)

ตาราง 2.6 ลักษณะงาน จำแนกตามภาคการจ้างงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	22.0	36.4	31.3	39.6	45.4	43.8	10.0	25.1	18.7
งานด้านการผลิต	36.4	22.4	27.4	9.6	3.8	5.4	54.7	45.8	49.6
งานด้านการบริการ	28.0	32.9	31.2	36.1	40.9	39.5	22.5	23.0	22.8
งานด้านบริหาร	8.8	6.6	7.4	13.5	9.4	10.5	5.5	3.2	4.2
งานด้านอื่นๆ	4.8	1.6	2.7	1.3	0.5	0.8	7.2	2.9	4.7
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

2.2.6 สถานภาพการจ้างงาน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการจ้างงาน พบว่า มากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 69.6) ของกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานประจำ มีเพียงร้อยละ 17.2 และ 12.5 เป็นพนักงานตามสัญญาจ้าง และรายวัน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสถานภาพการจ้างงาน แยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.7) เป็นพนักงานประจำ และตามสัญญาจ้าง และกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 96.2) เป็นพนักงานประจำ และพนักงานรายวัน เป็นที่น่าสังเกตว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบประจําน้อยกว่าเพศชายทั้งในกลุ่มภาครัฐและเอกชน (ตาราง 2.7)

ตาราง 2.7 สถานภาพการจ้างงาน จำแนกตามภาคการจ้างงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	75.7	66.3	69.6	74.8	65.1	67.8	76.4	67.7	71.4
ตามสัญญาจ้าง	11.9	20.1	17.2	23.8	33.7	30.9	3.7	3.1	3.3
รายวัน	11.6	13.0	12.5	0.4	0.4	0.4	19.3	28.7	24.8
บางช่วงเวลา	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.3	0.3	0.3
ตามผลงาน	0.2	0.0	0.1	0.3	0.0	0.1	0.2	0.0	0.1
จ้างเหมา	0.3	0.4	0.4	0.7	0.7	0.7	0.1	0.1	0.1
อื่นๆ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

2.2.7 ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานให้กับหน่วยงานได้ระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยเมื่อพิจารณา ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน พบว่า ประมาณสองในห้าของกลุ่มตัวอย่างทำงานให้กับหน่วยงานนานกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี ในขณะที่สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่ทำงานในหน่วยงานปัจจุบันในช่วงเวลาอื่นๆ มีสัดส่วนพอๆ กัน เมื่อพิจารณาระยะเวลาทำงานในองค์กรปัจจุบัน แยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่ทำงานให้กับหน่วยงานนานกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี มีสูงกว่าภาคเอกชนถึงสองเท่าตัว (ร้อยละ 55.8 และ 27.7 ตามลำดับ) ในทางกลับกัน สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่ทำงานให้กับหน่วยงานน้อยกว่า 1 ปี มีต่ำกว่าภาคเอกชนถึงสองเท่าตัว (ร้อยละ 7.4 และ 14.7 ตามลำดับ) (ตาราง 2.8)

ตาราง 2.8 ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	12.5	10.2	11.0	7.4	7.4	7.4	16.0	13.7	14.7
ระหว่าง 1-2 ปี	13.3	12.8	13.0	10.8	11.5	11.3	15.0	14.4	14.6
ระหว่าง 3-5 ปี	17.9	16.8	17.2	12.6	13.5	13.2	21.6	21.0	21.3
ระหว่าง 6-9 ปี	17.0	17.0	17.0	12.8	12.1	12.3	19.9	23.1	21.8
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	39.2	43.2	41.8	56.4	55.6	55.8	27.4	27.8	27.7
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

Happiness Watch Report Year I: January - June 2012

รายงาน
สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย
ปีที่ 1
รอบครึ่งปีแรก
(มกราคม - มิถุนายน
พ.ศ. 2555)

3

สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย
ปีที่ 1
รอบครึ่งปีแรก
(มกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2555)

รายงานสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1 นี้ เป็นผลจากการสำรวจความสุขคนทำงานในประเทศไทยรอบครึ่งปีแรก (ระหว่างเดือน มกราคม – มิถุนายน 2555) ดำเนินการโดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ตัวอย่างในการสำรวจ ได้แก่ คนทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 10,596 ราย จาก 64 องค์กร สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้จำนวน 9,596 ราย เนื่องจากจำนวน 1,000 ราย มีการตอบคำถามไม่สมบูรณ์ และไม่ถูกนำมารวมในการวิเคราะห์

3.1 ความสุขภาพรวมของคนทำงาน

ผลการสำรวจความสุขคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 1 รอบครึ่งปีแรก (มกราคม – มิถุนายน 2555) พบว่า ความสุขคนทำงานระดับประเทศมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 61.1 ซึ่งอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

เมื่อจำแนกมิติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด พบว่า ความสุขคนทำงานระดับประเทศ มิติที่มีค่าคะแนนสูงสุด

คือ จิตวิญญาณดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 68.6 ซึ่งอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

ความสุขคนทำงานระดับประเทศ มิติที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุด คือ ผ่อนคลายดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 51.3 ซึ่งแม้ว่า จัดอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” แต่ระดับคะแนน เกือบตกอยู่ใน ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่า 50.0 ซึ่งอยู่ในระดับ “UNHAPPY” หรือ “ระดับความสุขต่ำกว่าเป้าหมาย”

เมื่อนำผลค่าคะแนนเฉลี่ยทุกมิติมาจัดอันดับ เป็นดังต่อไปนี้

อันดับ 1 ได้แก่ จิตวิญญาณดี (Happy Soul)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 68.6

อันดับ 2 ได้แก่ น้ำใจดี (Happy Heart)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 67.3

อันดับ 3 ได้แก่ ครอบครัวดี (Happy Family)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 62.5

อันดับ 4 ได้แก่ ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 62.2

อันดับ 5 ได้แก่ สุขภาพดี (Happy Body)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 61.6

อันดับ 6 ได้แก่ การงานดี (Happy Work-Life)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 60.5

อันดับ 7 ได้แก่ สังคมดี (Happy Society)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 56.2

อันดับ 8 ได้แก่ สุขภาพเงินดี (Happy Money)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 55.7

อันดับ 9 ได้แก่ ผ่อนคลายดี (Happy Relax)

มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 51.3

ตาราง 3.1 คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวมและรายมิติ

ค่าคะแนนความสุขเฉลี่ย	 สุขภาพดี	 ผ่อนคลายดี	 น้ำใจดี	 จิตวิญญาณดี	 ครอบครัวดี	 สังคมดี	 ใฝ่รู้ดี	 สุขภาพเงินดี	 การงานดี	ความสุขคนทำงานในประเทศไทย
ช่วงครึ่งปี แรก 2555	61.6 Happy Body	51.3 Happy Relax	67.3 Happy Heart	68.6 Happy Soul	62.5 Happy Family	56.2 Happy Society	62.2 Happy Brain	55.7 Happy Money	60.5 Happy Work-life	61.1 Happy TOTAL

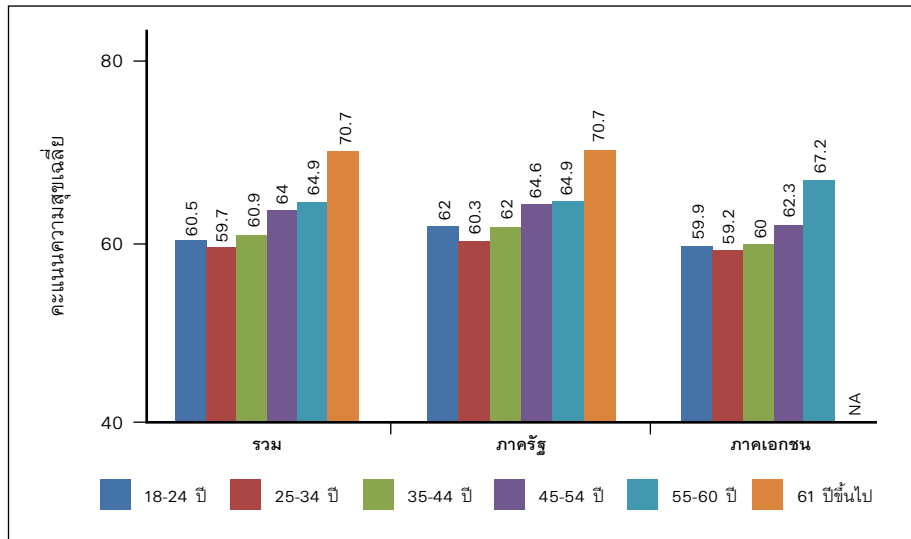
3.1.1 ความสุขภาพรวมของคนทำงานกับอายุและเพศ

เมื่อจำแนกตามเพศในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง คนทำงานหญิงและชายมีคะแนนความสุขใกล้เคียงกัน คือ คนทำงานหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเล็กน้อยคือ 61.6 ขณะที่ คนทำงานชายมีคะแนนความสุขเท่ากับ 60.2 ซึ่ง ทั้ง 2 กลุ่ม มีความสุขในระดับ Happy เปรียบเทียบระหว่างคนทำงานในภาครัฐกับภาคเอกชน พบว่า กลุ่มตัวคนทำงานภาครัฐมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 62.5 สูงกว่า คนทำงานภาคเอกชน ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 59.7 (ตาราง 3.2) เมื่อดูตามกลุ่มอายุ พบว่า คะแนนความสุขมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตาม กลุ่มอายุที่มากขึ้น ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันทั้งคนทำงานหญิงและชาย คนทำงานในภาครัฐและคนทำงานภาคเอกชน

ตาราง 3.2 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
คะแนนความสุข ในภาพรวมเฉลี่ย	60.2	61.6	61.1	62.0	62.7	62.5	58.9	60.2	59.7

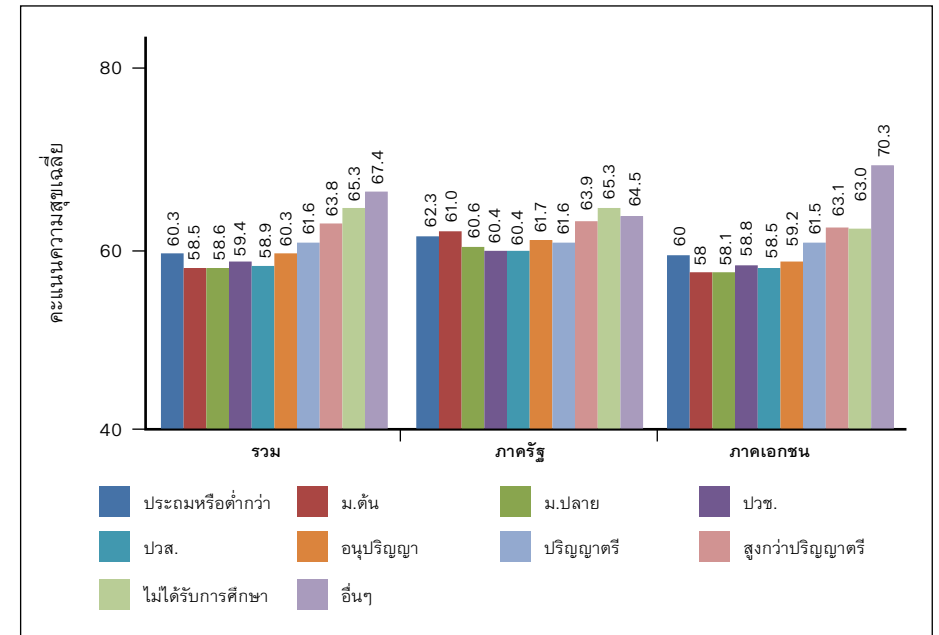
รูป 3.1 คะแนนความสุขคะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานใน
ประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มอายุและภาคการทำงาน

3.1.2 ความสุขภาพรวมของคนทำงานกับระดับการศึกษา

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขเพิ่มสูงขึ้น ตามระดับการศึกษาที่สูง อย่างไรก็ตาม น่าสนใจว่า กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่าคะแนนความสุขสูงกว่ากลุ่มคนทำงานที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาและสูงกว่า ในขณะที่กลุ่มคนทำงานที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในระดับต่ำกว่าทั้งสองกลุ่มแรก และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า คนทำงานภาครัฐ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน ในทุกระดับการศึกษา (รูป 3.2)

รูป 3.2 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามการศึกษา

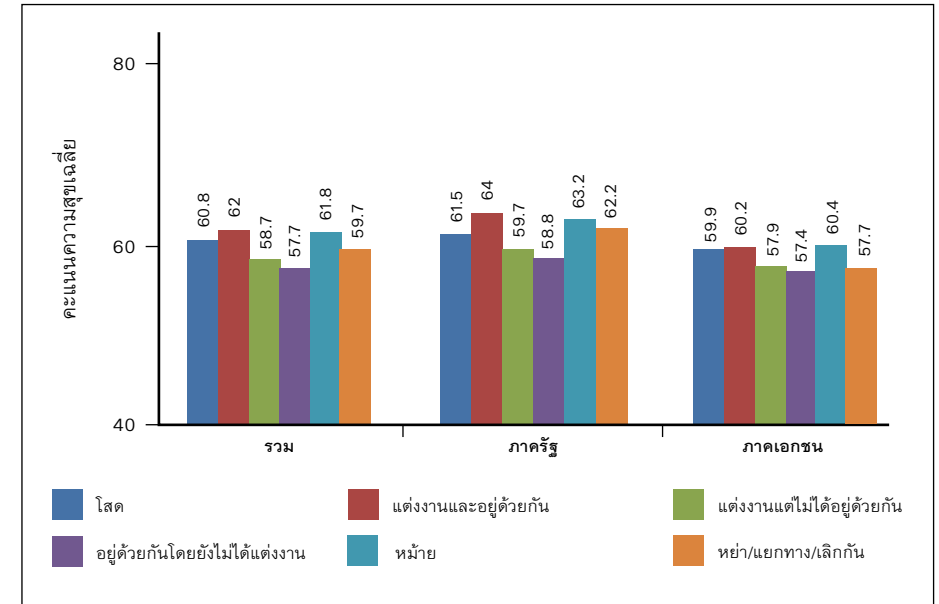

3.1.3 ความสุขภาพรวมของคนทำงานกับสถานภาพสมรส

เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส (รูป 3.3) ความสุขคนทำงานในภาพรวม พบว่า คนทำงานที่แต่งงานและอยู่ร่วมกันกับคู่สมรส มีคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงที่สุด (62.0) ซึ่งใกล้เคียงกันอย่างยิ่งกับคะแนนเฉลี่ยความสุขของกลุ่มคนทำงานที่ระบุว่าเป็นหม้าย (61.8) ประเด็นที่น่าสนใจคือ กลุ่มคนทำงานที่ระบุว่าแต่งงานแล้วแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน กับกลุ่มคนทำงานที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขต่ำสุด คือ 58.7 และ 57.7 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเทียบกับกลุ่มคนทำงานที่เป็นโสด ที่มีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าคือ 60.8 ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานหญิงและชาย พบว่า ในภาพรวม คนทำงานหญิงมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่าคนทำงานชายในทุกสถานภาพสมรส ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกัน ทั้งคนทำงานภาครัฐและภาคเอกชน ยกเว้นในภาคเอกชน กลุ่มสถานภาพสมรสที่เป็นหม้าย พบว่าคนทำงานชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่าคนทำงานหญิง

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบในภาพรวมระหว่างคนทำงานภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า คนทำงานภาครัฐในทุกสถานภาพสมรส มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่าคนทำงานในภาคเอกชน

รูป 3.3 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพสมรส และภาคการทำงาน

3.1.4 ความสุขภาพรวมของคนทำงานกับจำนวนบุตร

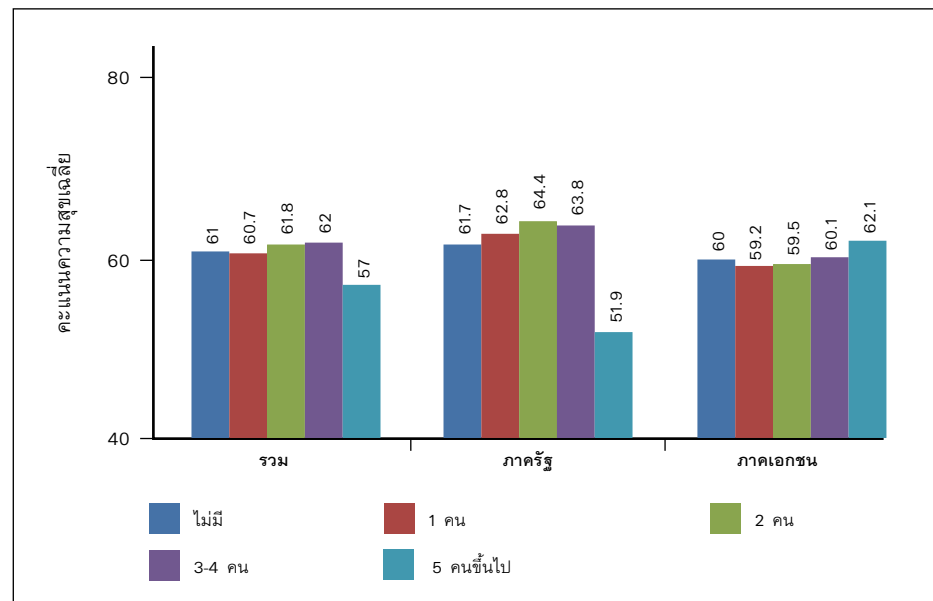
ประเด็นจำนวนบุตรกับความสุขของคนทำงานนั้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง กล่าวคือ ในภาพรวม (รูป 3.4) พบว่า จำนวนบุตรที่เหมาะสมมีผลทำให้คนทำงานมีความสุข ถ้ามีจำนวนบุตรมากเกินไปส่งผลให้ความสุขลดลงอย่างมาก กล่าวคือ กลุ่มคนทำงานที่มีจำนวนบุตร 3-4 คน มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงที่สุด (62.0) ขณะที่ กลุ่มคนทำงานที่มีบุตร 2 คน และมีบุตร 1 คน มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขใกล้เคียงกัน คือ 61.8 และ 60.7 ตามลำดับ ในทำนองกลับกัน กลุ่มคนทำงานที่มีจำนวนบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความสุขต่ำที่สุด (57.0) ส่วนกลุ่มคนทำงานที่ไม่มีบุตรมีค่าคะแนนความสุข

(61.0) ไม่แตกต่างจากกลุ่มคนทำงานที่จำนวนบุตรที่เหมาะสม

ในภาพรวม จำนวนบุตรกับความสุขนั้น กลุ่มคนทำงานหญิงมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่ากลุ่มคนทำงานชาย ในทุกกลุ่ม การมีจำนวนบุตร ยกเว้น ถ้ามีจำนวนบุตรระหว่าง 3-4 คน กลุ่มคนทำงานชาย (62.8) มีค่าคะแนนความสุขสูงกว่า กลุ่มคนทำงานหญิง (61.4)

เมื่อเปรียบเทียบเรื่องจำนวนบุตรกับความสุขของคนทำงาน ในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า คนทำงานภาครัฐ ยังมีบุตรจำนวนมากขึ้น ค่าคะแนนความสุขจะเพิ่มขึ้นด้วย ยกเว้น ถ้าจำนวนบุตรมากเกินไป คือ ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขจะตกอย่างชัดเจน คือ เหลือคะแนนความสุขอยู่ที่ 51.9 ซึ่งเป็นคะแนนที่ใกล้กับระดับไม่มีความสุข (Unhappy) และเมื่อเทียบกับภาคเอกชน พบว่า คนทำงานภาคเอกชนยังมีจำนวนบุตรมากขึ้นความสุขก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน คือ มีจำนวนบุตร 1 คน ค่าคะแนนความสุข เท่ากับ 59.2 มีจำนวนบุตร 2 คน ค่าคะแนนความสุข เพิ่มเป็น 59.5 มีจำนวนบุตร 3-4 คน ค่าคะแนนความสุข เพิ่มอีกเป็น 60.1 และมีจำนวนบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ค่าคะแนนความสุข ก็เพิ่มขึ้นไปเป็น 62.1 ตามลำดับ

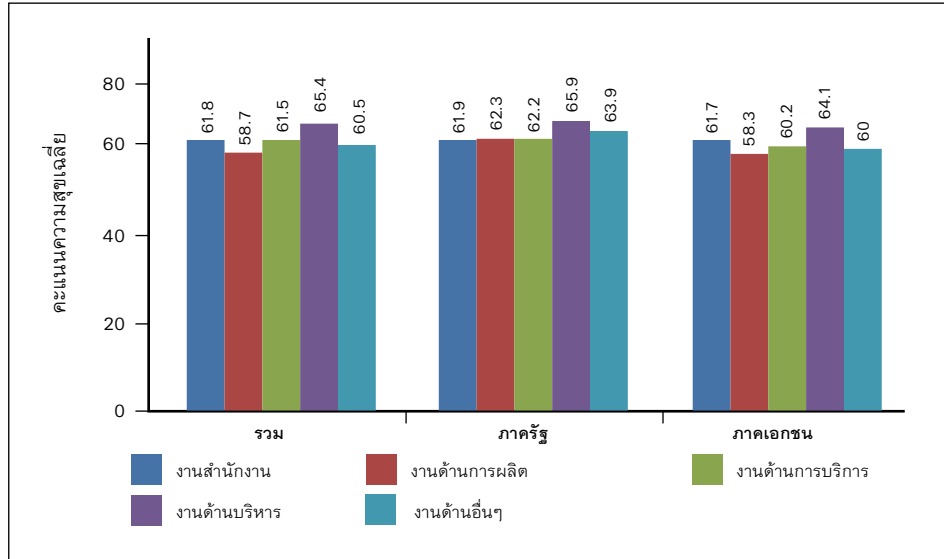
รูป 3.4 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามจำนวนบุตร และภาคการทำงาน

3.1.5 ความสุภาพรวมของคนทำงานกับลักษณะงาน

เป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ในภาพรวม ลักษณะงานมีผลต่อความสุขของคนทำงาน กล่าวคือ คะแนนเฉลี่ยความสุขของกลุ่มคนทำงานในสายการผลิต (58.7) และการบริการ (61.5) น้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยความสุขของกลุ่มคนทำงานในสายบริหาร (65.4) และสายงานสำนักงาน (61.8) (รูป 3.5) ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันทั้งในกลุ่มคนทำงานภาครัฐและภาคเอกชน

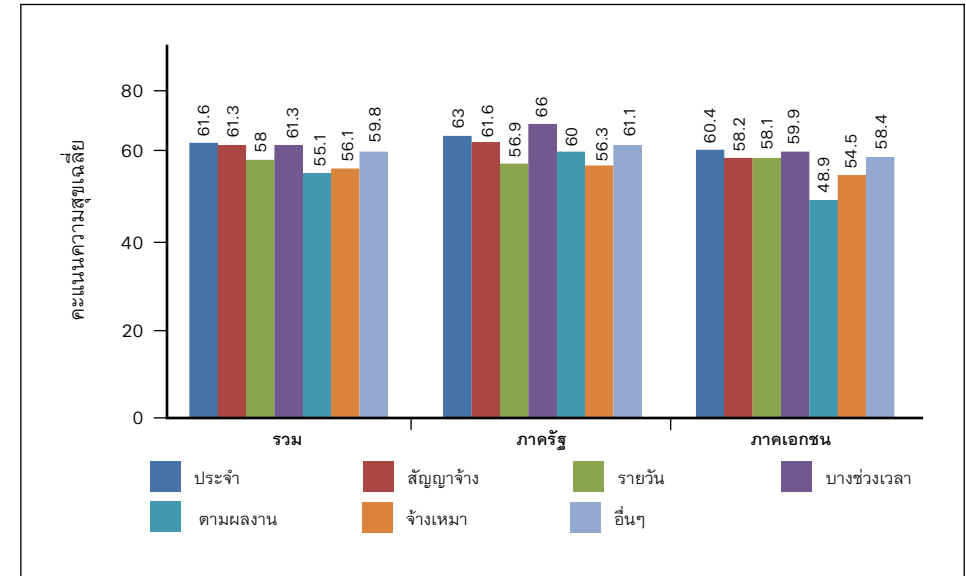
รูป 3.5 คะแนนความสุคนในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามลักษณะงาน และภาคการจ้างงาน

3.1.6 ความสุคนภาพรวมของคนทำงานกับสภาพการจ้างงาน

สภาพการจ้างงานกับความสุคนทำงาน แสดงชัดเจนว่า ความมั่นคงในการทำงาน เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนทำงาน มีความสุคน *ในภาพรวม* เห็นได้ชัดเจนว่า สภาพการจ้างงานแบบประจำ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุคนสูงสุด คือ 61.6 ซึ่งเป็นที่น่าแปลกใจว่า ไม่สูงมากนัก ขณะที่การจ้างแบบสัญญาจ้าง (61.3) และจ้างบางช่วงเวลา ไม่แตกต่างกัน (61.3) ในเวลาเดียวกัน การจ้างแบบรายวัน (58.0) จ้างเหมา (56.1) และตามผลงาน (55.1) แตกต่างกันไปเล็กน้อย ซึ่งทั้งคนทำงานภาครัฐและภาคเอกชน ก็มีสภาพการจ้างงานกับความสุคนในลักษณะเช่นนี้ คล้ายคลึงกัน (รูป 3.6)

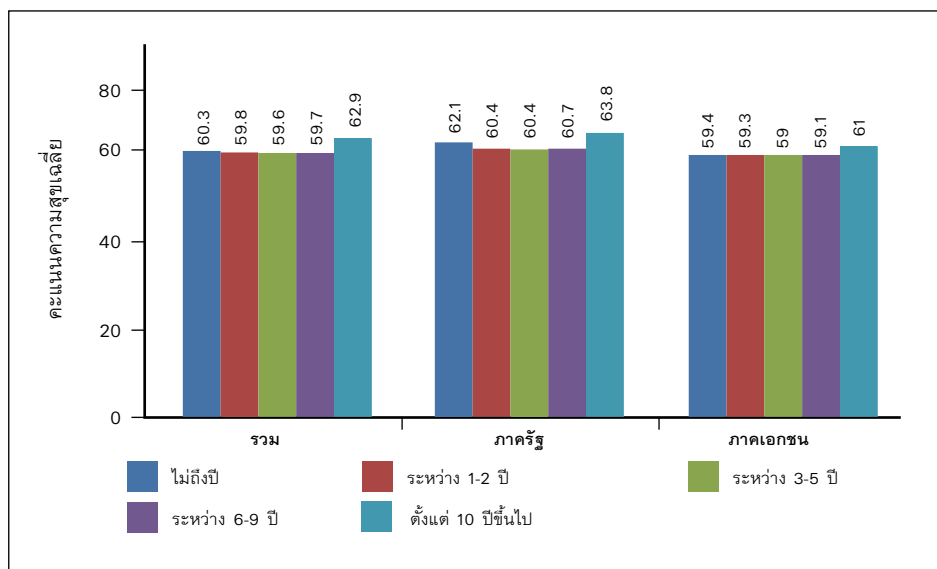
รูป 3.6 คะแนนความสุคนในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน และภาคการจ้างงาน

3.1.7 ความสุคนภาพรวมของคนทำงานกับระยะเวลาการทำงานในองค์กรปัจจุบัน

ค่าคะแนนความสุคนในภาพรวมของความสุคนทำงานกับ ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน พบว่า คนทำงานที่ทำงานอยู่นาน ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความสุคนสูงสุด (62.9) และที่น่า ประหลาดใจ คือ คนทำงานที่ทำงานไม่ถึงปี (60.3) กลับมีค่าคะแนน ความสุคนสูงกว่าคนทำงาน ระหว่าง 1-2 ปี (59.8) 3-5 ปี (59.6) และ 6-9 ปี (59.7) อย่างไรก็ตาม พบความแตกต่างเล็กน้อยของเรื่องนี้ ในกลุ่มคนทำงานภาครัฐ และภาคเอกชน (รูป 3.7)

รูป 3.7 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน และภาคการทำงาน

3.2 ความสุขของคนทำงานแยกรายปี

การนำเสนอข้อมูลความสุขคนทำงานแยกตามรายมิติ จะแสดงภาพคะแนนความสุขของแต่ละมิติ ที่จำแนกตามภาคการทำงานและเพศเท่านั้น สำหรับการจำแนกตามลักษณะทั่วไปอื่นๆ จะอยู่ในตาราง ก1 - ก7 ในภาคผนวก

3.2.1 ปีที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)

ในมิติความสุขมิติที่ 1 นี้ สุขภาพดี หรือ Happy Body พิจารณาได้จากการมีดัชนีมวลกาย หรือ Body Mass Index (BMI) ที่เหมาะสม ไม่อ้วนเกินไปหรือผอมเกินไป และมีพฤติกรรมทางสุขภาพที่เหมาะสม ทั้งในด้านการรับประทานอาหารและการออกกำลังกาย

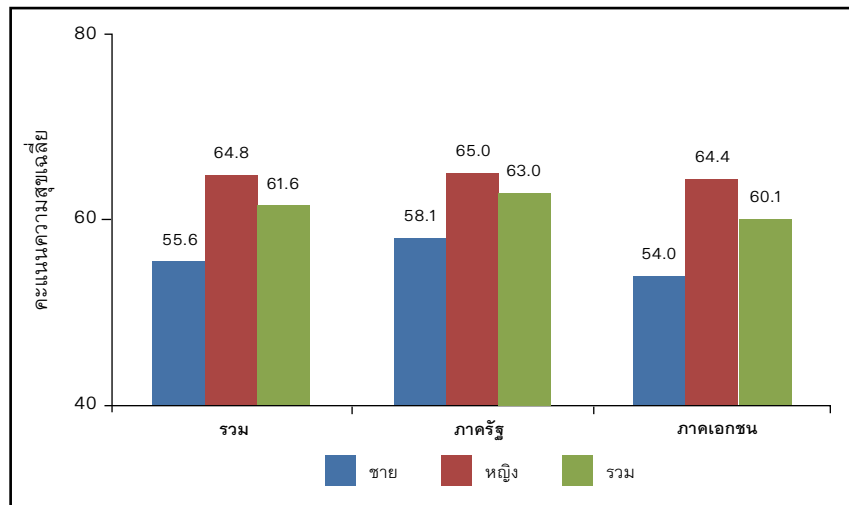
รวมถึง การงดเว้นการสูบบุหรี่หรือการบริโภคเหล้า สุรา ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนทำงาน โดยค่าคะแนนความสุขในมิติความสุขนี้ ชี้นำจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพกาย 6 คำถาม ดังนี้ (1) ท่านมีน้ำหนัก ส่วนสูง และเส้นรอบเอวเท่าใด (2) โดยปกติท่านกินอาหารเช้า โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละกี่วัน (3) ปัจจุบันท่านออกกำลังกายโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละกี่วัน (4) ปัจจุบันท่านสูบบุหรี่ ใบบาก หรือ ยาเส้นหรือไม่ (5) ปัจจุบันท่านดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ ไวน์ สาโท หรือสุราที่บ้านหรือไม่ และ (6) โดยรวมแล้วท่านพึงพอใจกับสุขภาพกายของท่านหรือไม่

ในภาพรวม พบว่า คนทำงานซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการสำรวจครั้งนี้ มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดี เท่ากับ 61.6 ซึ่งอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีสุขภาพที่ “ดีกว่า” กลุ่มตัวอย่างเพศชายพอสมควร โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 64.8 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าคะแนนเฉลี่ย เพียง 55.6 และหากเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานในภาครัฐกับภาคเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาครัฐมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 63.0 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 60.1 (รูป 3.8) เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวม พบว่า ค่าคะแนนสุขภาพดี มีลักษณะแปรผันตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 68.8 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 18-24 ปี และ 25-34 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพียง 60.7 และ 60.1 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเพศ ของกลุ่มตัวอย่างร่วมด้วย พบว่า ลักษณะข้างต้นนี้ค่อนข้างเห็นชัดเจนในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพศชาย สุขภาพของกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบกับอายุมีลักษณะเป็นตัวยู (U-shape) กล่าวคือ

สุขภาพของกลุ่มตัวอย่างจะลดลงในช่วงอายุ 25-34 ปี และ 35-44 ปี เมื่อเปรียบเทียบกับในช่วงอายุ 18-24 ปี และจึงค่อยปรับตัวดีขึ้นหลังจากนั้น โดยเปรียบเทียบ ในช่วงอายุไม่เกิน 45 ปี (18-44 ปี) พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาครัฐมีค่าคะแนนสุขภาพที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน แต่ในช่วงอายุที่สูงขึ้น (45 ปี ขึ้นไป) กลับพบว่ากลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนมีระดับคะแนนสุขภาพที่ดีกว่า

รูป 3.8 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)

จำแนกตามภาคการก้างานและเพศ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา (66.2) และ กลุ่มที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (65.6) ทั้งในกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง เป็นกลุ่มที่มีสุขภาพ “ดีที่สุด” เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่า รองลงมา ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี (63.5) และ ในระดับปริญญาตรี (61.8) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส เป็นที่น่าสนใจว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้ายเป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนสุขภาพ “ดีที่สุด” เท่ากับ 63.6 ถัดมา ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและอยู่กับคู่สมรส (62.5) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด (61.4) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเพศของกลุ่มตัวอย่างร่วมด้วย พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ผู้ที่เป็นหม้ายมีค่าคะแนนสุขภาพสูงเป็นอันดับสอง รองจากกลุ่มที่แต่งงานแล้วและอยู่กับคู่สมรสเล็กน้อย สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ผู้ที่เป็นหม้ายกลับ พบว่า มีค่าคะแนนสุขภาพ “ต่ำที่สุด” เช่นเดียวกับกลุ่มที่ย่าหรือแยกทางจากคู่สมรส

นอกจากนี้ ในภาพรวม พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของสุขภาพดีของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะค่อนข้างแปรผกผันกับจำนวนบุตรที่มี กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยสุขภาพอยู่ในช่วง 57.5 - 59.4 ซึ่งต่ำกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตรหรือมีบุตรจำนวนไม่เกิน 2 คนที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสุขภาพอยู่ในช่วง 61.6 - 61.7 โดยหากพิจารณาเพศของกลุ่มตัวอย่างร่วมด้วย พบว่า ลักษณะเช่นนี้ค่อนข้างชัดเจนในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย กลุ่มตัวอย่างชายที่ไม่มีบุตรมีคะแนนสุขภาพสูงที่สุด โดยสูงกว่าผู้ที่มีบุตรไม่ว่าจะมีบุตรกี่คนก็ตาม สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง กลับพบว่า ผู้ที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีค่าคะแนนสุขภาพโดยเฉลี่ยสูงที่สุด และกลุ่มตัวอย่างหญิงที่ไม่มีบุตรมีค่าคะแนนสุขภาพต่ำกว่าหญิงที่มีบุตร 1-2 คน แต่สูงกว่าหญิงที่มีบุตร 3-4 คน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะงานกับค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดี พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างคนทำงานสำนักงาน (62.7) และงานบริหาร (62.1) มีคะแนนสุขภาพสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในลักษณะงานด้านการบริการ (61.4) และการผลิต (60.4)

เฉพาะในกลุ่มตัวอย่างหญิงเท่านั้นที่พบว่า คนทำงานในงานด้านการผลิต มีค่าคะแนนสุขภาพดีสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างหญิงในลักษณะงานอื่นๆ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน สำหรับภาคเอกชน กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าคะแนนสุขภาพดีสูงสุด ได้แก่ ลูกจ้างรายวัน ในขณะที่ สำหรับภาครัฐ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกจ้างหรือมีสภาพการจ้างงานตามผลงาน

ค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดี ทั้งในภาพรวมและเมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า มีลักษณะแปรผันตามระยะเวลาที่คนทำงานในองค์กร ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์กรมาเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยสุขภาพสูงที่สุดเท่ากับ 63.2 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งทำงานในองค์กรเป็นระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วงเพียง 59.6-60.5 อย่างไรก็ตาม ในภาครัฐความสัมพันธ์ระหว่างค่าคะแนนสุขภาพกับระยะเวลาการทำงานในองค์กร กลับไม่ชัดเจน เหมือนในภาคเอกชน

3.2.2 บิตที่ 2 พ่อนคลายดี (Happy Relax)

พ่อนคลายดี (Happy Relax) หมายถึง การรู้จักพ่อนคลายกับสิ่งต่างๆ ในการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน หรือการใช้ชีวิตส่วนตัว การพ่อนคลายมีหลายรูปแบบ ทั้งการพักผ่อนอย่างเพียงพอ การพ่อนคลายที่ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การดูหนัง ฟังเพลง เล่นกีฬา การปลูกต้นไม้ เป็นต้น นอกจากนี้ การรู้จักจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นก็เป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ชีวิตพ่อนคลาย การจมอยู่กับปัญหาและแบกปัญหาไว้โดยไม่สามารถจัดการได้หรือวางลง ก็อาจส่งผลการภาวะพ่อนคลายในชีวิต ทำให้เกิดภาวะความเครียดขึ้น ความเครียดที่เกิดขึ้นจึงเป็นการสะท้อนให้ถึงสภาวะการพ่อนคลายได้เช่นกัน

ตัวชี้วัดสำหรับการพ่อนคลายดี จึงเป็นเรื่องของการพักผ่อนอย่างเพียงพอ การทำกิจกรรมพ่อนคลายต่างๆ ภาวะความเครียดที่เกิดขึ้นชีวิตเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่ ตลอดจนความสามารถในการจัดการกับปัญหาในชีวิต เป็น 5 ตัวชี้วัดที่ใช้ในการวัดการพ่อนคลายของแต่ละบุคคล

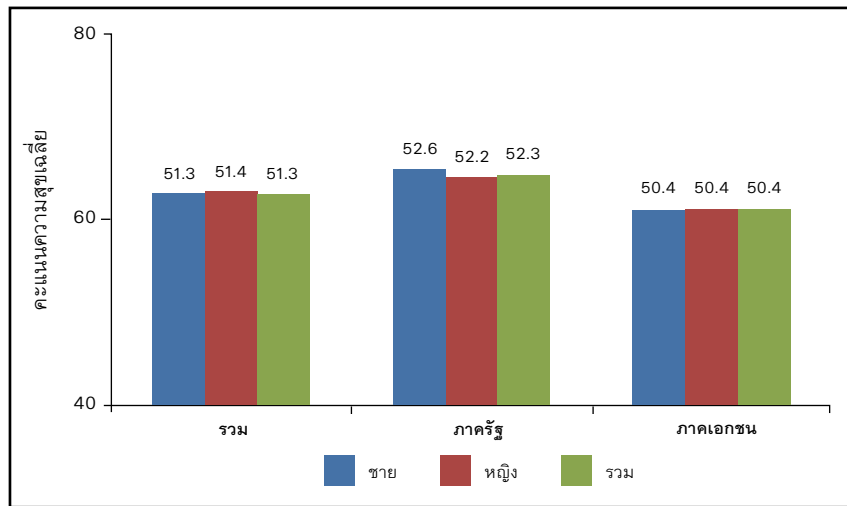
ภาวะความพ่อนคลายอาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร เช่น เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมีบุตร และจำนวนบุตร ลักษณะงานที่ทำ ในส่วนนี้จึงเป็นการนำเสนอข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางประชากร ซึ่งเป็นการนำเสนอในลักษณะค่าเฉลี่ยของระดับความสุข

ในภาพรวมคะแนนความสุขในมิติพ่อนคลายดีนี้อยู่ในระดับน้อย คือ มีคะแนนเฉลี่ยเพียง 51.3 คะแนน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยระดับนี้แม้จัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีความสุข (ช่วงคะแนนระหว่าง 50.00- 74.99 คะแนน) แต่เป็นระดับที่ค่อนข้างต่ำเกือบ ระดับ “**ไม่มีความสุข**” และหากเปรียบเทียบกับความสุขในมิติอื่น พบว่า เป็นมิติที่มีคะแนนน้อยที่สุดสะท้อนให้เห็นว่า ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มตัวอย่างน่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับการพ่อนคลายอยู่

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ โดยรวมแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 25 - 34 ปีมีคะแนนในมิติพ่อนคลายน้อยที่สุด คือมีคะแนนเฉลี่ยประมาณ 49.9 คะแนน โดยไม่แตกต่างกันเลยระหว่างเพศชายและหญิง แต่จะมีความแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยเมื่อแยกตามภาคการทำงาน และหากพิจารณาจากช่วงอายุ 25-34 ปีขึ้นไป พบว่าคะแนนความพ่อนคลายมากขึ้นตามช่วงอายุที่มากขึ้น ในภาครัฐนั้น กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสูงสุดเป็นผู้ที่อายุ 61 ปีขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เกษียณอายุแล้วแต่ยังทำงานอยู่ มีคะแนนเฉลี่ย 62.2 คะแนน

ขณะที่คะแนนสูงสุดในภาคเอกชนเป็นผู้สูงอายุที่อยู่ในช่วงอายุ 55-60 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มอายุสูงสุดของภาคเอกชน อาจอธิบายได้ตามเหตุผลว่า ช่วงอายุ 24-34 ปีเป็นช่วงอายุที่กำลังสร้างพื้นฐานทั้งด้านครอบครัวและเศรษฐกิจจึงทำให้ผู้ที่อยู่ในช่วงอายุนี้นี้มีความเครียดและส่งผลกระทบต่อความรู้สึกผ่อนคลาย และเมื่อข้ามผ่านช่วงนี้แล้ว ความผ่อนคลายจึงเริ่มมากขึ้น

รูป 3.9 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลาย (Happy Relax) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ คะแนนความผ่อนคลายสูงสุดที่กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี¹ โดยมี 53.6 คะแนน และอันดับมากรองลงมา เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา 53.2 คะแนน ไม่มีความแตกต่างกัน

¹ แม้ว่ากลุ่มการศึกษาอื่นๆ มีคะแนนเฉลี่ยที่สูง แต่เนื่องจากจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาในกลุ่มนี้มีจำนวนน้อยมาก จึงไม่นำเสนอ เพราะอาจทำให้มีการแปลความหมายที่ไม่ถูกต้อง

มากันระหว่างเพศชายและเพศหญิง และเมื่อพิจารณาในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนในระดับการศึกษาเดียวกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าของภาครัฐและเอกชนนั้นคะแนนไม่แตกต่างกันเลย (ระดับปริญญาตรี 51.7 และ 51.8 คะแนน ระดับสูงกว่าปริญญาตรี 53.7 และ 53.5 คะแนนในภาครัฐและเอกชนตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส มีข้อค้นพบที่น่าสนใจคือ กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกันกับคู่สมรส และผู้ที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนนเฉลี่ยของความสุขด้านผ่อนคลายที่น้อยที่สุด และเป็นคะแนนที่อยู่ในระดับ “**ไม่มีความสุข**” คือ มีคะแนนเพียง 48.1 โดยผู้หญิงมีคะแนนต่ำกว่าผู้ชายทั้งสองสถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหย่า/แยกทาง/เลิกกัน ก็มีคะแนนในระดับที่ “**ไม่มีความสุข**” 49.4 คะแนน ขณะที่คะแนนสูงสุดอยู่ที่กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน คือ 52.2 คะแนน เมื่อแยกตามภาคการทำงาน และเพศ ที่น่าสนใจคือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายในภาครัฐ ที่มีสถานภาพแต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน และผู้ที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนนสูงกว่าเพศหญิงในสถานภาพสมรสเดียวกันอย่างเห็นได้ชัด โดยพบว่า ผู้ชายที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกันกับคู่สมรสมีคะแนนในมิติผ่อนคลาย 52.9 คะแนน ขณะที่ผู้หญิงมี 47.3 คะแนน และผู้ชายที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนน 53.2 คะแนน ขณะที่ผู้หญิงมี 49.0 คะแนน แต่ไม่มีความแตกต่างในลักษณะนี้ในกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน

จำนวนบุตรได้ส่งผลกระทบต่อความสุขในมิติผ่อนคลายเช่นกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีลูกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปมีคะแนนในมิตินี้ที่อยู่ในระดับ

“**ไม่มีความสุข**” คือ 49.7 คะแนน ที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีลูก 3-4 คน มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ คือ 52.4 คะแนน เมื่อจำแนกตามภาคการทำงานและเพศ จะพบตัวเลขที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างผู้ชายในภาคเอกชนที่มีลูกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนสูงถึง 62.0 คะแนน ในขณะที่ผู้หญิงในกลุ่มเดียวกัน มีเพียง 45.0 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบ ระหว่างภาคการทำงาน ผู้ชายในภาครัฐที่มีลูกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปกลับมีคะแนนที่ต่ำมาก โดยมีเพียง 40.0 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่แตกต่างกันมากเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ชายที่มีลูกเท่ากันในภาคเอกชน (40.0 และ 62.0 คะแนน ตามลำดับ) ซึ่งอาจเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงภาระความรับผิดชอบในการดูแลบุตรกับรายได้ที่ได้รับ ซึ่งอาจไม่สมดุลกัน ผู้ทำงานในภาคเอกชนมีแนวโน้มมีรายได้มากกว่าผู้ที่ทำงานในภาครัฐ จึงอาจส่งผลต่อความรู้สึกต่อภาระดังกล่าวว่าน้อยกว่า และส่งผลต่อคะแนนความสุขในมิติการผ่อนคลาย

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงานที่ทำ กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานที่เป็นงานบริหารมีคะแนนในมิติผ่อนคลายมากที่สุด คือ 54.9 คะแนน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการผลิตมีคะแนนความผ่อนคลายน้อยที่สุด คือ 49.6 คะแนน ซึ่งเป็นระดับ “**ไม่มีความสุข**” ซึ่งคะแนนในภาพรวมนี้ไม่แตกต่างกันมากนักระหว่างเพศชายและเพศหญิง อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกตามภาคการทำงานและเพศ โดยเฉพาะงานด้านการผลิตที่คะแนนในภาพรวมอยู่ที่คะแนน 49.6 แต่เมื่อแยกตามภาคการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในภาครัฐกลับมีคะแนนที่ค่อนข้างสูง คือ 52.9 คะแนน ที่เป็นระดับ “**มีความสุข**” ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในภาคเอกชนมีคะแนนในมิติผ่อนคลายที่ต่ำกว่า และอยู่ในระดับ “**ไม่มีความสุข**” คือ 49.2 คะแนน ไม่มีความแตกต่างกันมากนักเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศในกลุ่มตัวอย่างในภาคการทำงานเดียวกัน

ทางด้านการทำงาน นอกจากลักษณะงานที่ทำที่ได้ส่งผลกระทบต่อความสุขในมิติผ่อนคลายดีแล้ว สถานภาพการจ้างงานสามารถสะท้อนถึงความมั่นคงของการทำงานได้ในระดับหนึ่ง และความรู้สึกถึงความมั่นคงต่องานที่ทำน่าจะส่งผลต่อความรู้สึกผ่อนคลายข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ การจ้างงานที่มีลักษณะเป็นการจ้างงานที่ไม่มั่นคง เช่น จ้างเป็นรายวัน ตามผลงาน การจ้างเหมา เป็นต้น มีคะแนนในมิตินี้ค่อนข้างต่ำ คือมีคะแนนในระดับ “**ไม่มีความสุข**” คือมีคะแนนต่ำกว่า 50 คะแนน โดยพบว่า การจ้างงานแบบจ้างเหมาและตามผลงาน มีคะแนน 47.3 และ 47.8 คะแนนตามลำดับ สำหรับการจ้างงานที่เป็นการจ้างประจำและการจ้างตามสัญญาที่มีคะแนนมากที่สุดสองอันดับแรก ก็มีคะแนนไม่สูงนัก คือ 51.8 และ 51.1 คะแนนตามลำดับ เมื่อแยกตามภาคการทำงาน มีผลคะแนนที่ค่อนข้างแปลก โดยเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างแบบตามผลงานที่แม้ว่าในภาพรวมคะแนนในกลุ่มการจ้างแบบตามงานนี้จะต่ำ แต่จะพบความแตกต่างที่แปลกระหว่างภาคการทำงานและเพศ โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ชายในภาครัฐมีคะแนนสูงถึง 62.5 คะแนน แต่กลุ่มตัวอย่างผู้ชายในภาคเอกชนกลับมีผลคะแนนที่ตรงข้ามกัน คือ มีคะแนนที่ต่ำมาก คือ 26.7 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่จัดอยู่ในระดับ “**ไม่มีความสุขเลย**” นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงในภาครัฐ ที่อยู่ในกลุ่มการจ้างแบบตามผลงาน มีคะแนนในมิตินี้ค่อนข้างน้อย คือ 30.0 คะแนน แต่กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงในภาคเอกชนกลับมีคะแนนสูงถึง 70.0 คะแนน ซึ่งเหตุผลที่จะอธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าวอาจต้องอาศัยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

เมื่อจำแนกตาม ระยะเวลาในการทำงานในองค์กรปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานนานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีคะแนนในมิติผ่อนคลายมากที่สุด คือ 53.2 คะแนน และแทบไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม

ตัวอย่างที่มีระยะเวลาการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ที่มีคะแนนระหว่าง 49.7-50.7 คะแนน เมื่อแยกตามภาคการทำงานและเพศก็ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันมากนัก มีเพียงกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานไม่ถึงปีในภาครัฐที่มีคะแนนในมิติผ่อนคลายดีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานไม่ถึงปีในภาคเอกชน คือ 52.2 และ 50.0 คะแนนตามลำดับ

3.2.2 มิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)

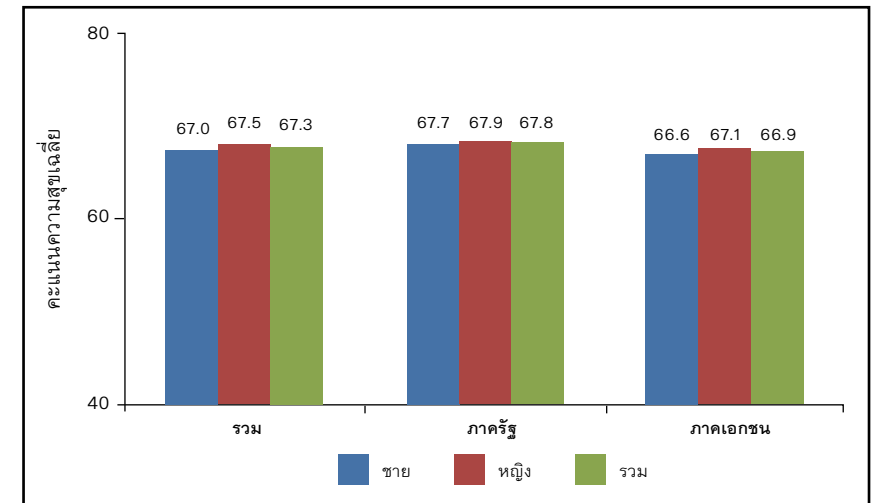
น้ำใจดี หรือน้ำใจงามตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า ความสุขที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นความสุขที่สมบูรณ์หากมีการเผื่อแผ่ไปยังคนอื่น ความสุขที่แบ่งปันให้กับคนรอบข้างไม่ว่าเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน คนที่รู้จักกัน หรือแม้แต่คนที่ไม่รู้จักกันนั้น นำมาความสุขที่ผู้ให้และผู้รับมีโอกาสได้รับร่วมกัน การมีน้ำใจดีจึงเป็น ตัวชี้วัดความสุขที่สำคัญและมีความหมายตัวหนึ่ง

การมีน้ำใจดีสามารถแสดงออกทั้งทางตรง และทางอ้อม ทางตรงก็จากความรู้สึกเอื้ออาทร ห่วงใยกัน การช่วยเหลือกัน ความเต็มใจและยินดีทำเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้ ยังอาจแสดงออกทางอ้อมจากการทำงานที่สะท้อนถึง การทำงานที่ส่งเสริมกันและกัน เช่น การทำงานเป็นทีม ความสัมพันธ์ในการทำงานเหมือนพี่เหมือนน้อง มีการสื่อสารพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน และมีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนแบบอย่างการทำงานระหว่างกัน เหล่านี้เป็นคำถามที่ใช้ในการวัดความมีน้ำใจดี

ในภาพรวม คะแนนเฉลี่ยความสุขของความมีน้ำใจดีอยู่ที่ 67.3 คะแนน ซึ่งเป็นระดับความสุขระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้มีการเผื่อแผ่ความสุขไปยังคนรอบข้างด้วย และไม่แตกต่างกันมากนักเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง

แต่ที่น่าสนใจคือ คะแนนเฉลี่ยของมิติน้ำใจดีเมื่อเปรียบเทียบตามช่วงอายุ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงที่ทำงานในภาคเอกชนและมีอายุระหว่าง 55-60 ปี มีคะแนนสูงสุดถึง 76.9 คะแนน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้ชายในภาครัฐที่อายุมากกว่า 60 ปีมีคะแนนสูงสุดรองลงมา คือ 73.5 คะแนน เหตุผลที่อธิบายน่าจะเป็นเหตุผลของการเกษียณอายุและไม่ได้ทำงานแล้วของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอาจทำให้มีเวลาที่จะทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมได้ อีกช่วงอายุหนึ่งที่ที่น่าสนใจคือ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 18-24 ปี เพศชายทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่มีคะแนนเฉลี่ยความสุขในมิตินี้เท่ากัน คือ 66.9 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำสุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงที่อยู่ในช่วงอายุเดียวกันมีคะแนนค่อนข้างสูงทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนคือ 69.7 และ 68.7 คะแนนตามลำดับ

รูป 3.10 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อยู่ในช่วงประมาณ 64 คะแนน ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยสูงสุดตกอยู่กับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี คือ มีคะแนนเฉลี่ย 68.2 และ 68.6 ตามลำดับ แต่ไม่มีความแตกต่างกันมากนักระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่น่าสนใจคือ กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีค่าคะแนนความสขในมิติน้ำใจดีสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับเดียวกันในภาคเอกชน โดยพบว่า ผู้ที่อยู่ในภาครัฐมีคะแนนอยู่ในช่วงประมาณ 67 คะแนน ในขณะที่คะแนนของผู้ที่อยู่ในภาคเอกชนในช่วง 63.9 - 66.4 คะแนน (ยกเว้นผู้ที่จบ ปวส. ที่ทำงานในภาคเอกชนมีระดับคะแนนของมิติน้ำใจดีสูงกว่าผู้ที่จบ ปวส. ที่ทำงานในภาครัฐเล็กน้อย, 67.6 เปรียบเทียบกับ 66.3)

เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนในมิติน้ำใจดีสูงสุดมีสถานภาพสมรสเป็นหม้าย (68.0 คะแนน) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน (64.9 คะแนน) และไม่แตกต่างกันมากนักเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ แต่เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน มีที่น่าสนใจ คือ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้ายซึ่งเป็นกลุ่มที่มีคะแนนค่อนข้างสูง ซึ่งเมื่อแยกตามภาคการทำงานและเพศแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงหม้ายในภาครัฐมีคะแนนสูงสุด คือ 69.3 ขณะที่ในภาคเอกชน ผู้ชายที่เป็นหม้ายกลับเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด โดยสูงถึง 73.8 นอกจากนี้ในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงานที่มีคะแนนน้อยที่สุด ก็มีความแตกต่างระหว่างภาคการทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ คือ ผู้ที่อยู่ด้วยกัน

โดยไม่แต่งงาน ในภาคเอกชนมีคะแนน 64.6 คะแนนขณะที่คะแนนของกลุ่มตัวอย่างเดียวกันในภาครัฐเท่ากับ 66.2 คะแนน สถานภาพที่เป็นการอยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงานนั้นอาจส่งผลต่อความรู้สึกไม่มั่นคงซึ่งอาจส่งผลต่อโอกาสแสดงออกไปยังจุดนอกเหนือจากตนเองได้ไม่มากนัก และได้สะท้อนมายังความสขในมิตินี้

สำหรับการมีบุตรและจำนวนบุตร ในภาพรวมการไม่มีบุตรหรือมีบุตรจำนวน 1 - 4 คน คะแนนเฉลี่ยความสขในมิติน้ำใจดีไม่มีความแตกต่างกันมากนัก คือ อยู่ในระดับ 66.9 - 67.9 คะแนน แต่หากมีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ระดับคะแนนจะลดลงมาเป็น 64.2 และเมื่อแยกตามภาคการทำงานและเพศของกลุ่มตัวอย่างจะเห็นความแตกต่างที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในภาครัฐ ระดับคะแนนจะสูงสุดอยู่ที่ 69.2 คะแนนหากมีลูก 2 คน และต่ำสุดถ้ามีลูก 5 คนขึ้นไป คือ มีคะแนนเพียง 58.3 คะแนน และต่ำมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่มีเพียง 47.2 คะแนน ซึ่งเป็นระดับ **“ไม่มีความสข”** ในขณะที่ระดับคะแนนสูงสุดของภาคเอกชนจะตกที่กลุ่มตัวอย่างที่มีลูกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป โดยสูงถึง 70.1 คะแนน โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเพศชายที่คะแนนสูงถึง 78.9 คะแนน และเป็นระดับของการ **“มีความสขมาก”** แต่กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงคะแนนเพียง 59.0 คะแนน ข้อมูลที่ได้นี้อาจสะท้อนถึงปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลที่ส่งผลต่อศักยภาพในการเลี้ยงดูบุตรที่ไม่เท่ากัน ผู้ที่ทำงานภาคเอกชนมีแนวโน้มมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลบุตรมากกว่าผู้ที่ทำงานในภาครัฐ ทำให้จำนวนบุตรไม่เป็นอุปสรรคต่อความสขในมิตินี้ของพนักงานในภาคเอกชน

ลักษณะงานที่สามารถส่งผลต่อความสขด้านน้ำใจดี แต่อาจเป็นการส่งผลกระทบต่อความสขในลักษณะงานที่ส่งผลต่อการมีโอกาสในการแสดงออกถึงความมีน้ำใจดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้าน

บริหารเป็นกลุ่มที่มีคะแนนในมิตินี้สูงที่สุด ทั้งในภาพรวมและเมื่อแยกตามภาคการทำงานและเพศ คือ มีคะแนนในช่วงระหว่าง 68.2- 73.0 คะแนน โดยผู้บริหารหญิงมีคะแนนระหว่าง 70.5-73.0 คะแนน ขณะที่ผู้บริหารชายมีคะแนนระหว่าง 68.2-69.0 และในทางกลับกัน ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการผลิตมีคะแนนน้อยที่สุด โดยคะแนนต่ำสุดที่กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงในภาคเอกชนที่มีคะแนน 64.2 ที่น่าสนใจคือ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่ทำงานด้านบริการในภาคเอกชนมีคะแนนในมิตินี้ค่อนข้างสูง คือ 70.0 คะแนน การทำงานในภาคการผลิตในภาคเอกชนมักเป็นงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่อาจเป็นข้อจำกัดที่ทำให้ไม่มีโอกาสที่จะแสดงออกถึงการมีน้ำใจดีตามตัวชี้วัดในมิตินี้

เมื่อพิจารณาด้านสถานภาพการจ้างงาน ในภาพรวมการจ้างงานที่เป็นการจ้างเหมา มีคะแนนในมิตินี้สูงที่สุด คือ 69.5 คะแนน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานที่เป็นการตามผลงาน มีคะแนนน้อยที่สุด คือ 62.7 คะแนน ผู้ที่ทำงานรายวันก็มีคะแนนไม่สูงนัก คือ 63.8 คะแนน เมื่อแยกพิจารณาตามภาคการทำงาน จะเห็นความแตกต่างระหว่างเพศที่น่าสนใจ เช่น ในภาครัฐ ถ้าพิจารณาการจ้างงานเป็นบางช่วงเวลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงมีคะแนนสูงถึง 75.9 คะแนน ซึ่งเป็นค่าคะแนนที่สะท้อนถึง “การมีความสุขมาก” ขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้ชายในสถานภาพการจ้างงานเดียวกันมีคะแนนเพียง 66.7 คะแนน หรือในภาคเอกชน การจ้างงานแบบตามผลงาน ผู้หญิงที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงานมีระดับคะแนนความสุขในมิตินี้สูงถึง 77.8 คะแนน ซึ่งเป็นระดับที่มีความสุขมาก ในขณะที่ในกลุ่มตัวอย่างผู้ชายมีคะแนนน้อยเพียง 50.9 คะแนน ซึ่งเกือบเป็นระดับที่ไม่มีความสุข (ช่วงคะแนนระหว่าง 25.00-49.99) เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าคะแนนที่มีความผันแปรมากมักเป็นการจ้างงานที่ไม่ค่อยมั่นคงนัก ไม่ว่าจะเป็นการทำงานเป็นช่วงเวลา ตามผลงาน หรือการจ้างเหมา

ในขณะที่ถ้าพิจารณาดูสถานภาพการจ้างงานที่สะท้อนถึงความมั่นคงของการทำงาน เช่น เป็นงานประจำ จะมีความคงที่ของคะแนนมากกว่า คือ ไม่มีความแตกต่างกันมากนักเมื่อแยกตามภาคการทำงานและเพศ แม้แต่การทำงานที่เป็นตามสัญญาจ้างก็ค่อนข้างคงที่

สำหรับระยะเวลาในการทำงาน ในภาพรวม ระดับคะแนนของความสุขในมิตินี้อยู่ที่ 66.5 - 67.9 คะแนน ซึ่งไม่ต่างกันมากนัก แต่ก็เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และก็ไม่พบความแตกต่างกันอย่างชัดเจนเมื่อจำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

สรุปได้ว่า ในภาพรวม คะแนนความสุขในมิตินี้มีระดับคะแนนที่ 67.3 คะแนนที่ไม่สูง หรือต่ำมากนัก และได้พบความแตกต่างของคะแนนตามลักษณะประชากร ไม่ว่าจะเป็น อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ลักษณะงาน สถานภาพการจ้างงาน และระยะเวลาในการทำงาน เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในมิตินี้ ซึ่งความแตกต่างของคะแนนตามปัจจัยต่างๆ เหล่านี้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการเสริมความสุขในมิตินี้ให้เพิ่มขึ้นได้

3.2.4 มิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)

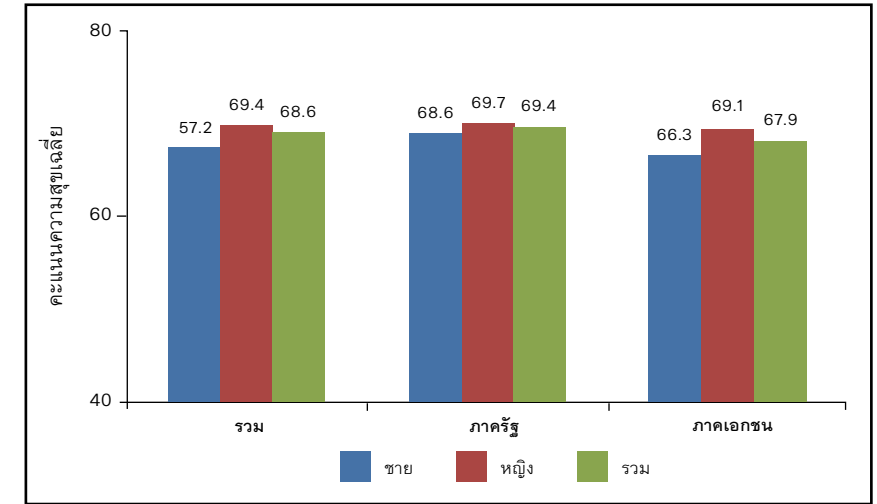
มิติความสุขมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี หรือ Happy Soul พิจารณาสุขภาวะทางจิตวิญญาณของคนทำงาน ในด้านการทำบุญทำกุศล วัฒนธรรม ศาสนา การให้ทาน การทำจิตใจให้สงบ การรู้จักยกโทษ และให้อภัยผู้อื่น การรู้จักยอมรับและขอโทษเมื่อกระทำผิด รวมถึงการรู้จักตอบแทนคุณผู้ที่มีพระคุณ หรือผู้ที่เคยให้การช่วยเหลือ โดยค่าคะแนนความสุขในมิติความสุขนี้ ชี้นำจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับจิตวิญญาณ 5 คำถาม ดังนี้ (1) ท่านทำบุญทำกุศล วัฒนธรรม ศาสนา หรือให้ทานหรือไม่ (2) ท่านปฏิบัติกิจตามศาสนาเพื่อให้จิตใจสงบหรือไม่

- (3) ท่านยกโทษและให้อภัยอย่างจริงจังต่อผู้ที่สำนึกผิดหรือไม่
- (4) ท่านยอมรับและขอโทษในความผิดที่ทำหรือมีส่วนรับผิดชอบหรือไม่
- (5) ท่านตอบแทนผู้มีพระคุณ หรือผู้ที่เคยช่วยเหลือท่านหรือไม่

ในภาพรวม พบว่า คนทำงานซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการสำรวจ มีคะแนนความสุขในมิติจิตวิญญาณดี เฉลี่ยสูงที่สุดเมื่อเทียบกับค่าคะแนนความสุขในมิติอื่นๆ โดยเท่ากับ 68.6 จัดอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความสุขด้านจิตวิญญาณโดยเปรียบเทียบที่ “ดีกว่า” กลุ่มตัวอย่างเพศชาย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 69.4 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 67.2 เมื่อจำแนกตามภาคการจ้างงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขเฉลี่ยเท่ากับ 69.4 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 67.9 เล็กน้อย

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุ พบว่า คะแนนจิตวิญญาณดีของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวม มีค่าที่สูงขึ้นตามช่วงอายุที่มากขึ้น กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากมีระดับความสุขในมิติจิตวิญญาณที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย ในที่นี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปมีค่าคะแนนความสุข เท่ากับ 74.2 และกลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 45-60 ปี มีค่าคะแนนความสุขประมาณ 70-71 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุอยู่ในช่วง 18-44 ปี มีค่าคะแนนความสุขอยู่เพียงประมาณ 68-69 โดยคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 67.6 ซึ่งเป็นของกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 25-34 ปี ซึ่งกลุ่มในช่วงอายุดังกล่าวนี้ ถือเป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขในมิติจิตวิญญาณที่ต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุอื่น ทั้งเมื่อจำแนกเป็นภาครัฐและภาคเอกชน และเมื่อจำแนกพิจารณาตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง

รูป 3.11 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามภาคการจ้างงาน และเพศ

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงตั้งแต่อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไปจนถึงระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีแนวโน้มที่จะมีระดับความสุขในมิตินี้ สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่ำกว่า อย่างไรก็ตาม ลักษณะความสัมพันธ์ของค่าคะแนนความสุขเมื่อเปรียบเทียบกับระดับการศึกษา อาจกล่าวได้ว่ามีเพียงเล็กน้อยและไม่ชัดเจน เนื่องจากความแตกต่างของค่าคะแนนระหว่างกลุ่มตามระดับการศึกษาอยู่ในช่วงที่น้อยมาก อีกทั้งไม่มีรูปแบบของความสัมพันธ์ที่ชัดเจนพอจะบอกได้ว่า คะแนนความสุขแปรผันตาม (เพิ่มขึ้น) หรือแปรผกผัน (ลดลง) กับระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

ในด้านสถานภาพสมรส ทั้งในภาพรวม และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามภาคการจ้างงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) หรือตามเพศ (ชายและหญิง) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้ายเป็นกลุ่มที่มี

ค่าคะแนนความสุขด้านจิตวิญญาณดี “สูงที่สุด” ถัดมาได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและอยู่กับคู่สมรส กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด และกลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแต่อยู่แยกกับคู่สมรส ตามลำดับ

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนบุตรที่มี ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร หรือมีบุตรไม่เกิน 2 คน มีระดับความสุขทางด้านจิตวิญญาณดีที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยค่าคะแนนความสุขอยู่ในช่วง 68.5–68.7 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 3-4 คน และตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป มีคะแนนความสุขที่สูงกว่า โดยเท่ากับ 69.1 และ 71.7 ตามลำดับ ซึ่งรูปแบบของค่าคะแนนตามจำนวนบุตรนี้ไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

หากพิจารณาตามลักษณะงานของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งในภาพรวม และเมื่อจำแนกตามภาคการจ้างงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) หรือ ตามเพศ (ชายและหญิง) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานบริหาร เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขในมิติจิตวิญญาณดี “สูงที่สุด” และกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการผลิต เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุข “น้อยที่สุด” เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในลักษณะงานอื่น

เกี่ยวกับสถานภาพการจ้างงาน หากไม่พิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานเป็น “อื่นๆ” สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพศชายและกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างบางช่วงเวลา มีคะแนนความสุขในมิตินี้สูงที่สุด ในขณะที่ สำหรับกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานตามผลงาน และสำหรับกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานประจำ

ค่าคะแนนความสุขในมิติจิตวิญญาณดี ในภาพรวม มีลักษณะคล้ายตัวยู (u-shape) เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาที่ทำงานใน

องค์กรปัจจุบัน โดยคะแนนความสุขมีระดับที่ค่อนข้างสูงในกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำงานในองค์กรในช่วงปีแรก และค่อยๆ ลดลงในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานเป็นระยะ 1 ปี ขึ้นไป เรื่อยไปจนถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงาน 9 ปี คะแนนความสุขเพิ่มสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด ในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์กรเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป

3.2.5 มิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)

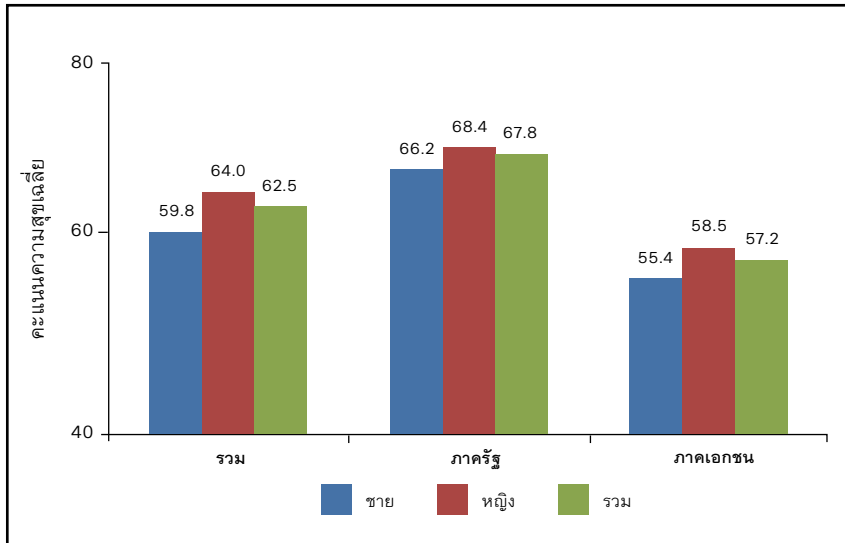
ความสุขจากครอบครัวเป็นตัวชี้วัดความสุขที่สำคัญ ความสุขที่ได้รับจากครอบครัว และความสุขที่ได้สร้างให้กับครอบครัวเปรียบเสมือนภูมิคุ้มกันทางจิตใจด้านสำคัญ ที่จะป้องกันไม่ให้ความทุกข์ ความเศร้าหมอง และความหดหู่เข้ามารบกวนจิตใจ ดังนั้นการวัดความสุขของคนทำงาน จึงได้นำความสุขจากครอบครัวเข้าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ โดยพิจารณาจากประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว 3 คำถาม ดังนี้ (1) ท่านมีเวลาอยู่กับครอบครัว เพียงพอหรือไม่ (2) ท่าน ทำกิจกรรม (ออกกำลังกาย ทำบุญ ซื่อของ ฯลฯ) ร่วมกันกับคนในครอบครัว มากน้อยเพียงใด และ (3) โดยรวมแล้วท่านมีความสุขกับครอบครัวของท่านหรือไม่

สำหรับค่าคะแนนความสุขมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) นี้ นำเสนอข้อมูลแยกพิจารณาตามลักษณะทางประชากร (ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร) และข้อมูลการทำงาน (ได้แก่ ลักษณะงาน สถานภาพการจ้างงาน และระยะเวลาในการทำงาน) โดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และข้อมูลเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และเอกชน

ความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับ Happy (เฉลี่ย 62.5) กลุ่มตัวอย่างหญิงมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชาย (64.0 และ 59.8

ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (67.8 และ 57.2 ตามลำดับ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการทำงานของหน่วยงานภาครัฐเอื้อให้พนักงานมีโอกาสสร้างความสุข ความอบอุ่น และความมั่นคงให้กับครอบครัวได้ดี

รูป 3.12 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามภาคการงาน และเพศ

เมื่อพิจารณา**กลุ่มอายุ** จากการสำรวจ พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) เพิ่มสูงขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้น คะแนนความสุขในมิตินี้ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 – 24 ปี เท่ากับ 57.7 และเพิ่มสูงกว่า 70 คะแนน ในกลุ่มตัวอย่างอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป ซึ่งคะแนนความสุขในมิตินี้ที่เพิ่มสูงขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้นสอดคล้องกันทั้งในกลุ่มตัวอย่างหญิง และชาย และกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของความสุขในครอบครัวตามอายุที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุและการสร้าง

ครอบครัวของประชากรทั่วไป ประชากรที่อายุน้อยและอยู่ในวัยทำงาน ช่วงต้นอาจมีส่วนน้อยที่แต่งงานมีครอบครัว จึงอาจยังไม่ได้ให้ความสำคัญ และให้เวลากับคนในครอบครัวมากเท่าใดนัก เมื่ออายุเพิ่มขึ้นมีครอบครัว และสมาชิกครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ก็อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้จัดแบ่งเวลาให้กับครอบครัวมากขึ้น ประชากรที่อายุมากและอยู่ในวัยทำงานช่วงปลายหลายคนอาจมีสมาชิกในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้น เช่น คู่สมรส บุตร หลาน และเหลน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยส่งเสริมความสุขในด้านนี้ได้

เมื่อพิจารณาตาม**ระดับการศึกษา** พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (69.7 66.9 และ 63.5 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**เพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในประเภทอื่นๆ ไม่ได้ได้รับการศึกษา และมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างชาย (75.0 68.8 และ 64.9 ตามลำดับ) ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ได้รับการศึกษา มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรก (70.1 67.9 และ 65.9 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาค**การทำงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับมัธยมต้น มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (73.8) และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในประเภทอื่นๆ มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (63.9) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในประเภทอื่นๆ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (33.3) และกลุ่มตัวอย่าง

ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมปลาย มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (54.0)

เมื่อพิจารณาตาม**สถานภาพสมรส** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน เป็นหม้าย และเป็นโสด มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (68.3 64.8 และ 58.8 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**เพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน เป็นหม้าย และอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างชาย (66.8 59.4 และ 55.2 ตามลำดับ) ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน เป็นหม้าย และเป็นโสด มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรก (69.2 65.6 และ 60.8 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**ภาคการทำงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (74.4 และ 62.6 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (54.4 และ 44.7 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณา**จำนวนบุตร** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 2 คน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (67.3 และ 58.8 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**เพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 3-4 คน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างชาย ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 2 คน มีคะแนนความสุขสูงที่สุด (65.5 และ 69.1 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**ภาคการทำงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 2 คน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (74.2 และ 61.1 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (59.3) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตรเลย มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (54.1)

เมื่อพิจารณาตาม**ลักษณะงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงที่สุดในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการผลิต มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (67.4 และ 57.5 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**เพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง (63.7 และ 70.2 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**ภาคการทำงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (69.4 และ 62.4 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านอื่นๆ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (63.7) และกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการบริการ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (54.8)

3.2.6 มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)

มิติความสุขมิติที่ 6 สังคมดี หรือ Happy Society พิจารณาสุขภาวะของคนทำงานทางสังคม ในด้านความสัมพันธ์ที่มีต่อเพื่อนบ้าน การได้รับความช่วยเหลือจากคนในชุมชนที่อาศัยอยู่เมื่อมี

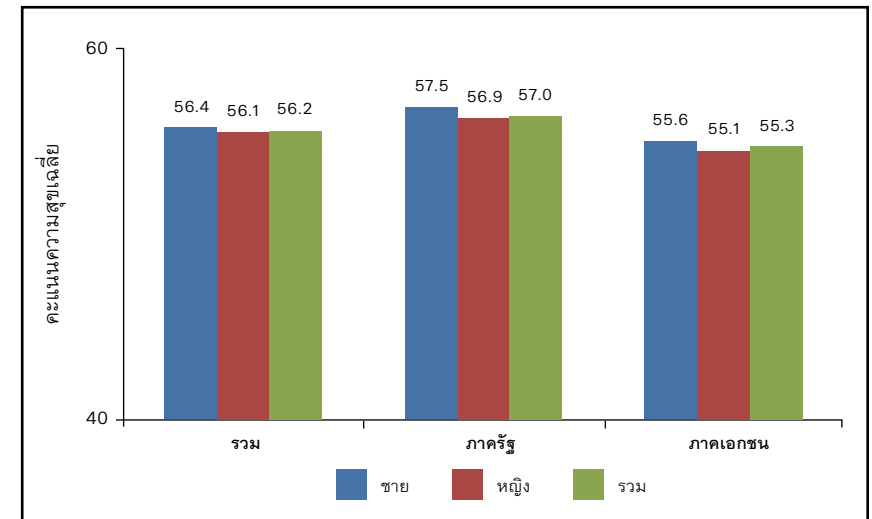
ปัญหา การประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสังคม ความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึง ความสงบสุขของสังคม ในปัจจุบัน โดยค่าคะแนนความสุขในมิติความสุขนี้ ชี้นำจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะทางสังคม 6 คำถาม ดังนี้ (1) เพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อท่านหรือไม่ (2) ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับของสังคม หรือไม่ (3) ท่านรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหรือไม่ (4) เมื่อท่านมีปัญหา ท่านสามารถขอความช่วยเหลือจากคนในชุมชนหรือไม่ (5) ท่านรู้สึกว่า สังคมไทยทุกวันนี้มีความสุขหรือไม่ และ (6) ทุกวันนี้ท่านใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขหรือไม่

ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของการสำรวจมีคะแนนความสุขในมิติสังคมดี เท่ากับ 56.2 จัดอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับคะแนนความสุขในมิติอื่นๆ ถือว่าคะแนนความสุขสังคมมีระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยมีค่าคะแนนน้อยที่สุดเป็นลำดับที่ 3 รองจาก คะแนนความยุติธรรม (คะแนนเฉลี่ย 51.3) และมิติสุขภาพเงินดี (คะแนนเฉลี่ย 55.7) กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขทางสังคมที่ใกล้เคียงกันหรือกล่าวได้ว่าแทบ “ไม่แตกต่างกัน” (คะแนนเท่ากับ 56.4 และ 56.1 ตามลำดับ) ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีคะแนนความสุขทางสังคมสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนเล็กน้อย (คะแนนเท่ากับ 57.0 และ 55.3 ตามลำดับ)

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุ พบว่า คะแนนความสุขสังคมดีของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวม มีทิศทางสูงขึ้นตามช่วงอายุที่มากขึ้น กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากมีค่าคะแนนความสุขที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย ในที่นี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไปมีค่าคะแนนความสุข เท่ากับ 59.5 และกลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 45-60 ปี มีค่าคะแนนความสุขประมาณ 58 ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุอยู่ใน

ช่วง 18-44 ปี มีค่าคะแนนความสุขอยู่เพียงประมาณ 55-57 โดยคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 55.0 เป็นของกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 25-34 ปี ซึ่งเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มตัวอย่างภาครัฐและกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน หรือ กลุ่มตัวอย่างชายและกลุ่มตัวอย่างหญิง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี เป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขในมิติสังคมดีต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุอื่น ในทุกกลุ่มการจำแนก

รูป 3.13 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามภาคการจ้างงาน และเพศ

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับการศึกษา ในภาพรวมพบสิ่งที่น่าสนใจว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขทางสังคมสูงที่สุด โดยระดับค่าคะแนนแทบไม่แตกต่างกัน หรือเท่ากับ 58.6 และ 58.4 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่ามัธยมปลายแต่ไม่เกินปริญญาตรีมีค่าคะแนนความสุขที่ประมาณ 56

ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมปลาย มีค่าคะแนนต่ำกว่าที่ประมาณ 54 – 55 เมื่อพิจารณาเพศ และภาคการจ้างงานของกลุ่มตัวอย่างร่วมด้วย ไม่พบความแตกต่างมากนักระหว่างเพศชายและเพศหญิง และระหว่างกลุ่มตัวอย่างภาครัฐและกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและอยู่กับคู่สมรส และกลุ่มผู้ที่เป็นหม้าย เป็น 2 กลุ่มแรกที่มีค่าคะแนนความสุขสังคมดี “สูงที่สุด” ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่อยู่กับคู่แต่ยังไม่ได้แต่งงานกัน เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสังคมดี “ต่ำที่สุด” ซึ่งลักษณะที่พบนี้ ไม่แตกต่างกันทั้งเมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง หรือเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามภาคการจ้างงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) และตามเพศ (ชายและหญิง)

เมื่อพิจารณาลักษณะกลุ่มตัวอย่างตามการมีบุตร พบว่า ความสุขในมิติสังคมดีมีลักษณะแปรผันตามจำนวนบุตรที่กลุ่มตัวอย่างมี กล่าวคือ กลุ่มที่มีบุตรมาก มีแนวโน้มที่จะมีความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตรหรือมีบุตรน้อยกว่า อย่างไรก็ตามจำนวนบุตรที่ไม่มีบุตรมากกว่า 4 คน เนื่องจากพบว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 5 คนขึ้นไป คะแนนความสุขมีค่าเฉลี่ยเพียง 48.8 ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตรซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 55.8 ในขณะที่ผู้ที่มีบุตร 1-4 คนมีค่าคะแนนความสุขที่ 56.2-57.1 อย่างไรก็ตามสำหรับกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ค่าคะแนนความสุขสังคมดีเริ่มลดลงในกลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 3 คนขึ้นไป ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศชาย เริ่มลดลงในกลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 5 คนขึ้นไป สำหรับกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ คะแนนความสุขเริ่มลดลงในกลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 3 คนขึ้นไป ในกลุ่มตัวอย่างเอกชน ผู้ที่ไม่มีบุตรมีคะแนนความสุขสูงกว่าผู้ที่มีบุตร 1 คน และผู้ที่มีบุตร 2 คน ขึ้นไป มีค่าคะแนนความสุขสังคมดีที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตร

เมื่อจำแนกตามลักษณะงานของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งในภาพรวม และเมื่อจำแนกตามภาคการจ้างงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) หรือตามเพศ (ชายและหญิง) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานบริหาร เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขในมิติสังคมดี “สูงที่สุด” และกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการผลิต เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุข “น้อยที่สุด” เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในลักษณะงานอื่น ยกเว้นในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานสำนักงานมีค่าคะแนนความสุขทางสังคมต่ำกว่าลักษณะงานอื่น

เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการจ้างงาน ทั้งในภาพรวมทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง หรือ เมื่อจำแนกตามภาคการจ้างงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) หรือ ตามเพศ (ชายและหญิง) พบสิ่งที่น่าสนใจว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างบางช่วงเวลา เป็นกลุ่มที่คะแนนความสุขในมิติสังคมดีสูงที่สุด และสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานในรูปแบบอื่นอย่างเห็นได้ชัด รองลงมาได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานประจำ และการจ้างงานตามสัญญาจ้าง

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนความสุขในมิติสังคมดีเปรียบเทียบกับระยะเวลาที่กลุ่มตัวอย่างทำงานในองค์กรปัจจุบัน ไม่พบรูปแบบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานไม่ถึง 10 ปี ค่าคะแนนมีแนวโน้มลดลงในกลุ่มที่มีอายุงาน 1-2 ปี เมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีอายุงานไม่ถึงปี แล้วค่าคะแนนจึงเพิ่มสูงขึ้นในกลุ่มที่มีอายุงาน 3-4 ปี ก่อนที่จะลดลงในกลุ่มอายุ 6-9 ปี และ เพิ่มขึ้นอีกครั้งอย่างชัดเจนในกลุ่มที่มีอายุงาน 10 ปี ขึ้นไป ในภาพรวม กลุ่มที่มีอายุงาน 10 ปีขึ้นไปมีค่าคะแนนความสุขสังคมดี เท่ากับ 57.4 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุงานไม่ถึง 10 ปี มีค่าคะแนนความสุขอยู่ในช่วง 55-56

3.2.7 มิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)

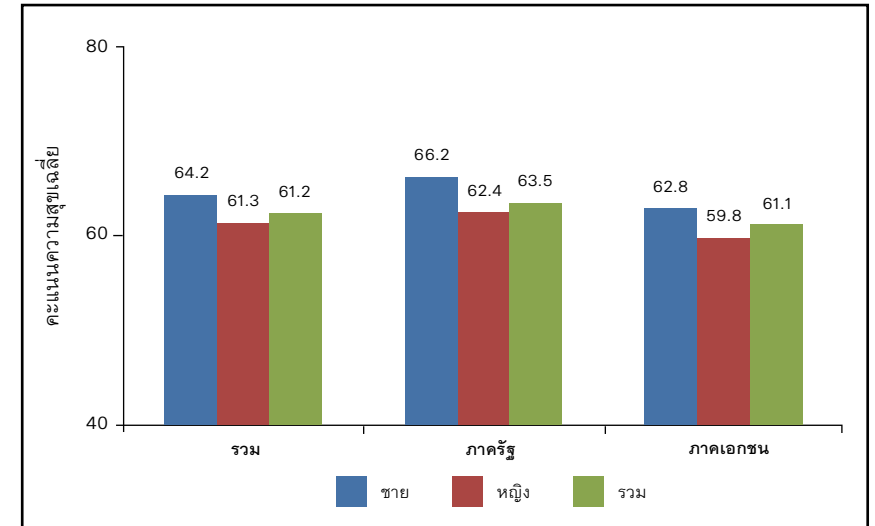
การใฝ่หาความรู้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยเสริมสร้างทักษะความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ซึ่งมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมผลิตภาพของคนทำงานในองค์กร การพัฒนาความรู้ทักษะ และความสามารถของคนในองค์กรจะช่วยเพิ่มความมั่นใจในการทำงาน มองเห็นคุณค่าของตนเอง และพร้อมที่จะถ่ายทอดคุณค่าที่รับรู้ นั้นให้กับองค์กรต่อไป ในการใฝ่หาความรู้จึงเป็นตัวชี้วัดความสุขที่สำคัญ ดังนั้นการวัดความสุขของคนทำงานจึงได้นำความสุขจากการใฝ่หาความรู้เข้าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ โดยพิจารณาจากประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการใฝ่หาความรู้ 3 คำถาม ดังนี้ (1) โดยรวมแล้วท่านสนใจในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ หรือไม่ (2) โดยรวมแล้ว ท่านสนใจที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อความก้าวหน้าในชีวิตหรือไม่ และ (3) ท่านมีโอกาที่จะได้รับการอบรม/ศึกษาต่อ/ดูงาน เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของตนเองหรือไม่

สำหรับค่าคะแนนความสุขมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) นี้ นำเสนอข้อมูลแยกพิจารณาตามลักษณะทางประชากร (ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร) และข้อมูลการทำงาน (ได้แก่ ลักษณะงาน สถานภาพการจ้างงาน และระยะเวลาในการทำงาน) โดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และข้อมูลเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และเอกชน

ความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับ Happy (เฉลี่ย 62.2) กลุ่มตัวอย่างชายมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างหญิง (64.2 และ 61.3 ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (63.5 และ 61.1 ตามลำดับ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการ

ทำงานของหน่วยงานภาครัฐเปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาสศึกษาใฝ่หาความรู้ได้ดี

รูป 3.14 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

เมื่อพิจารณา **กลุ่มอายุ** จากการสำรวจ พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) มีค่าใกล้เคียงกันในทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นคะแนนความสุขในมิตินี้ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 55-60 ปี ที่มีค่าค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับกลุ่มอายุอื่น คือเท่ากับ 59.2 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างหญิงจะมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างชาย ซึ่งความแตกต่างระหว่างเพศนี้เกิดขึ้นกับทุกกลุ่มอายุ ทิศทางความแตกต่างระหว่างเพศในส่วนนี้สอดคล้องกันทั้งในกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ และเอกชน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างทางเพศ ด้านโอกาสในการได้รับความรู้เพิ่มเติม และการรับรู้ถึงโอกาสของการหาความรู้สร้างทักษะในสังคมการทำงานในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาตาม**ระดับการศึกษา** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีการศึกษาประเภทอื่นๆ และมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (72.8 72.2 และ 67.8 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**เพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีการศึกษาประเภทอื่นๆ และมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างชาย (75.4 75.0 และ 71.4 ตามลำดับ) ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาประเภทอื่นๆ ไม่ได้รับการศึกษา และมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรก (71.7 71.6 และ 66.3 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**ภาคการทำงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในประเภทอื่นๆ มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (75.0) และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (70.6) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและเอกชน (52.0 และ 55.9 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**สถานภาพสมรส** พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่โสด แต่งงานและอยู่ร่วมกัน และอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (64.0 61.5 และ 60.2 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**เพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่โสด แต่งงานและอยู่ร่วมกัน และเป็นหม้าย มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างชาย (65.9 63.7 และ 63.5 ตามลำดับ) ในขณะที่

เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่โสด แต่งงานและอยู่ร่วมกัน และแต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรก (63.1 60.0 และ 59.6 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**ภาคการทำงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่โสด มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (64.4 และ 63.4 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ร่วมกัน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (59.7) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (55.2)

เมื่อพิจารณา**จำนวนบุตร** พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 3-5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (63.7 และ 60.4 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**เพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขสูงที่สุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง (65.6 และ 62.8 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม**ภาคการทำงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (64.4) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (66.7)

เมื่อพิจารณาตาม**ลักษณะงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการผลิต มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (69.0 และ 59.4 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง (69.8 และ 68.5 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านอื่นๆ มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ และกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (71.3 และ 69.9 ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการบริการ มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (61.8) และกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการผลิต มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (58.8)

เมื่อพิจารณาตาม **สถานภาพการจ้างงาน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพอื่น ปฏิบัติงานภายใต้สัญญาจ้าง และเป็นพนักงานประจำ มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (77.1 63.0 และ 62.9 ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบรายวัน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (58.0)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานแบบจ้างเหมา มีคะแนนความสุขสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างชาย (66.7) ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพอื่น และตามผลงาน มีคะแนนความสุขสูงสุด (83.3)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการทำงานอื่น มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน (87.5 และ 66.7 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตาม **ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กร** พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) มีแนวโน้มลดต่ำลงสวนทางกับอายุการทำงานที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานน้อยกว่า 1 ปี มีคะแนนความสุขสูงที่สุด (64.3) กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (61.4)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า แนวโน้มค่าคะแนนความสุขลดต่ำลงสวนทางกับอายุการทำงานที่เพิ่มขึ้น เกิดขึ้นทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานน้อยกว่า 1 ปี มีคะแนนความสุขสูงที่สุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง (66.4 และ 62.9 ตามลำดับ)

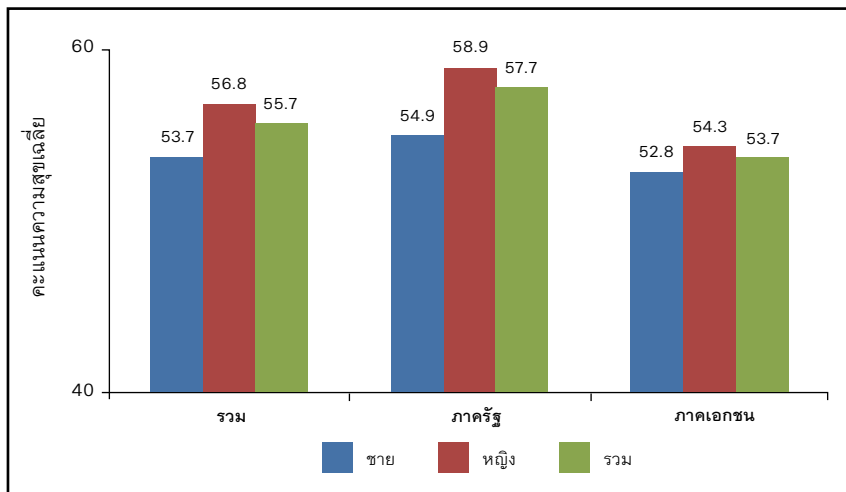
เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานน้อยกว่า 1 ปี มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (67.2 และ 62.8 ตามลำดับ)

3.2.8 มิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)

ในมิติความสุขมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) พิจารณาจากการบริหารจัดการด้านการเงิน และความสามารถในการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ ว่าเป็นไปตามกำหนดหรือไม่ และมีการเก็บออมในแต่ละเดือนมากน้อยเพียงใด รวมถึงการประเมินค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนเมื่อเปรียบเทียบกับรายรับว่ามีลักษณะอย่างไร โดยค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดีใช้ตัวชี้วัดด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ คือ 1) ท่านรู้สึกว่าการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ โดยรวมในปัจจุบันเป็นภาระหรือไม่ 2) ท่านผ่อนชำระหนี้ตามกำหนดเวลาทุกครั้งหรือไม่ 3) โดยรวมแล้วท่านมีเงินเก็บออมในแต่ละเดือนหรือไม่ และ 4) โดยรวมแล้วค่าตอบแทนที่ท่านได้รับทั้งหมดในแต่ละเดือนเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายทั้งหมดในแต่ละเดือน

ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของการสำรวจครั้งนี้ มีจำนวนผู้ตอบทั้งหมด 8,916 คน มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดี เท่ากับ 55.7 ซึ่งอยู่ในระดับ “มีความสุข (HAPPY)” เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ในกลุ่มอายุตั้งแต่ 25 ปี ขึ้นไป มีความสุขด้านสุขภาพการเงินดีที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย ยกเว้นในกลุ่มอายุ 18-24 ปี ที่เพศชาย (56.9) สูงกว่าเพศหญิง (56.6) และหากเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานในภาครัฐกับภาคเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ที่มีอายุระหว่าง 18-54 ปี มีความสุขด้านสุขภาพเงินดีสูงกว่าภาคเอกชน ยกเว้นแต่ในกลุ่ม 55-60 ปี ที่ทั้งสองภาคมีค่าคะแนนเท่ากัน

รูป 3.15 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามภาคการจ้างงาน และเพศ

เมื่อพิจารณาในด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีความสุขในด้านสุขภาพเงินดีที่สุด (72.4) รองลงมาได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (62.2) และในระดับปริญญาตรี (55.9) ตามลำดับ

ด้านสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มโสด เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนสุขภาพเงินดี สูงที่สุด เท่ากับ 58.0 ถัดมาได้แก่ กลุ่มที่แต่งงานแล้วและอยู่กับคู่สมรส (55.2) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย (52.9) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากเพศของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีค่าคะแนนสุขภาพเงินดี สูงกว่าเพศชายในทุกสถานภาพสมรส

ในด้านของจำนวนบุตรกับสุขภาพเงินดี พบว่า ผู้ที่ไม่มีบุตร มีความสุขในด้านเงินสูงที่สุด (58.1) แต่ข้อที่น่าสังเกตคือ อันดับความสุขที่รองลงมาคือ มีบุตรจำนวน 3-4 คน (53.5) ซึ่งมากกว่าผู้ตอบที่มีจำนวนบุตร 1 คน (53.1) หรือ 2 คน (53.0) อีกทั้งกลุ่มผู้ตอบเพศหญิงในทุกด้านไม่ว่าจะไม่มีบุตร หรือมีบุตรตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป มีค่าคะแนนสุขภาพเงินดีสูงกว่าเพศชาย

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะงานกับค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดี พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านบริหาร (63.1) และงานสำนักงาน (56.5) มีคะแนนสุขภาพเงินดีสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในลักษณะงานด้านการบริการ (56.1) และการผลิต (52.5) อีกทั้งพบว่าในกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงในทุกลักษณะงาน มีค่าคะแนนสุขภาพเงินดีสูงกว่าตัวอย่างเพศชาย อีกทั้งภาครัฐสูงกว่าภาคเอกชนในทุกลักษณะงาน

ในด้านสถานภาพการจ้างงาน กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าคะแนนสุขภาพเงินดีสูงที่สุด ได้แก่ การจ้างในลักษณะบางช่วงเวลา (59.7) ในขณะที่รองลงมาคือ การจ้างประจำและตามสัญญาจ้างที่มีค่าคะแนนเท่ากัน (56.5) อีกทั้งมีข้อที่น่าสังเกต คือ การจ้างในทุกประเภทภาครัฐ มีค่าคะแนนสุขภาพเงินดีสูงกว่าภาคเอกชน ยกเว้นในด้านการจ้างรายวันที่พบว่าภาคเอกชน (50.8) สูงกว่าภาครัฐ (44.1)

ในส่วนสุดท้าย ค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดี จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์กรมาเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยสุขภาพเงินดีสูงที่สุดเท่ากับ 57.6 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งทำงานในองค์กรเป็นระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง (54.1-55.2) และกลุ่มตัวอย่างซึ่งทำงานในองค์กรเป็นเวลาไม่ถึงปี และ 1-2 ปี มีค่าคะแนนที่เท่ากัน คือ (55.2) อย่างไรก็ตาม ในภาครัฐค่าคะแนนสุขภาพเงินดีจะสูงกว่าภาคเอกชน ในทุกระยะเวลาที่ทำงานในองค์กร

3.2.9 มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)

โดยทั่วไปแล้ว คนทำงานมักทำงานของตนไปตามภาระหน้าที่อย่างเป็นประจำ และทำด้วยความเคยชิน ประมาณหนึ่งในสามของคนทำงานประจำทุกอาชีพ ทำงานตามคำสั่ง หรือตามหน้าที่ประจำ ซึ่งลักษณะการทำงานเช่นนี้ สามารถนำมาพัฒนาทัศนคติต่องานให้เกิดพลังบวกในการทำงานได้ และสภาพความเป็นบวกแม้ไม่มากก็สามารถเปลี่ยนเป็นประสิทธิภาพการทำงานให้ดีขึ้น เป็นผลให้คนทำงานมีความสุขในการทำงานมากยิ่งขึ้น² (ชัยวัฒน์ และชลลดา คุประตกุล, 2555)

การสำรวจความสุขคนทำงานในรอบครึ่งปีแรก มิติการงานดี (มิติ 9 Happy Work-Life) นี้ มีตัวชี้วัดทั้งหมด จำนวน 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ การได้ทำงานอย่างมีความสุขต่อสภาพแวดล้อมขององค์กรโดยรวม การได้รับการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพที่ดีจากองค์กร ความพึงพอใจกับสวัสดิการที่องค์กรจัดให้ การได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องตาม

² Ed Diener and Robert Biswas-Diener, ผู้แปล ชัยวัฒน์ คุประตกุล และชลลดา คุประตกุล, ความสุข ปลดล็อกสู่ความมั่งคั่งทางจิต Happiness: Unlocking the Mysteries of Psychological Wealth, กรุงเทพฯ: สอนเงินมีนา, 2555

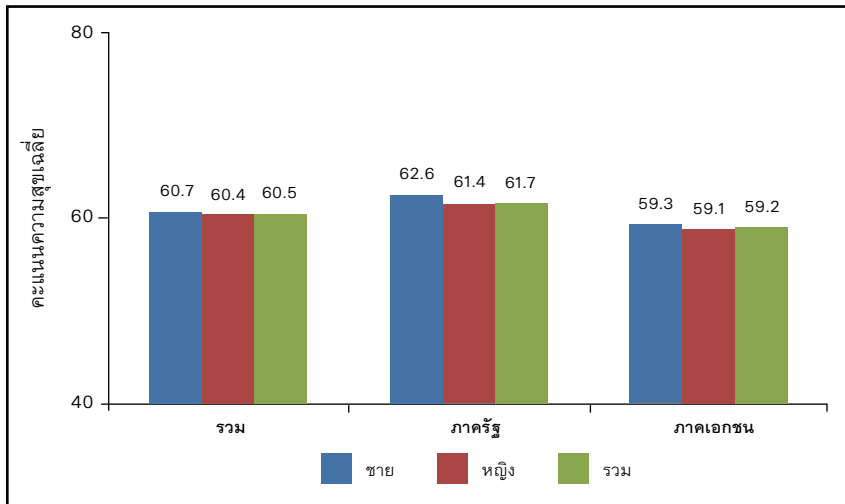
กฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติ หรือระเบียบต่างๆ การได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ปรับขึ้นค่าจ้างที่ผ่านมาด้วยความเหมาะสม การมีอาชีพที่มั่นคง การได้รับค่าตอบแทนที่คุ้มค่ากับความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการทำงาน การได้รับค่าตอบแทนถูกต้องและตรงตามเวลา ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในข้อเสนอแนะกับหัวหน้างานหรือนายจ้าง การมีโอกาสในการพัฒนาต่อยอดการศึกษาและกลับมาพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร การมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุคลากรขององค์กร การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมขององค์กร และการทำงานอย่างมีความสุข

ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย ในมิติการงานดี เท่ากับ 60.5 ซึ่งอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับมีความสุขตามเป้าหมาย” เมื่อจำแนกตาม เพศ พบว่า คนทำงานหญิงและชายมีระดับความสุขแตกต่างกันไม่มากโดยคนทำงานชายมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุข (60.7) สูงกว่าคนทำงานหญิงเล็กน้อย (60.4) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานในภาครัฐกับภาคเอกชน พบว่า มีระดับความสุขมีดีนี้แตกต่างกัน กล่าวคือ คนทำงานภาครัฐมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขมีดีนี้ เท่ากับ 61.7 ซึ่งสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขมีดีนี้เท่ากับ 59.2

เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุของคนทำงาน ในภาพรวม พบว่า ค่าคะแนนความสุขของการงานดี แปรผันตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้น ในทุกช่วงอายุ แต่เมื่อพิจารณาเพศกับช่วงอายุ พบว่า ในภาพรวม คนทำงานหญิงและชายมีค่าคะแนนความสุขที่เพิ่มขึ้นตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้นใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานหญิงชายในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า คนทำงานช่วงกลุ่มอายุวัยรุ่น (18-24 ปี) ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน คนทำงานหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานชายเล็กน้อย แต่เมื่อ อายุมากขึ้น คนทำงาน

ทั้งเพศหญิงและชายจะมีค่าคะแนนความสุขเปลี่ยนไปทั้งคนทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน กล่าวคือ ในภาครัฐ คะแนนจะขึ้นลง สลับไปมาระหว่างช่วงอายุที่เพิ่มของคนทำงานหญิงชาย แต่ค่าคะแนนต่างกันเพียงเล็กน้อย ในขณะที่ คนทำงานหญิงในภาคเอกชน ค่าคะแนนความสุขจะน้อยกว่า ค่าคะแนนความสุขของคนทำงานชายในทุกช่วงอายุอย่างชัดเจน

รูป 3.16 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามภาคการก้างาน และเพศ

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มคนทำงานประเภทไม่ได้รับการศึกษา (63.4) และกลุ่มคนทำงานที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีค่าคะแนนความสุข (62.5) สูงทั้ง 2 กลุ่ม มีข้อสังเกตคือ ในหน่วยงานหรือองค์กรภาคเอกชน จะไม่มีคนทำงานประเภทไม่ได้รับการศึกษา มีคนทำงานกลุ่มนี้ในองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น ซึ่ง คนทำงานกลุ่มนี้ทั้งคนทำงานชายและหญิง มีคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่าคนทำงานทุกกลุ่ม

ในภาพรวม กลุ่มคนทำงานที่เป็นหม้ายเป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขในมิติการงานดี “ดีที่สุด” เท่ากับ 62.4 ต่อมาเป็นกลุ่มคนทำงานที่แต่งงานแล้วและอยู่กับคู่สมรส (61.9) ถัดมาเป็นกลุ่มคนทำงานที่ย่าร้าง หรือแยกทางกับคู่สมรส (61.5) และเป็นกลุ่มคนทำงานที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ประจำกับคู่สมรส (60.0) ซึ่ง 3 กลุ่มหลัง มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ในขณะที่กลุ่มคนทำงานที่เป็นโสด มีคะแนนเฉลี่ยความสุข เท่ากับ 59.3 และ กลุ่มคนทำงานที่มีคะแนนเฉลี่ยความสุขในมิตินี้ต่ำที่สุด เป็นกลุ่มคนทำงานที่ไม่ได้สมรสแต่อยู่ด้วยกัน ซึ่งกลุ่มทำงานกลุ่มสุดท้ายนี้ น่าจะเป็นกลุ่มที่น่าห่วงใยมากที่สุด ที่ผู้บริหาร ต้องให้ความสนใจมากกว่าปกติ และเมื่อพิจารณากลุ่มคนทำงานกลุ่มนี้เพิ่มเติมในลักษณะของเพศทั้งที่ทำงานอยู่ในองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนแล้ว พบว่า เป็นคนทำงานชายมากกว่าคนทำงานหญิง ดังนั้น คนทำงานกลุ่มนี้ จึงเป็นกลุ่มที่น่าศึกษาติดตามว่า ความต้องการในการสร้างเสริมความสุขของกลุ่มนี้ เป็นอย่างไร และควรมีกิจกรรมสนับสนุนความสุขอย่างไร

นอกจากนี้ ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในมิติการงานดีกับจำนวนบุตร ของกลุ่มคนทำงาน ในภาพรวม พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุข เท่ากับ 60.5 โดยกลุ่มคนทำงานที่มีบุตรจำนวน 3-4 คน มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงที่สุด (63.9) แต่ถ้ามีจำนวนบุตรมากกว่านี้ คือ ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป กลายเป็นว่า กลุ่มนี้ มีคะแนนเฉลี่ยความสุขต่ำที่สุด (56.4) ในประเด็นนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานหญิงและคนทำงานชายในภาครัฐและภาคเอกชน พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ คนทำงานหญิงภาครัฐ มีคะแนนความสุข (59.7) กับจำนวนบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มากกว่า คนทำงานชายภาครัฐ (35.4) ในทำนองกลับกัน คนทำงานชายภาคเอกชน มีคะแนนความสุข (69.7)

กับจำนวนบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มากกว่า คนทำงานหญิงภาคเอกชน (56.7)

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะงานกับค่าคะแนนความสุข ในมิติการงานดี พบว่า ในภาพรวม กลุ่มคนทำงานสำนักงาน (61.0) และงานบริหาร (67.1) มีคะแนนการงานดีสูงกว่ากลุ่มคนทำงานในลักษณะงานด้านการบริการ (60.9) และการผลิต (57.6) ชื่อน่าสังเกตคือ ค่าคะแนนความสุขของมิติการงานดี ของแต่ละกลุ่มคนทำงานทั้งหญิงและชายทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ใกล้เคียงกัน ดังนั้น การบริหารจัดการความสุขในเรื่องนี้ จึงไม่มีปัญหาอุปสรรคในความแตกต่างทางเพศ

เมื่อจำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ในภาพรวม กลุ่มคนทำงานที่มีการจ้างงานแบบประจำ มีคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงที่สุด (61.6) กลุ่มคนทำงานแบบจ้างเหมา มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขต่ำที่สุด (47.7) สำหรับภาครัฐ คนทำงานหญิงบางช่วงเวลา มีคะแนนเฉลี่ยความสุขในมิติการงานดีสูงถึง 71.1 ขณะที่ คนทำงานชายในสถานภาพการจ้างงานเดียวกัน มีคะแนนเฉลี่ยส่วนนี้เพียง 28.3 เปรียบเทียบกับคนทำงานเอกชนประเภทบางช่วงเวลาเช่นกัน พบว่า คนทำงานชายมีคะแนนเฉลี่ยความสุขในมิติการงานดี (60.3) สูงกว่า คนทำงานหญิง (57.0)

ค่าคะแนนความสุขในมิติการงานดีกับระยะเวลาในการทำงานในองค์กรหรือหน่วยงานปัจจุบัน พบว่า ในภาพรวม คะแนนความสุขของคนทำงาน เท่ากับ 60.5 เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ และของคนทำงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ตามระยะเวลาในทุกช่วงเวลาที่ทำงานในปัจจุบัน ไม่พบความแตกต่าง

Happiness Watch Report Year I: January - June 2012

รายงาน
สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย
ปีที่ 1
รอบครึ่งปีแรก
(มกราคม - มิถุนายน
พ.ศ. 2555)

4

การพัฒนา
สร้างเสริมความสุข
คนทำงานในประเทศไทย

4.1 การค้นหาประเด็นที่ได้จากการวัดความสุข คนทำงานในประเทศไทย (แก้ตรงไหน)

ผลรวมจากการสำรวจความสุขคนทำงานระดับประเทศพบว่า มิติที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุด เท่ากับ 51.3 คือ ผ่อนคลายดี ซึ่งแม้ว่า จัดอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” แต่ระดับคะแนนเกือบตกอยู่ใน ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 50.0 หรือต่ำกว่า ซึ่งเป็นระดับ “UNHAPPY ระดับความสุขต่ำกว่าเป้าหมาย”

นอกจากนี้ ยังให้ภาพรวมของรายละเอียดคะแนนความสุข ทั้ง 9 มิติ เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความสุข ดังนี้ อันดับ 1 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) 68.6 อันดับ 2 น้ำใจดี (Happy Heart) 67.3 อันดับ 3 ครอบครัวดี (Happy Family) 62.5 อันดับ 4 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) 62.2 อันดับ 5 สุขภาพกายดี (Happy Body) 61.6 อันดับ 6 การงานดี (Happy Work-Life) 60.5 อันดับ 7 สังคมดี (Happy Society) 56.2 อันดับ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) 55.7 และอันดับ 9 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) 51.3

ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขในภาพรวมนี้ สามารถใช้เป็นระดับคะแนนในการเทียบเคียงกับผลค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน

จากการวัดความสุขคนทำงานนี้ โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้วิเคราะห์และส่งผลคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขให้กับหน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นภาคี ทุกหน่วยงานหรือองค์กรสามารถทราบถึงรายละเอียดค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขเป็นรายมิติทั้ง 9 มิติ ซึ่งผลคะแนนเฉลี่ยรายมิติสามารถทำให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาความสุขตรงตามความต้องการของคนทำงาน เช่น มิติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำคือมิติใดบ้าง เพื่อที่จะได้นำมาจัดลำดับในการบริหารจัดการความสุขอย่างเป็นระบบ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

อย่างไรก็ตาม ผลจากรายงานสถานการณ์ความสุขคนทำงานที่ผ่านมา เห็นได้ว่า การพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงาน ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ต้องคำนึงถึง ลักษณะพื้นฐานของคนทำงานด้วย อาทิ กลุ่มอายุ เพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงาน เป็นต้นว่าคุณสมบัติของคนทำงานเหล่านี้ มีผลกระทบอย่างไรกับกิจกรรมการสร้างสุขคนทำงานในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลการสำรวจเบื้องต้นพบว่า อายุของคนทำงานกับความสุข มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไปด้วยกัน ซึ่งถ้าผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง สามารถทำให้คนทำงาน ทำงานไปอย่างมีความสุข ด้วยการกล่าวถึงองค์กรในทางบวก (Say) มีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป (Stay) และทุ่มเทเวลา พยายามสร้างสรรค์ผลงานให้กับการทำงาน (Strive) (Hewitt Association, 2012) รวมถึง ต้องการให้คนทำงานมีความผูกพันต่อองค์กร (Employee Engagement) ดังนั้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมความสุข

ในองค์กร ต้องคำนึงถึง กลุ่มอายุของคนทำงาน ที่เป็นตัวแปรสำคัญส่งผลกระทบต่อระยะยาวไปถึง การอยู่ในองค์กรอย่างยาวนานและมีความสุข

4.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงานในประเทศไทย (ແກ້อย่างไຣ)

ผู้บริหารต้องสามารถมองเห็นผลของการดำเนินกลยุทธ์ว่าจะดำเนินการอย่างไร ให้ไปถูกทิศทาง ทั้งผู้รับและผู้ให้ มีความต้องการตรงกัน

ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ต้องรับรู้และนำแนวคิดต่างๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาทิ แนวคิดความรักและพลังขับเคลื่อนองค์กร มีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์ต่อความรักและพลังขับเคลื่อนองค์กร เช่น สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงินอย่างเดียว การบริหารจัดการความสุขเป็นเรื่องสำคัญ ที่ทั้งผู้ให้และผู้รับต้องมาร่วมบริหารจัดการด้วยกัน ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันค้นหาแนวทางหรือกลยุทธ์การสร้างความรักความผูกพัน การสร้างความสุขให้คนในองค์กร หรือ เทียบเคียงกับองค์กรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกลยุทธ์การสร้างสุขในองค์กร เป็นต้น

4.3 การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน (Routine to Happiness: R2H)

โครงการ จับตาสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย (Happiness Watch in Thailand) โดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พัฒนาหลักสูตร “การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน” ของคนทำงานในประเทศไทย

หลักสูตรฯ นี้เป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคล หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรหรือหน่วยงาน ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการบริหารจัดการความรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาการทำงานประจำให้มีคุณภาพและมีความสุขอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลไปถึงการเพิ่มผลผลิต และผลประกอบการที่มีคุณภาพขององค์กรอย่างยั่งยืน นับเป็นภารกิจที่หน่วยงานหรือองค์กร ต้องถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านทรัพยากรมนุษย์

หลักสูตรฯ นี้ ใช้แนวคิดของ Routine to Research ที่ต้องการพัฒนาการบริหารจัดการการทำงานให้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ด้วยการผสมผสานหลักการวิจัยเบื้องต้นมาเป็นกระบวนการในการดำเนินแนวคิด R2R

สำหรับ แนวคิด Routine to Happiness (R2H) เป็นแนวคิดและมุมมองที่เน้นการพัฒนาความสุขโดยผสมผสานหลักการวิจัยเบื้องต้น แนวคิด R2H เป็นการนำเอาระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ที่ถูกหลักวิชาการเข้ามาเป็นตัวเชื่อมกับการพัฒนา และบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขของบุคลากรในการทำงานว่า การสร้างเสริมความเข้มแข็ง และศักยภาพของบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการองค์ความรู้ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกของหน่วยงานหรือองค์กรในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหาร การผลิต การตลาด และการสนับสนุนอื่นๆ เพื่อจะก้าวไปสู่เป้าหมายของการเป็นหน่วยงานหรือองค์กรชั้นนำของประเทศ กลไกและกระบวนการในการไปสู่เป้าหมาย ขึ้นอยู่กับการพัฒนาและการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขในการทำงานประจำของบุคลากรในส่วนงานต่างๆ ที่ถูกจุดและเป็นรูปธรรมซึ่งเป็นพลังสำคัญในการ

ขับเคลื่อนส่วนงานหรือองค์กรไปสู่เป้าหมายสูงสุด คนทำงานในหน่วยงานหรือองค์กรทุกคน ถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสายงานสนับสนุน สายงานการผลิต และสายงานปฏิบัติการ นับเป็นกำลังสำคัญที่จะร่วมก้าวไปกับสายงานการบริหาร

4.3.1 วัตถุประสงค์ของ R2H

เป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน ตลอดจน เป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพในการนำเสนอให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน ไปใช้ในการวางแผนบริหารจัดการความสุขของบุคลากรในหน่วยงานทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

4.3.2 ผลผลิตของ R2H

ได้แก่ บุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล มีความรู้และความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน รวมทั้งบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล เกิดแรงบันดาลใจ และสามารถนำแนวคิด R2H ไปปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมองค์กรในการเรียนรู้และการพัฒนาสร้างเสริมให้คนทำงานในหน่วยงานหรือองค์กรปฏิบัติงานประจำอย่างมีความสุข

4.3.3 ผลลัพธ์ของ R2H

ได้แก่ ความสุขและความผูกพันต่อองค์กรของคนทำงานทุกระดับที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละส่วนงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคลากรภายในหน่วยงานหรือองค์กร

4.3.4 วิธีการฝึกอบรม

ใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (บรรยาย/ อภิปราย/ ฝึกปฏิบัติ) โดยเน้นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้แทน และบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคลของหน่วยงาน

การสนับสนุนการสร้างเสริมความสุขคนทำงานในองค์กรนี้ เป็นอีกหนี่งทางเลือกที่จะช่วยให้ การสร้างความสุขเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของคนทำงานดำเนินไปอย่างถูกต้องทาง

Happiness Watch Report Year I: January - June 2012

รายงาน
สถานการณ์ความสุข
คนทำงานในประเทศไทย
ปีที่ 1
รอบครึ่งปีแรก
(มกราคม - มิถุนายน
พ.ศ. 2555)

ภาคผนวก

ตารางสถิติ
คะแนนความสุข
ในภาพรวม
และรายมิติ
จำแนกภาคการทำงาน
และเพศ

ตารางสรุปคะแนนความสขจำแนกตามภาคการทำงานและเพศ ของคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวมและรายมิติ

มิติ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สขภาพดี	55.6	64.8	61.6	58.1	65.0	63.0	54.0	64.4	60.1
ผ่อนคลายดี	51.3	51.4	51.3	52.6	52.2	52.3	50.4	50.4	50.4
น้ำใจดี	67.0	67.5	67.3	67.7	67.9	67.8	66.6	67.1	66.9
จิตวิญญาณดี	67.2	69.4	68.6	68.6	69.7	69.4	66.3	69.1	67.9
ครอบครัวดี	59.8	64.0	62.5	66.2	68.4	67.8	55.4	58.5	57.2
สังคมดี	56.4	56.1	56.2	57.5	56.9	57.0	55.6	55.1	55.3
ใฝ่รู้ดี	64.2	61.3	62.2	66.2	62.4	63.5	62.8	59.8	61.1
สขภาพเงินดี	53.7	56.8	55.7	54.9	58.9	57.7	52.8	54.3	53.7
การงานดี	60.7	60.4	60.5	62.6	61.4	61.7	59.3	59.1	59.2
ความสขในภาพรวม	60.2	61.6	61.1	62.0	62.7	62.5	58.9	60.2	59.7

ภาคผนวก ก. ความสขภาพรวม

ตาราง ก.1 คะแนนความสขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	59.7	60.9	60.5	60.6	62.4	62.0	59.5	60.2	59.9
25-34 ปี	58.9	60.1	59.7	60.2	60.3	60.3	58.3	59.9	59.2
35-44 ปี	60.1	61.5	60.9	61.2	62.3	62.0	59.4	60.4	60.0
45-54 ปี	63.1	64.4	64.0	63.9	64.8	64.6	61.3	63.0	62.3
55-60 ปี	63.4	65.6	64.9	63.2	65.7	64.9	68.9	64.8	67.2
61 ปีขึ้นไป	71.0	70.6	70.7	71.0	70.6	70.7	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ก.2 คะแนนความสขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมหรือต่ำกว่า	60.2	60.3	60.3	64.3	61.0	62.3	59.4	60.2	60.0
ม.ต้น	58.0	58.9	58.5	60.8	64.6	62.7	57.6	58.4	58.0
ม.ปลาย	57.5	59.4	58.6	59.2	61.8	61.0	57.2	58.7	58.1
ปวช.	58.5	60.1	59.4	59.0	61.7	60.6	58.3	59.2	58.8
ปวส.	58.9	58.9	58.9	61.6	59.7	60.4	58.4	58.5	58.5
อนุปริญญา	59.1	61.0	60.3	60.7	61.9	61.7	58.6	59.7	59.2
ปริญญาตรี	60.8	61.9	61.6	60.9	61.9	61.6	60.6	62.1	61.5

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สูงกว่าปริญญาตรี	63.7	63.8	63.8	63.7	63.9	63.9	63.5	62.8	63.1
ไม่ได้รับการศึกษา	64.8	65.5	65.3	64.8	65.5	65.3	NA	NA	NA
อื่นๆ	76.4	65.6	67.4	0.0	64.5	64.5	76.4	67.3	70.3
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ก.3 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	59.5	61.4	60.8	60.6	61.7	61.5	58.6	60.9	59.9
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	61.5	62.3	62.0	63.5	64.3	64.0	60.0	60.3	60.2
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	58.0	59.2	58.7	60.7	59.4	59.7	56.6	59.0	57.9
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	56.9	58.3	57.7	58.9	58.8	58.8	56.6	58.2	57.4
หม้าย	59.3	62.1	61.8	55.6	64.4	63.2	64.2	59.9	60.4
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	58.1	60.3	59.7	59.8	63.1	62.2	57.1	58.0	57.7
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ก.4 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	59.9	61.5	61.0	61.2	61.9	61.7	58.9	60.8	60.0
มี 1 คน	59.7	61.2	60.7	61.8	63.3	62.8	58.6	59.6	59.2
มี 2 คน	61.1	62.3	61.8	63.7	64.8	64.4	59.1	59.9	59.5
มี 3-4 คน	62.8	61.4	62.0	64.1	63.5	63.8	61.4	59.0	60.1
มี ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	53.7	60.3	57.0	41.6	60.2	51.9	63.4	60.5	62.1
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ก.5 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	61.3	62.0	61.8	61.5	62.0	61.9	60.8	61.9	61.7
งานด้านการผลิต	58.4	58.9	58.7	61.6	63.0	62.3	58.0	58.5	58.3
งานด้านการบริการ	60.3	62.0	61.5	61.2	62.6	62.2	59.3	60.8	60.2
งานด้านบริหาร	64.4	66.1	65.4	65.4	66.1	65.9	62.7	66.0	64.1
งานด้านอื่นๆ	60.2	61.0	60.5	66.6	61.3	63.9	59.4	61.0	60.0
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง ก.6 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพ การจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	60.6	62.3	61.6	62.4	63.2	63.0	59.5	61.1	60.4
สัญญาจ้าง	60.4	61.6	61.3	61.1	61.7	61.6	57.2	59.0	58.2
รายวัน	57.4	58.4	58.0	54.2	58.0	56.9	57.4	58.4	58.1
บางช่วงเวลา	57.9	63.0	61.3	51.8	70.8	66.0	59.1	60.4	59.9
ตามผลงาน	55.1	54.8	55.1	65.6	37.7	60.0	41.2	71.8	48.9
จ้างเหมา	56.0	56.1	56.1	57.2	56.0	56.3	50.9	57.0	54.5
อื่นๆ	54.5	61.5	59.8	0.0	61.1	61.1	54.5	62.3	58.4
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง ก.7 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	59.2	61.0	60.3	61.3	62.4	62.1	58.5	60.1	59.4
ระหว่าง 1-2 ปี	59.2	60.1	59.8	59.7	60.7	60.4	58.9	59.6	59.3
ระหว่าง 3-5 ปี	59.0	59.9	59.6	60.4	60.4	60.4	58.4	59.5	59.0
ระหว่าง 6-9 ปี	59.2	60.0	59.7	60.4	60.8	60.7	58.7	59.4	59.1
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	61.9	63.4	62.9	63.3	64.1	63.8	59.9	61.8	61.0
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก ข. มิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)

ตาราง ข1 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	57.6	62.5	60.7	57.5	63.6	62.3	57.6	61.9	60.1
25-34 ปี	54.3	63.3	60.1	57.7	63.4	62.0	52.7	63.2	58.7
35-44 ปี	55.0	65.1	61.3	56.4	64.4	62.0	54.1	66.0	60.7
45-54 ปี	58.8	67.7	64.8	59.6	66.8	64.6	56.9	70.5	65.3
55-60 ปี	60.2	67.8	65.3	59.9	67.8	65.3	66.7	67.5	67.0
61 ปีขึ้นไป	59.3	71.3	68.8	59.3	71.3	68.8	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ข2 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	55.1	70.0	65.6	54.3	61.0	58.3	55.3	70.9	66.6
ม.ต้น	52.1	64.6	59.0	55.2	63.1	59.0	51.8	64.8	59.0
ม.ปลาย	52.8	64.4	59.8	52.9	64.1	60.6	52.8	64.5	59.6
ปวช.	52.7	64.1	59.0	50.6	64.5	59.2	53.5	63.9	59.0
ปวส.	53.3	62.4	57.5	54.2	63.2	60.2	53.1	62.0	56.8
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	54.1	65.8	61.7	51.3	66.6	64.1	54.8	64.7	59.8

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ปริญญาตรี	57.1	63.8	61.8	58.0	64.4	62.8	55.9	62.7	60.3
สูงกว่าปริญญาตรี	58.8	65.6	63.5	59.4	65.8	64.0	56.5	63.9	60.6
ไม่ได้รับการศึกษา	63.1	67.7	66.2	63.1	67.7	66.2	NA	NA	NA
อื่นๆ	85.0	69.0	71.7	0.0	75.0	75.0	85.0	60.0	68.3
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ข3 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	56.2	63.8	61.4	58.5	64.5	63.1	54.5	62.8	59.3
แต่งงานและ อยู่ร่วมกัน	56.7	66.3	62.5	58.9	66.2	63.6	54.9	66.4	61.6
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ ด้วยกัน	51.5	62.8	58.5	51.6	64.1	60.8	51.5	61.3	56.6
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้ แต่งงาน	50.7	61.3	56.2	54.2	62.6	59.5	50.0	60.8	55.3
หม้าย	49.1	65.6	63.6	47.8	63.6	61.5	50.7	67.6	65.8
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	49.1	64.4	59.9	48.0	64.1	60.0	49.8	64.5	59.8
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ข4 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

ท่านมีบุตรหรือไม่	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	56.6	64.1	61.6	59.1	64.8	63.4	54.7	62.8	59.4
มี จำนวน 1 คน	54.6	65.6	61.6	56.6	65.6	62.9	53.6	65.6	60.8
มี จำนวน 2 คน	55.1	66.1	61.7	57.1	65.6	62.5	53.7	66.6	61.0
มีจำนวน 3-4 คน	54.5	63.4	59.4	58.4	65.1	62.1	50.3	61.6	56.5
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	46.1	68.8	57.5	50.0	60.8	56.0	43.0	78.8	58.9
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ข5 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	58.3	64.2	62.7	58.6	64.5	63.0	57.4	63.6	62.2
งานด้านการผลิต	54.0	66.1	60.4	57.4	64.9	61.1	53.5	66.2	60.3
งานด้านการบริการ	55.0	64.4	61.4	57.0	65.4	63.2	52.9	62.1	58.2
งานด้านบริหาร	57.5	65.4	62.1	59.8	66.1	63.8	53.8	62.8	57.8
งานด้านอื่นๆ	56.9	64.0	59.6	63.1	66.0	64.6	56.1	63.6	58.8
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง ข6 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพ การจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	55.9	64.6	61.2	58.3	65.6	63.3	54.3	63.3	59.2
ตามสัญญาจ้าง	56.2	64.0	62.1	57.9	64.1	62.7	48.8	62.8	56.2
รายวัน	54.2	67.2	62.9	54.5	64.2	61.3	54.2	67.2	62.9
บางช่วงเวลา	50.0	67.4	61.6	35.0	76.1	65.8	53.0	64.4	60.4
ตามผลงาน	54.3	79.6	59.9	68.8	79.2	70.8	35.0	80.0	46.3
จ้างเหมา	44.1	58.1	54.0	45.0	57.2	53.8	40.0	65.0	55.0
อื่นๆ	45.0	71.4	64.8	0.0	72.1	72.1	45.0	70.0	57.5
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง ข7 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	54.0	63.3	59.6	56.4	64.4	62.1	53.2	62.6	58.3
ระหว่าง 1-2 ปี	54.9	62.8	59.9	56.4	63.3	61.4	54.1	62.3	58.8
ระหว่าง 3-5 ปี	54.7	63.8	60.5	58.9	63.5	62.3	53.1	64.0	59.3
ระหว่าง 6-9 ปี	55.1	64.3	61.1	56.4	64.2	61.9	54.6	64.3	60.6
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	57.1	66.3	63.2	58.9	66.0	63.9	54.7	66.8	61.8
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก ค. มิติที่ 2 พ่อนคลายดี (Happy Relax)

ตาราง ค1 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 พ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	50.2	50.7	50.5	52.4	52.3	52.3	49.8	49.9	49.8
25-34 ปี	49.9	49.9	49.9	51.0	49.6	49.9	49.4	50.1	49.8
35-44 ปี	51.1	51.4	51.3	51.1	51.7	51.5	51.1	51.0	51.0
45-54 ปี	54.6	54.5	54.5	54.5	54.8	54.7	54.6	53.5	54.0
55-60 ปี	55.1	55.0	55.0	54.9	55.0	55.0	58.9	55.0	57.3
61 ปีขึ้นไป	60.6	62.6	62.2	60.6	62.6	62.2	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ค2 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 พ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

ระดับการศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	52.5	50.2	50.9	55.9	49.8	52.3	51.8	50.2	50.7
ม.ต้น	50.1	49.9	50.0	53.9	54.1	54.0	49.6	49.5	49.5
ม.ปลาย	48.7	49.7	49.3	49.5	50.4	50.1	48.5	49.4	49.1
ปวช.	49.7	50.7	50.3	48.0	53.7	51.5	50.3	49.1	49.7
ปวส.	49.7	49.1	49.4	51.4	51.3	51.4	49.5	48.1	48.9

ระดับการศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	48.8	52.9	51.4	53.3	53.2	53.2	47.5	52.3	49.9
ปริญญาตรี	52.1	51.6	51.7	52.3	51.4	51.7	51.8	51.9	51.8
สูงกว่าปริญญาตรี	54.3	53.4	53.6	54.2	53.5	53.7	54.9	52.4	53.5
ไม่ได้รับการศึกษา	52.9	53.3	53.2	52.9	53.3	53.2	NA	NA	NA
อื่นๆ	80.0	51.0	55.8	0.0	45.0	45.0	80.0	60.0	66.7
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ค3 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ฟ่อนคลายดี (Happy Relax)
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	50.2	51.7	51.2	51.3	51.8	51.6	49.5	51.6	50.7
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	52.9	51.8	52.2	53.8	53.1	53.3	52.1	50.5	51.2
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	49.0	47.6	48.1	52.9	47.3	48.8	47.1	47.8	47.5
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	48.8	47.6	48.1	53.2	49.0	50.6	47.9	47.1	47.5
หม้าย	48.4	51.4	51.1	47.8	53.3	52.5	49.3	49.6	49.5
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	48.3	49.9	49.4	48.4	53.5	52.2	48.2	46.9	47.3
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ค4 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ฟ่อนคลายดี (Happy Relax)
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	50.9	51.8	51.5	51.9	51.9	51.9	50.2	51.7	51.0
มี จำนวน 1 คน	51.3	50.3	50.7	52.7	51.7	52.0	50.6	49.3	49.8
มี จำนวน 2 คน	51.5	51.4	51.5	53.3	53.9	53.7	50.2	49.0	49.5
มีจำนวน 3-4 คน	53.8	51.3	52.4	56.0	52.4	54.0	51.5	50.1	50.7
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	52.2	47.2	49.7	40.0	49.0	45.0	62.0	45.0	54.4
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ค5 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ฟ่อนคลายดี (Happy Relax)
จำแนกตามลักษณะงานที่ทำได้ ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	52.6	52.0	52.2	52.9	51.8	52.1	51.6	52.4	52.3
งานด้านการผลิต	49.9	49.3	49.6	53.3	52.5	52.9	49.5	49.0	49.2
งานด้านการบริการ	50.8	51.5	51.3	51.1	52.0	51.7	50.6	50.4	50.5
งานด้านบริหาร	54.7	55.1	54.9	54.7	55.1	55.0	54.7	54.9	54.8
งานด้านอื่นๆ	52.1	50.6	51.5	55.6	52.8	54.2	51.6	50.1	51.1
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง ก6 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลาย (Happy Relax) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	51.5	52.0	51.8	52.5	52.9	52.8	50.9	50.9	52.5
ตามสัญญาจ้าง	51.9	50.9	51.1	52.8	50.9	51.3	47.8	50.4	52.8
รายวัน	49.3	49.4	49.3	47.0	48.8	48.2	49.3	49.4	47.0
บางช่วงเวลา	49.2	51.3	50.6	55.0	55.0	55.0	48.0	50.0	55.0
ตามผลงาน	47.1	50.0	47.8	62.5	30.0	56.0	26.7	70.0	62.5
จ้างเหมา	49.5	46.3	47.3	51.7	47.4	48.6	40.0	38.3	51.7
อื่นๆ	45.0	58.3	55.0	0.0	57.5	57.5	45.0	60.0	0.0
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	1372

ตาราง ก7 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลาย (Happy Relax) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	49.8	51.4	50.7	51.7	52.4	52.2	49.2	50.6	50.0
ระหว่าง 1-2 ปี	49.7	50.0	49.9	50.1	49.9	50.0	49.5	50.1	49.8
ระหว่าง 3-5 ปี	50.1	49.4	49.7	51.7	49.6	50.2	49.5	49.2	49.3
ระหว่าง 6-9 ปี	50.4	49.8	50.0	50.6	50.0	50.2	50.3	49.7	49.9
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	53.3	53.2	53.2	53.9	53.7	53.7	52.4	52.0	52.1
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก ง. มิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)

ตาราง ง1 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	66.9	69.1	68.3	66.9	69.7	69.2	66.9	68.7	67.9
25-34 ปี	67.1	67.4	67.3	67.7	67.2	67.4	66.8	67.5	67.2
35-44 ปี	66.8	66.9	66.8	67.7	67.5	67.5	66.3	66.2	66.2
45-54 ปี	67.7	68.4	68.2	67.8	68.6	68.3	67.5	67.8	67.7
55-60 ปี	67.1	68.9	68.3	67.0	68.8	68.2	70.4	76.9	73.0
61 ปีขึ้นไป	73.5	69.6	70.4	73.5	69.6	70.4	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ง2 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	64.8	64.1	64.3	68.4	66.9	67.5	64.1	63.8	63.9
ม.ต้น	64.7	64.6	64.6	65.1	69.4	67.2	64.7	64.1	64.3
ม.ปลาย	65.7	67.1	66.5	65.8	68.3	67.6	65.6	66.7	66.3
ปวช.	65.6	66.0	65.8	67.4	66.9	67.1	65.0	65.5	65.3
ปวส.	68.0	66.5	67.3	69.6	64.6	66.3	67.8	67.3	67.6

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	68.2	66.0	66.7	69.1	66.7	67.1	67.9	64.9	66.4
ปริญญาตรี	67.5	68.5	68.2	67.1	67.7	67.6	68.0	69.9	69.2
สูงกว่าปริญญาตรี	68.8	68.5	68.6	68.9	68.7	68.7	68.6	67.4	67.9
ไม่ได้รับการศึกษา	67.9	68.0	67.9	67.9	68.0	67.9	NA	NA	NA
อื่นๆ	75.0	72.8	73.1	0.0	69.4	69.4	75.0	77.8	76.9
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ง3 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตาม สถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	67.1	67.7	67.5	67.8	67.1	67.3	66.7	68.6	67.8
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	67.3	67.8	67.6	67.8	69.1	68.6	67.0	66.4	66.7
แต่งงาน แต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	66.3	66.0	66.1	67.6	66.2	66.6	65.6	65.7	65.7
อยู่ด้วยกัน โดยไม่ได้แต่งงาน	64.7	65.1	64.9	67.2	65.6	66.2	64.3	64.9	64.6
หม้าย	68.2	68.0	68.0	63.9	69.3	68.6	73.8	66.8	67.5
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	66.7	66.5	66.6	66.6	68.0	67.7	66.7	65.2	65.7
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ง4 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

ท่านมีบุตรหรือไม่	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	66.9	67.6	67.4	67.5	67.4	67.4	66.5	68.1	67.4
มี จำนวน 1 คน	66.5	67.2	66.9	67.2	68.1	67.8	66.1	66.4	66.3
มี จำนวน 2 คน	67.3	67.7	67.5	68.6	69.5	69.2	66.3	65.9	66.1
มีจำนวน 3-4 คน	69.0	66.9	67.9	68.3	68.1	68.2	69.9	65.7	67.6
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	64.8	63.6	64.2	47.2	67.2	58.3	78.9	59.0	70.1
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ง5 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	67.7	67.6	67.6	67.8	67.0	67.2	67.6	68.9	68.6
งานด้านการผลิต	65.9	64.5	65.2	66.2	67.4	66.8	65.9	64.2	65.0
งานด้านการบริการ	67.2	68.8	68.3	67.3	68.3	68.1	67.1	70.0	68.8
งานด้านบริหาร	68.7	71.0	70.0	69.0	70.5	69.9	68.2	73.0	70.3
งานด้านอื่นๆ	67.2	67.5	67.3	71.9	66.4	69.1	66.6	67.8	67.1
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง จ6 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	67.5	68.3	68.0	67.9	67.9	67.9	67.2	68.8	68.1
ตามสัญญาจ้าง	67.1	67.5	67.4	67.1	67.7	67.6	66.9	64.6	65.7
รายวัน	64.2	63.6	63.8	63.9	71.5	69.3	64.2	63.4	63.7
บางช่วงเวลา	67.1	69.0	68.4	66.7	75.9	73.6	67.2	66.7	66.9
ตามผลงาน	62.3	63.9	62.7	70.8	50.0	66.7	50.9	77.8	57.6
จ้างเหมา	68.2	70.1	69.5	70.7	69.8	70.1	56.9	72.2	66.1
อื่นๆ	50.0	69.4	64.6	0.0	72.2	72.2	50.0	63.9	56.9
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง จ7 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	67.2	68.0	67.7	68.8	68.5	68.6	66.6	67.8	67.2
ระหว่าง 1-2 ปี	67.2	67.3	67.3	67.5	67.5	67.5	67.0	67.1	67.1
ระหว่าง 3-5 ปี	66.8	66.6	66.7	67.2	66.3	66.6	66.6	66.8	66.7
ระหว่าง 6-9 ปี	65.8	66.9	66.5	65.7	67.6	67.0	65.9	66.4	66.2
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	67.6	68.1	67.9	68.2	68.3	68.3	66.7	67.6	67.3
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก จ. มิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)

ตาราง จ1 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	67.2	69.1	68.4	65.5	70.4	69.4	67.6	68.3	68.0
25-34 ปี	66.2	68.4	67.6	67.5	68.0	67.9	65.6	68.7	67.4
35-44 ปี	67.3	69.7	68.8	68.4	69.8	69.3	66.7	69.5	68.3
45-54 ปี	69.1	71.1	70.4	70.0	70.9	70.6	67.0	71.6	69.9
55-60 ปี	69.2	71.4	70.7	68.9	71.4	70.6	74.4	72.5	73.7
61 ปีขึ้นไป	73.3	74.4	74.2	73.3	74.4	74.2	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง จ2 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	68.1	68.8	68.6	72.9	68.5	70.3	67.1	68.9	68.4
ม.ต้น	65.4	67.6	66.6	67.1	72.9	69.9	65.1	67.0	66.2
ม.ปลาย	66.0	68.8	67.7	67.2	69.9	69.1	65.8	68.5	67.4
ปวช.	67.2	68.6	68.0	70.8	69.9	70.3	65.9	67.9	66.9
ปวส.	66.6	68.7	67.6	68.4	68.2	68.2	66.3	69.0	67.4

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	70.2	70.2	70.2	70.0	70.4	70.4	70.3	69.8	70.1
ปริญญาตรี	66.8	69.6	68.8	67.2	69.1	68.6	66.4	70.3	68.9
สูงกว่าปริญญาตรี	70.0	70.9	70.6	70.1	71.0	70.8	69.5	69.6	69.6
ไม่ได้รับการศึกษา	69.7	69.7	69.7	69.7	69.7	69.7	NA	NA	NA
อื่นๆ	75.0	79.0	78.3	0.0	76.7	76.7	75.0	82.5	80.0
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง จ3 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	67.4	69.3	68.7	68.6	68.9	68.8	66.5	70.0	68.5
แต่งงานและ อยู่ร่วมกัน	67.5	69.8	68.9	68.3	70.8	69.9	66.9	68.8	68.0
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ ด้วยกัน	67.0	69.4	68.5	69.7	69.7	69.7	65.7	68.9	67.4
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้ แต่งงาน	64.3	67.6	66.0	69.4	68.6	68.9	63.4	67.3	65.3
หม้าย	71.6	70.3	70.4	69.4	72.0	71.6	74.3	68.6	69.2
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	66.0	68.7	67.9	69.6	70.3	70.1	63.8	67.4	66.3
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง จ4 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	67.2	69.3	68.6	68.6	69.2	69.0	66.2	69.6	68.1
มี จำนวน 1 คน	67.3	69.2	68.5	68.4	70.6	70.0	66.7	68.0	67.5
มี จำนวน 2 คน	66.5	70.2	68.7	68.0	70.9	69.9	65.3	69.6	67.7
มีจำนวน 3-4 คน	69.6	68.7	69.1	70.3	70.0	70.1	68.9	67.3	68.0
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	69.4	73.9	71.7	66.3	73.0	70.0	72.0	75.0	73.3
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง จ5 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)
จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	68.0	69.4	69.0	68.2	69.4	69.1	67.3	69.4	68.9
งานด้านการผลิต	66.3	68.2	67.3	68.0	70.3	69.1	66.1	68.0	67.1
งานด้านการบริการ	67.5	70.0	69.2	68.7	69.8	69.5	66.1	70.4	68.6
งานด้านบริหาร	68.7	71.6	70.4	69.7	70.9	70.5	67.0	74.0	70.1
งานด้านอื่นๆ	66.3	68.9	67.3	66.4	71.4	68.9	66.3	68.4	67.1
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง จ6 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณ (Happy Soul) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	67.3	69.9	68.9	68.5	69.9	69.4	66.5	70.0	68.4
ตามสัญญาจ้าง	68.3	69.4	69.2	68.7	69.5	69.3	66.4	68.3	67.4
รายวัน	65.5	67.0	66.5	61.0	66.7	65.0	65.6	67.0	66.5
บางช่วงเวลา	69.2	69.2	69.2	65.0	75.0	72.5	70.0	67.2	68.2
ตามผลงาน	67.1	72.5	68.3	73.8	50.0	69.0	58.3	95.0	67.5
จ้างเหมา	67.7	67.7	67.7	70.6	68.3	68.9	55.0	63.3	60.0
อื่นๆ	50.0	78.3	71.3	0.0	85.0	85.0	50.0	65.0	57.5
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง จ7 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณ (Happy Soul) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ท่าน ทำงานในองค์กร ปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	66.7	69.1	68.2	69.4	69.3	69.3	65.8	69.0	67.6
ระหว่าง 1-2 ปี	66.5	68.9	68.0	66.4	68.9	68.2	66.6	68.9	67.9
ระหว่าง 3-5 ปี	66.5	68.8	68.0	67.3	68.5	68.2	66.2	69.0	67.8
ระหว่าง 6-9 ปี	66.6	67.9	67.5	66.8	68.3	67.9	66.6	67.6	67.2
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	68.2	70.5	69.7	69.6	70.6	70.3	66.2	70.4	68.7
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก ฉ. มิติที่ 5 ครอบครัว (Happy Family)

ตาราง ฉ1 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัว (Happy Family) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	55.6	58.8	57.7	66.1	64.5	64.8	53.6	55.8	54.9
25-34 ปี	55.5	60.8	58.9	62.4	64.8	64.2	52.3	57.0	55.0
35-44 ปี	61.9	65.1	63.9	66.5	69.5	68.5	59.1	60.1	59.6
45-54 ปี	66.3	70.6	69.2	68.5	72.0	70.9	61.1	66.3	64.3
55-60 ปี	69.6	71.5	70.9	69.6	71.6	71.0	71.3	65.3	68.9
61 ปีขึ้นไป	75.9	76.0	76.0	75.9	76.0	76.0	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ฉ2 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัว (Happy Family) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	62.0	61.6	61.7	75.3	69.8	72.1	59.3	60.7	60.3
ม.ต้น	57.1	59.8	58.6	71.8	76.0	73.8	55.3	58.3	56.9
ม.ปลาย	55.3	57.9	56.9	66.5	69.8	68.8	53.3	54.5	54.0
ปวช.	59.5	64.4	62.2	65.7	74.0	70.8	57.1	59.1	58.2
ปวส.	56.7	59.3	57.9	67.4	66.3	66.7	54.9	56.1	55.4

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	55.5	65.9	62.3	66.7	69.8	69.3	52.3	60.4	56.4
ปริญญาตรี	60.4	64.9	63.5	64.8	67.4	66.8	55.3	60.2	58.4
สูงกว่าปริญญาตรี	64.9	67.9	66.9	66.2	68.9	68.1	59.5	60.2	59.9
ไม่ได้รับการศึกษา	68.8	70.1	69.7	68.8	70.1	69.7	NA	NA	NA
อื่นๆ	75.0	43.3	48.6	0.0	33.3	33.3	75.0	58.3	63.9
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ๑3 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัว (Happy Family)
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	54.4	60.8	58.8	59.9	64.2	63.2	50.5	55.0	53.1
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	66.8	69.2	68.3	72.9	75.2	74.4	62.1	62.9	62.6
แต่งงาน แต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	44.0	52.4	49.2	52.1	55.2	54.4	40.1	49.0	44.7
อยู่ด้วยกัน โดยไม่ได้แต่งงาน	55.2	59.5	57.4	63.5	67.7	66.1	53.6	56.8	55.2
หม้าย	59.4	65.6	64.8	53.7	74.4	71.6	66.7	56.9	58.0
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	48.1	59.5	56.2	53.9	66.6	63.4	44.4	53.6	50.7
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ๑4 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัว (Happy Family)
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	56.1	61.6	59.8	62.0	65.0	64.2	51.7	55.8	54.1
มี จำนวน 1 คน	62.8	65.6	64.6	70.0	73.0	72.1	59.1	59.9	59.6
มี จำนวน 2 คน	64.5	69.1	67.3	71.7	75.6	74.2	59.1	62.6	61.1
มีจำนวน 3-4 คน	65.5	66.2	65.9	70.9	73.5	72.3	59.5	58.2	58.8
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	49.1	68.5	58.8	50.0	66.7	59.3	48.3	70.8	58.3
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ๑5 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัว (Happy Family)
จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	62.7	66.8	65.8	65.4	68.6	67.7	55.4	62.7	61.0
งานด้านการผลิต	56.5	58.4	57.5	68.2	66.5	67.4	55.1	57.6	56.4
งานด้านการบริการ	61.2	63.8	63.0	67.0	67.9	67.7	54.8	54.7	54.8
งานด้านบริหาร	63.7	70.2	67.4	66.0	71.3	69.4	59.8	65.8	62.4
งานด้านอื่นๆ	58.3	58.3	58.3	63.9	63.4	63.7	57.6	57.2	57.5
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง ๑6 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงานและ เพศ

สถานภาพ การจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	60.0	64.1	62.5	66.2	68.4	67.7	55.9	59.1	57.6
ตามสัญญาจ้าง	64.6	67.9	67.1	66.9	68.6	68.2	54.2	58.7	56.6
รายวัน	54.2	57.4	56.4	45.0	63.2	57.8	54.4	57.3	56.3
บางช่วงเวลา	56.9	54.2	55.1	91.7	75.0	79.2	50.0	47.2	48.2
ตามผลงาน	54.8	54.2	54.6	68.8	50.0	65.0	36.1	58.3	41.7
จ้างเหมา	54.5	57.4	56.5	56.5	59.8	58.9	45.8	38.9	41.7
อื่นๆ ระบุ...	50.0	69.4	64.6	0.0	58.3	58.3	50.0	91.7	70.8
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง ๑7 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลา ที่ทำงานใน องค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	55.8	59.9	58.2	64.8	64.4	64.5	52.9	56.9	55.0
ระหว่าง 1-2 ปี	56.3	59.8	58.6	62.5	63.3	63.1	53.2	56.4	55.0
ระหว่าง 3-5 ปี	57.9	59.9	59.1	63.6	64.4	64.2	55.6	56.3	56.0
ระหว่าง 6-9 ปี	56.5	61.5	59.7	62.1	67.5	65.9	54.0	57.7	56.2
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	64.8	68.7	67.4	68.7	71.1	70.4	59.2	62.7	61.3
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก ๕. มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)

ตาราง ๒1 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	56.8	56.9	56.9	57.3	57.6	57.6	56.8	56.5	56.6
25-34 ปี	55.0	54.9	55.0	55.9	55.3	55.5	54.6	54.6	54.6
35-44 ปี	57.0	56.5	56.7	57.9	57.6	57.7	56.3	55.3	55.8
45-54 ปี	58.0	57.8	57.8	58.5	57.8	58.0	57.0	57.7	57.4
55-60 ปี	57.7	57.6	57.6	57.4	57.6	57.5	62.5	61.8	62.2
61 ปีขึ้นไป	58.3	59.8	59.5	58.3	59.8	59.5	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ๒2 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	56.6	55.6	55.9	62.5	53.4	57.2	55.4	55.9	55.7
ม.ต้น	55.0	54.3	54.6	55.4	58.8	57.1	55.0	53.9	54.4
ม.ปลาย	54.5	53.5	53.9	54.6	55.6	55.3	54.5	52.9	53.6
ปวช.	55.1	54.0	54.5	55.4	52.8	53.8	55.0	54.7	54.8
ปวส.	57.4	53.7	55.7	59.8	53.4	55.6	57.0	53.9	55.7

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	57.6	55.0	55.9	60.2	56.7	57.3	56.9	52.7	54.8
ปริญญาตรี	55.9	56.5	56.3	56.0	56.3	56.2	55.8	56.9	56.5
สูงกว่าปริญญาตรี	59.3	58.3	58.6	60.1	58.6	59.0	56.2	55.7	55.9
ไม่ได้รับการศึกษา	58.1	58.6	58.4	58.1	58.6	58.4	NA	NA	NA
อื่นๆ	75.0	52.5	56.3	0.0	50.0	50.0	75.0	56.3	62.5
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ข3 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	55.7	55.8	55.8	56.4	56.0	56.0	55.2	55.6	55.4
แต่งงานและ อยู่ร่วมกัน	57.4	57.0	57.1	58.6	58.4	58.5	56.5	55.5	55.9
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ ด้วยกัน	54.4	54.6	54.5	56.0	54.7	55.1	53.6	54.5	54.0
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้ แต่งงาน	54.4	52.4	53.4	55.9	54.5	55.0	54.1	51.8	52.9
หม้าย	56.5	57.0	57.0	54.6	58.0	57.5	58.9	56.1	56.4
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	55.8	54.8	55.1	55.4	57.2	56.7	56.1	52.9	53.9
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ข4 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

ท่านมีบุตรหรือไม่	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	55.8	55.9	55.8	56.7	56.2	56.3	55.1	55.4	55.3
มี จำนวน 1 คน	56.3	56.1	56.2	57.2	58.2	57.9	55.9	54.6	55.1
มี จำนวน 2 คน	57.6	56.9	57.1	59.5	58.3	58.7	56.1	55.4	55.7
มีจำนวน 3-4 คน	58.5	55.8	57.0	59.1	57.0	57.9	57.8	54.5	56.0
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	42.6	55.1	48.8	28.1	52.5	41.7	54.2	58.3	56.0
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ข5 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	56.6	56.3	56.4	57.0	56.3	56.5	55.5	56.4	56.2
งานด้านการผลิต	55.5	54.6	55.0	55.8	58.3	57.1	55.4	54.2	54.8
งานด้านการบริการ	56.7	56.3	56.4	57.4	56.9	57.1	55.8	54.8	55.2
งานด้านบริหาร	58.7	59.2	59.0	59.8	58.9	59.2	56.8	60.4	58.4
งานด้านอื่นๆ	56.6	55.4	56.1	60.9	56.0	58.4	56.0	55.3	55.8
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง ข6 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพ การจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	56.4	56.4	56.4	57.5	57.1	57.2	55.7	55.5	55.6
ตามสัญญาจ้าง	56.9	56.5	56.6	57.3	56.6	56.7	55.1	56.1	55.6
รายวัน	55.8	54.1	54.7	58.3	51.4	53.4	55.8	54.2	54.7
บางช่วงเวลา	63.9	61.5	62.3	58.3	62.5	61.5	65.0	61.1	62.5
ตามผลงาน	51.8	45.8	50.5	63.5	16.7	54.2	36.1	75.0	45.8
จ้างเหมา	56.8	52.4	53.7	58.8	53.1	54.7	47.9	47.2	47.5
อื่นๆ	50.0	70.8	65.6	0.0	79.2	79.2	50.0	54.2	52.1
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง ข7 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	55.3	55.6	55.4	56.3	56.3	56.3	55.0	55.1	55.0
ระหว่าง 1-2 ปี	55.1	55.3	55.2	55.0	55.4	55.3	55.2	55.2	55.2
ระหว่าง 3-5 ปี	56.4	55.4	55.7	57.5	56.2	56.6	55.9	54.7	55.2
ระหว่าง 6-9 ปี	55.4	54.7	55.0	56.2	56.1	56.2	55.0	53.8	54.3
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	57.6	57.3	57.4	58.4	57.6	57.8	56.6	56.6	56.6
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก ณ. มิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)

ตาราง ณ1 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	65.4	63.8	64.4	68.4	65.6	66.2	64.9	62.8	63.7
25-34 ปี	64.9	61.9	63.0	69.1	62.8	64.5	63.0	61.0	61.9
35-44 ปี	64.0	60.9	62.0	66.4	63.6	64.4	62.5	57.8	59.9
45-54 ปี	63.6	61.0	61.8	64.9	62.2	63.1	60.6	56.9	58.3
55-60 ปี	60.3	58.7	59.2	59.9	58.6	59.0	66.7	63.9	65.6
61 ปีขึ้นไป	67.6	63.5	64.3	67.6	63.5	64.3	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ณ2 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	59.0	53.9	55.4	55.7	49.4	52.0	59.7	54.4	55.9
ม.ต้น	59.7	56.3	57.9	55.6	58.1	56.8	60.3	56.2	58.0
ม.ปลาย	59.7	58.7	59.1	58.1	59.0	58.7	60.0	58.6	59.2
ปวช.	59.0	56.8	57.8	56.3	52.7	54.1	60.0	59.1	59.5
ปวส.	62.4	59.3	61.0	64.0	57.7	59.9	62.2	60.0	61.3

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	66.7	56.9	60.3	60.2	57.8	58.2	68.5	55.7	62.1
ปริญญาตรี	65.1	61.4	62.5	64.6	60.4	61.5	65.7	63.3	64.1
สูงกว่าปริญญาตรี	71.4	66.3	67.8	70.5	66.2	67.4	75.1	67.1	70.6
ไม่ได้รับการศึกษา	75.4	71.6	72.8	75.4	71.6	72.8	NA	NA	NA
อื่นๆ	75.0	71.7	72.2	0.0	75.0	75.0	75.0	66.7	69.4
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ณ3 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ (Happy Brain)
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	65.9	63.1	64.0	68.2	63.3	64.4	64.2	62.8	63.4
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	63.7	60.0	61.5	65.5	61.8	63.1	62.3	58.2	59.9
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	58.6	59.6	59.2	59.7	59.7	59.7	58.0	59.6	58.8
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	61.8	58.7	60.2	64.0	60.2	61.6	61.4	58.1	59.8
หม้าย	63.5	57.0	57.8	67.6	59.2	60.3	58.3	54.8	55.2
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	61.3	57.7	58.7	60.5	59.8	60.0	61.7	55.9	57.8
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ณ4 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ (Happy Brain)
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	65.6	62.8	63.7	68.2	63.2	64.4	63.7	62.2	62.8
มี จำนวน 1 คน	62.7	59.6	60.7	63.1	61.4	61.9	62.5	58.2	59.9
มี จำนวน 2 คน	62.5	59.4	60.6	65.1	61.3	62.7	60.5	57.6	58.9
มีจำนวน 3-4 คน	64.8	56.8	60.4	65.0	58.8	61.6	64.6	54.6	59.1
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	63.0	61.1	62.0	45.8	66.7	57.4	76.7	54.2	66.7
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ณ5 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ (Happy Brain)
จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	67.1	62.1	63.3	67.4	62.3	63.6	66.3	61.7	62.7
งานด้านการผลิต	61.5	57.5	59.4	64.0	65.4	64.7	61.1	56.7	58.8
งานด้านการบริการ	63.6	61.4	62.1	63.9	61.0	61.8	63.2	62.1	62.6
งานด้านบริหาร	69.8	68.5	69.0	70.2	67.8	68.7	69.2	70.8	69.9
งานด้านอื่นๆ	64.1	62.5	63.5	69.9	72.7	71.3	63.4	60.2	62.3
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง ณ6 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	64.4	61.9	62.9	66.0	62.5	63.6	63.3	61.3	62.2
ตามสัญญาจ้าง	65.8	62.2	63.0	67.0	62.2	63.3	60.5	61.4	61.0
รายวัน	61.3	56.3	58.0	61.7	68.8	66.7	61.3	56.1	57.8
บางช่วงเวลา	62.5	62.5	62.5	66.7	69.4	68.8	61.7	60.2	60.7
ตามผลงาน	54.8	83.3	61.1	64.6	83.3	68.3	41.7	83.3	52.1
จ้างเหมา	66.7	59.9	61.9	67.6	61.6	63.3	62.5	47.2	53.3
อื่นๆ	58.3	83.3	77.1	0.0	87.5	87.5	58.3	75.0	66.7
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง ณ7 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	66.4	62.9	64.3	72.5	65.1	67.2	64.5	61.4	62.8
ระหว่าง 1-2 ปี	65.4	62.9	63.8	68.2	64.6	65.6	64.0	61.2	62.4
ระหว่าง 3-5 ปี	64.1	61.2	62.3	67.1	63.5	64.5	63.0	59.4	60.9
ระหว่าง 6-9 ปี	64.4	60.5	61.9	68.0	62.6	64.2	62.8	59.1	60.5
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	63.0	60.7	61.4	64.4	61.3	62.2	60.9	59.2	59.9
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก ณ. มิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)

ตาราง ณ1 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	56.9	56.6	56.7	58.6	58.7	58.6	56.6	55.4	55.9
25-34 ปี	52.7	54.5	53.9	53.2	54.4	54.1	52.5	54.6	53.7
35-44 ปี	51.7	54.5	53.5	52.3	56.0	54.9	51.3	52.8	52.1
45-54 ปี	55.3	61.6	59.6	55.7	63.5	61.1	54.5	56.0	55.4
55-60 ปี	60.1	68.6	65.8	59.6	68.7	65.8	70.8	58.3	65.8
61 ปีขึ้นไป	77.1	80.9	80.1	77.1	80.9	80.1	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ณ2 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	52.8	50.7	51.3	46.2	47.5	47.0	54.1	51.1	51.9
ม.ต้น	49.1	50.0	49.6	47.4	50.4	48.8	49.3	49.9	49.6
ม.ปลาย	48.9	51.9	50.7	45.7	51.4	49.6	49.5	52.1	51.0
ปวช.	50.5	53.3	52.1	43.0	51.8	48.4	53.4	54.1	53.8
ปวส.	51.2	50.6	50.9	50.5	47.7	48.7	51.3	52.0	51.6

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	52.7	57.4	55.8	53.5	57.4	56.7	52.5	57.4	55.0
ปริญญาตรี	54.3	56.6	55.9	52.6	56.0	55.2	56.2	57.5	57.1
สูงกว่าปริญญาตรี	58.8	63.8	62.2	58.0	63.6	62.0	61.9	65.4	63.9
ไม่ได้เรียนหนังสือ	69.7	73.7	72.4	69.7	73.7	72.4	NA	NA	NA
อื่นๆ	75.0	51.3	55.2	0.0	50.0	50.0	75.0	53.1	60.4
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ญ3 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	55.0	59.3	58.0	55.1	59.9	58.8	54.9	58.4	56.9
แต่งงานและ อยู่ร่วมกัน	54.1	55.8	55.2	55.9	59.4	58.1	52.8	52.1	52.4
แต่งงานแต่ไม่ได้ อยู่ด้วยกัน	48.8	52.7	51.2	50.0	51.1	50.8	48.3	54.6	51.6
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้ แต่งงาน	48.2	49.4	48.8	46.0	48.0	47.3	48.6	49.8	49.2
หม้าย	45.3	53.9	52.9	38.2	57.8	55.1	54.5	50.1	50.6
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	47.3	50.2	49.4	49.3	50.6	50.3	46.0	50.0	48.7
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ญ4 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	55.5	59.3	58.1	55.9	59.8	58.8	55.2	58.5	57.1
มี จำนวน 1 คน	52.1	53.7	53.1	52.9	56.8	55.6	51.6	51.4	51.5
มี จำนวน 2 คน	52.3	53.5	53.0	54.8	57.9	56.8	50.4	49.2	49.7
มีจำนวน 3-4 คน	51.3	55.3	53.5	55.2	59.0	57.3	47.2	51.2	49.4
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	29.9	50.0	39.9	21.9	45.0	34.7	36.3	56.3	45.1
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ญ5 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	53.4	57.5	56.5	52.9	57.8	56.5	54.9	56.8	56.4
งานด้านการผลิต	52.2	52.8	52.5	54.9	64.4	59.6	51.9	51.6	51.8
งานด้านการบริการ	53.4	57.3	56.1	53.9	58.4	57.2	52.8	54.9	54.0
งานด้านบริหาร	61.3	64.5	63.1	63.1	64.8	64.1	58.3	63.4	60.6
งานด้านอื่นๆ	54.3	58.9	56.0	59.7	59.0	59.4	53.6	58.9	55.5
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง ญ6 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	54.0	58.0	56.5	55.1	59.8	58.3	53.3	55.8	54.7
ตามสัญญาจ้าง	53.8	57.3	56.5	54.4	57.4	56.8	51.1	55.9	53.6
รายวัน	51.6	50.2	50.7	53.8	40.1	44.1	51.6	50.4	50.8
บางช่วงเวลา	42.7	68.2	59.7	56.3	72.9	68.8	40.0	66.7	57.1
ตามผลงาน	42.9	43.8	43.1	46.9	31.3	43.8	37.5	56.3	42.2
จ้างเหมา	55.1	55.5	55.4	59.7	54.1	55.7	34.4	66.7	53.8
อื่นๆ	56.3	79.2	73.4	0.0	81.3	81.3	56.3	75.0	65.6
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง ญ7 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	53.1	56.6	55.2	53.2	59.0	57.4	53.1	54.9	54.1
ระหว่าง 1-2 ปี	55.4	55.0	55.2	54.6	55.9	55.5	55.8	54.2	54.9
ระหว่าง 3-5 ปี	52.9	54.9	54.1	55.4	54.7	54.9	51.9	55.0	53.6
ระหว่าง 6-9 ปี	52.3	54.2	53.5	52.3	54.4	53.8	52.3	54.1	53.4
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	54.3	59.2	57.6	55.7	61.5	59.8	52.3	53.6	53.1
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

ภาคผนวก ญ. มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)

ตาราง ญ1 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	58.1	58.7	58.5	57.7	59.4	59.1	58.1	58.3	58.2
25-34 ปี	58.5	58.0	58.2	58.0	57.6	57.7	58.8	58.3	58.5
35-44 ปี	60.6	60.4	60.5	61.3	60.8	60.9	60.2	60.0	60.1
45-54 ปี	66.1	64.3	64.8	67.4	64.9	65.6	63.1	62.4	62.7
55-60 ปี	65.6	66.5	66.2	65.3	66.6	66.2	72.2	60.3	67.4
61 ปีขึ้นไป	78.9	73.5	74.6	78.9	73.5	74.6	NA	NA	NA
จำนวนผู้ตอบ	3172	5744	8916	1330	3305	4635	1842	2439	4281

ตาราง ญ2 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	62.5	60.7	61.3	70.5	65.3	67.4	60.9	60.2	60.4
ม.ต้น	59.5	58.3	58.8	65.3	67.0	66.1	58.7	57.5	58.0
ม.ปลาย	57.9	57.8	57.8	62.4	61.5	61.8	57.0	56.7	56.8
ปวช.	59.5	59.3	59.4	61.5	62.7	62.2	58.7	57.4	58.0
ปวส.	58.0	57.2	57.6	62.1	59.8	60.6	57.4	56.0	56.8

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	56.6	58.7	58.0	59.8	59.2	59.3	55.7	58.1	56.9
ปริญญาตรี	61.6	60.9	61.1	61.5	60.8	61.0	61.8	61.2	61.4
สูงกว่าปริญญาตรี	64.2	61.8	62.5	63.8	61.6	62.2	65.6	62.8	64.0
ไม่ได้รับการศึกษา	63.7	63.3	63.4	63.7	63.3	63.4	NA	NA	NA
อื่นๆ	75.0	73.0	73.3	0.0	74.4	74.4	75.0	70.8	72.2
จำนวนผู้ตอบ	3359	6181	9540	1372	3427	4799	1987	2754	4741

ตาราง ๓3 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)
จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	58.7	59.6	59.3	59.0	59.8	59.6	58.5	59.3	58.9
แต่งงานและ อยู่ร่วมกัน	62.7	61.4	61.9	65.5	63.6	64.3	60.4	59.0	59.6
แต่งงานแต่ไม่ได้ อยู่ด้วยกัน	61.7	59.0	60.0	65.9	58.4	60.4	59.6	59.7	59.6
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้ แต่งงาน	57.4	58.1	57.8	56.5	55.5	55.8	57.6	59.0	58.3
หม้าย	60.9	62.6	62.4	54.1	65.6	64.1	69.8	59.7	60.8
หย่า/แยกทาง/เลิกกัน	61.9	61.3	61.5	65.9	65.6	65.7	59.5	57.7	58.2
จำนวนผู้ตอบ	3369	6174	9543	1374	3427	4801	1995	2747	4742

ตาราง ๓4 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)
จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	59.5	59.7	59.6	60.1	59.9	59.9	59.1	59.4	59.2
มี จำนวน 1 คน	59.6	60.3	60.1	63.3	62.5	62.7	57.7	58.7	58.3
มี จำนวน 2 คน	63.4	62.2	62.7	66.9	65.6	66.1	60.7	58.9	59.7
มีจำนวน 3-4 คน	66.5	61.8	63.9	67.0	64.0	65.4	66.0	59.4	62.4
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป	54.4	58.3	56.4	35.4	59.7	48.9	69.7	56.7	63.9
จำนวนผู้ตอบ	3348	6130	9478	1368	3412	4780	1980	2718	4698

ตาราง ๓5 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)
จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการงาน และเพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	61.6	60.7	61.0	61.2	60.5	60.7	62.6	61.4	61.7
งานด้านการผลิต	58.2	57.0	57.6	63.2	60.5	61.9	57.6	56.6	57.1
งานด้านการบริการ	60.9	60.9	60.9	61.3	61.3	61.3	60.6	60.0	60.2
งานด้านบริหาร	67.8	66.6	67.1	68.7	66.8	67.5	66.3	66.0	66.2
งานด้านอื่นๆ	60.4	59.9	60.2	71.9	55.5	63.7	58.9	61.0	59.6
จำนวนผู้ตอบ	3343	6121	9464	1359	3400	4759	1984	2721	4705

ตาราง ฎ6 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการก้างาน และเพศ

สถานภาพ การจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	61.7	61.6	61.6	63.9	62.7	63.1	60.3	60.2	60.2
ตามสัญญาจ้าง	58.9	59.0	59.0	59.4	59.3	59.3	56.8	55.5	56.1
รายวัน	56.3	56.9	56.7	47.0	51.7	50.3	56.4	56.9	56.8
บางช่วงเวลา	55.0	60.6	58.7	28.3	71.1	60.4	60.3	57.0	58.2
ตามผลงาน	54.3	36.7	50.4	64.6	11.7	54.0	40.6	61.7	45.8
จ้างเหมา	49.1	47.1	47.7	47.2	45.9	46.3	57.5	56.1	56.7
อื่นๆ	66.7	34.4	42.5	0.0	26.7	26.7	66.7	50.0	58.3
จำนวนผู้ตอบ	3368	6166	9534	1372	3418	4790	1996	2748	4744

ตาราง ฎ7 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามระยะเวลาในการก้างาน ภาคการก้างาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงานใน องค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	59.0	59.6	59.4	59.8	60.9	60.6	58.8	58.7	58.7
ระหว่าง 1-2 ปี	58.4	57.9	58.1	57.7	58.0	58.0	58.7	57.8	58.2
ระหว่าง 3-5 ปี	57.9	57.7	57.8	57.7	57.6	57.7	58.0	57.7	57.8
ระหว่าง 6-9 ปี	59.9	58.0	58.7	61.3	57.7	58.8	59.3	58.2	58.6
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	63.6	63.2	63.3	65.4	63.8	64.3	61.1	61.7	61.5
จำนวนผู้ตอบ	3373	6184	9557	1375	3428	4803	1998	2756	4754

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
โทร. 02 441 0201 ต่อ 407 โทรสาร 02 441 9333

E-mail: happinometer@gmail.com

www.happinometer.com

รายงานสถานการณ์ความสุข

ISBN : 978-616-279-215-1

9 786162 792151